

flacăra

anul XXXII
49 (1486)
VINERI
9 DECEMBRIE
1983

săptăminal editat de frontul democrației și unității socialiste

La ora cind incheiam ediția numărului trecut, în Capitală avea loc adunarea festivă consacrată Marii Uniri a Românilor.

Pe pupitrul istoriei se depunea un nou document: **CUVÎNTAREA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI,
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU**

„În aceste clipe solemne, aducem un vibrant omagiu patrioților, revoluționarilor, tuturor forțelor progresiste care au luptat cu înflăcărare pentru idealurile unității naționale, întregului popor român din voința și prin acțiunea căruia s-a realizat năzuința dintotdeauna a românilor“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. pe probleme de agricultură

(pag. 5)

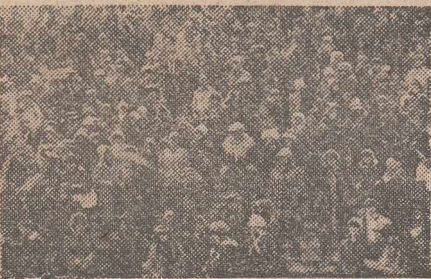

3 decembrie

Alba Iulia,

la minus 10 grade

**Tinăra generație
cîntă Unirea, Pacea,
Țara și pe Viteazul ei**

(pag. 12-13)

1 Decembrie Marea Sărbătoare

● Carpații nu i-au despărțit, ci i-au unit întotdeauna pe români ●

Jurământ solemn

Sărbătorind într-o atmosferă de vibrant patriotism împlinirea a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român, poporul nostru a înțeles să dea, prin glasul său cel mai autorizat, glasul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o adincă încărcătură politică evenimentului. De la înalta tribună a Adunării festive consacrate Unirii Transilvaniei cu România, cel mai iubit fiu al națiunii, cirmaciul înțelept și neobosit al destinului ei, a legat în mod firesc, legitim, eroismul și jertfa înaintașilor de hotărârea și devotamentul cu care generațiile de azi, continuatoarele ale unor nobile tra-

diții, se găsesc angajate, cu toate energiile, în lupta pentru edificarea socialismului și comunismului pe pământul României.

În contextul acestei lupte, al unei României libere și independente, mai respectată în lume ca oricând, mai bogată și mai înfloritoare, cu o industrie de 50 de ori mai dezvoltată decât în anul de referință 1938 și cu o producție agricolă de 3,5 ori mai mare, sărbătorirea Unirii din 1918 a căpătat un sens aparte, tulburător. În cele aproape 4 decenii care au trecut de la Eliberare, cu precădere în anii de cind în fruntea partidului și statului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu,

România a progresat într-un ritm impresionant, s-a transformat din temelii, și-a făurit o economie puternică, și-a dobândit, la ea acasă și în lume, un nou statut. Pilda înaintașilor, se vede azi mai bine decât oricând, n-a fost zadarnică, ea a dinamizat și dinamizează energiile și inteligențele unui popor muncitor și pașnic, condus de comuniști, decis să urce, unit și harnic, noi trepte de civilizație și bunăstare.

În cadrul unei Expuneri magistrale, excepțional document analitic, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a adresat nouă, tuturor, înflăcărata chemare de a face legământ solemn pentru a munci și mai temeinic, și mai competent, și mai avântat pentru ca scumpa noastră patrie să se întărească necontenit, să devină și mai prosperă. O chemare care, apelând la o metaforă, a căzut ca o sămânță roditoare pe un sol fertil. Strinși uniți

în jurul partidului, al secretarului său general, vom milita neabătut pentru înlăturarea politicii de construcție și pace promovată, realist și consecvent, de cel mai iubit fiu al poporului, nu vom precupeți nici un efort pentru ca dreptul fundamental al omului, dreptul la viață, la libertate, să fie garantat, respectat și apărat.

În acest moment în care, cu pios respect, cinștim rivna celor ce, de-a lungul istoriei, s-au pus în slujba realizării unității naționale, facem legământ solemn să acționăm în așa fel, cu patos revoluționar, cu dăruire patriotică, încât patria scumpă nouă, Republica Socialistă România, să se dezvolte continuu, să înflorească între națiunile lumii liberă și independentă demnă de trecutul ei glorios, mândră de prezentul grandios, înaintind hotărât spre viitorul comunist!

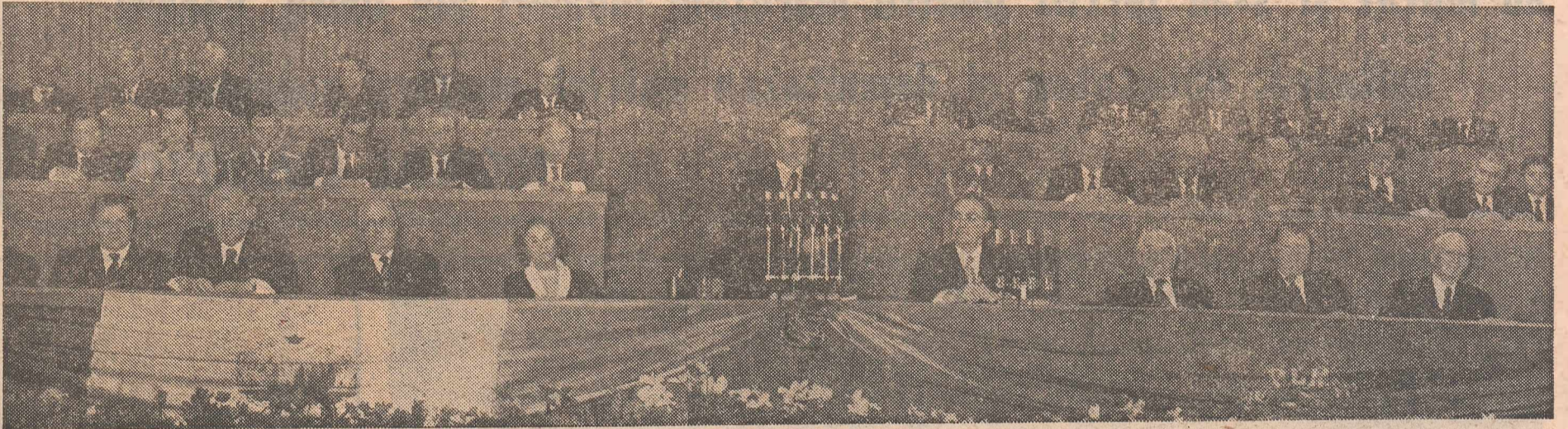
OVIDIU IOANIȚOIA ■

Națională a poporului nostru

Viata
României

● „Unirea-i chează marilor victorii” ●

Document de referință pentru trecutul, prezentul și viitorul României, de o impecabilă tinută științifică, ideologică și politică, expunerea făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu la adunarea festivă din Capitală consacrată sărbătoririi a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român înfățișează pe larg procesul istoric al luptei poporului român, dornic să trăiască într-o singură țară, pentru îndeplinirea idealului său milenar: unitatea națională. „Unirea — se subliniază în Expunere — este rezultatul firesc, logic, al îndelungatei dezvoltări istorice a poporului român, al luptei sale pentru dreptul de-a fi liber și stăpîn în propria-i țară. Din cele mai vechi timpuri idealurile unității, libertății și independenței au însuflețit permanent poporul român, constituind făclia care a luminat generațiile după generație, drumul spre dreptate, spre progres, spre o viață mai bună, liberă și demnă. Milenara noastră istorie este jalona de nenumerate bătălii, de jertfe și sacrificii fără seamăn pentru păstrarea ființei naționale, pentru apărarea drepturilor fundamentale ale poporului. Carpații semeti cu falnicii săi codri seculari, cu riurile sale milenare au constituit leagănul de formare și dezvoltare a poporului nostru din cele mai îndepărtate timpuri. Carpații nu i-au despărțit, ci i-au unit întotdeauna pe locuitorii din cimpurile de la răsărit și apus, de la miazăzi și miazănoapte. În Carpați s-au format caracterul poporului român, dirzenia, vitejia, bunătatea și omenia, mândria și neînfricarea în luptă”. În conștiința generațiilor ce trăiesc și muncesc astăzi în România socialistă este viu gândul de recunoștință pentru marii înaintași, pentru eroii care au purtat prin secole făclia luptei pentru împlinirea idealului unității naționale. Din această perspectivă, în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost adus un înălțător omagiu marilor patrioți care au înțeles că moldovenii, muntenii, dobrogenii, ardelenii, bănățenii, obligați de împrejurări istorice să trăiască secole de-a rîndul în formațiuni statale diferite, au dreptul la o țară unică, pentru că au aceeași origine, aceeași limbă, aceeași istorie, aceeași civilizație, același viitor de asigurat, aceeași misiune de împlinit. Au fost evocate cu venerație marile momente ale istoriei patriei noastre, în care a prins aripi visul milenar al tuturor românilor de a trăi uniți în grănițele aceleiași țări, într-un stat unic, liber, independent și suveran, în cadrul căruia să-și organizeze de sine stătător viața, fără nici un amestec străin.

Actul de la 1 decembrie 1918, prin care se încheia procesul făuririi statului național unitar român, a încununat deci lupta multiseclară a poporului nostru, a fost expresia voinței poporului român și a fost împlinit de poporul român. Tratatelor internaționale ulterioare n-au făcut decît să consfințească o realitate concretă, obiectivă. Pentru că nimeni nu mai putea schimba judecata istoriei, voința dirză a unui întreg popor hotărît, după veacuri de dezbinare impusă, să trăiască unit, în pace și independentă, în deplină înțelegere cu toți vecinii săi, cu toate țările și popoarele de pe glob.

Făurirea statului național unitar român, creînd un cadru mai favorabil progresului patriei, și-a dat adevărata măsură de abia odată cu victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944. Forța care a purtat sus stîndardul luptei pentru deplina împlinire a multiseclarelor idealuri și aspirații ale maselor populare a fost și a rămas Partidul Comunist Român, forța politică ce conduce astăzi destinele României socialiste, avîndu-l în frunte pe cel mai bun fiu al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Conducătorul partidului și statului nostru, în magistrala Expunere la adunarea festivă, a înfățișat pe larg marile transformări revoluționare pe care le-a cunos-

cut societatea noastră în anii construcției socialiste, în special după cel de-al IX-lea Congres al partidului. Succesele importante pe care poporul nostru le-a obținut în dezvoltarea forțelor de producție, în construirea unei economii moderne, în creșterea avuteii naționale a patriei noastre, realizările dobîndite în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului au transformat România, într-o perioadă istorică scurtă, într-un stat industrial-agrar cu o industrie modernă în continuă dezvoltare și cu o agricultură socialistă în plin proces de dezvoltare și modernizare, cu un nivel de civilizație materială și spirituală tot mai ridicat. Astfel, producția industrială a țării este în prezent de peste 50 de ori mai mare, iar producția agricolă de circa 3,5 ori mai mare decît în 1983. S-au dezvoltat puternic știința, învățămîntul, cultura, factorii fundamentali ai civilizației socialiste. Pe baza rezultatelor obținute pînă acum, se apreciază în expunere, putem aprecia că prevederile planului unic de dezvoltare economico-socială pe acest an vor fi îndeplinite și depășite, realizîndu-se o creștere a producției industriale, succese în alte ramuri ale economiei naționale. Se poate spune că în toate sectoarele de activitate se îndeplinesc neabătut obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională ale partidului privind trecerea țării într-o-

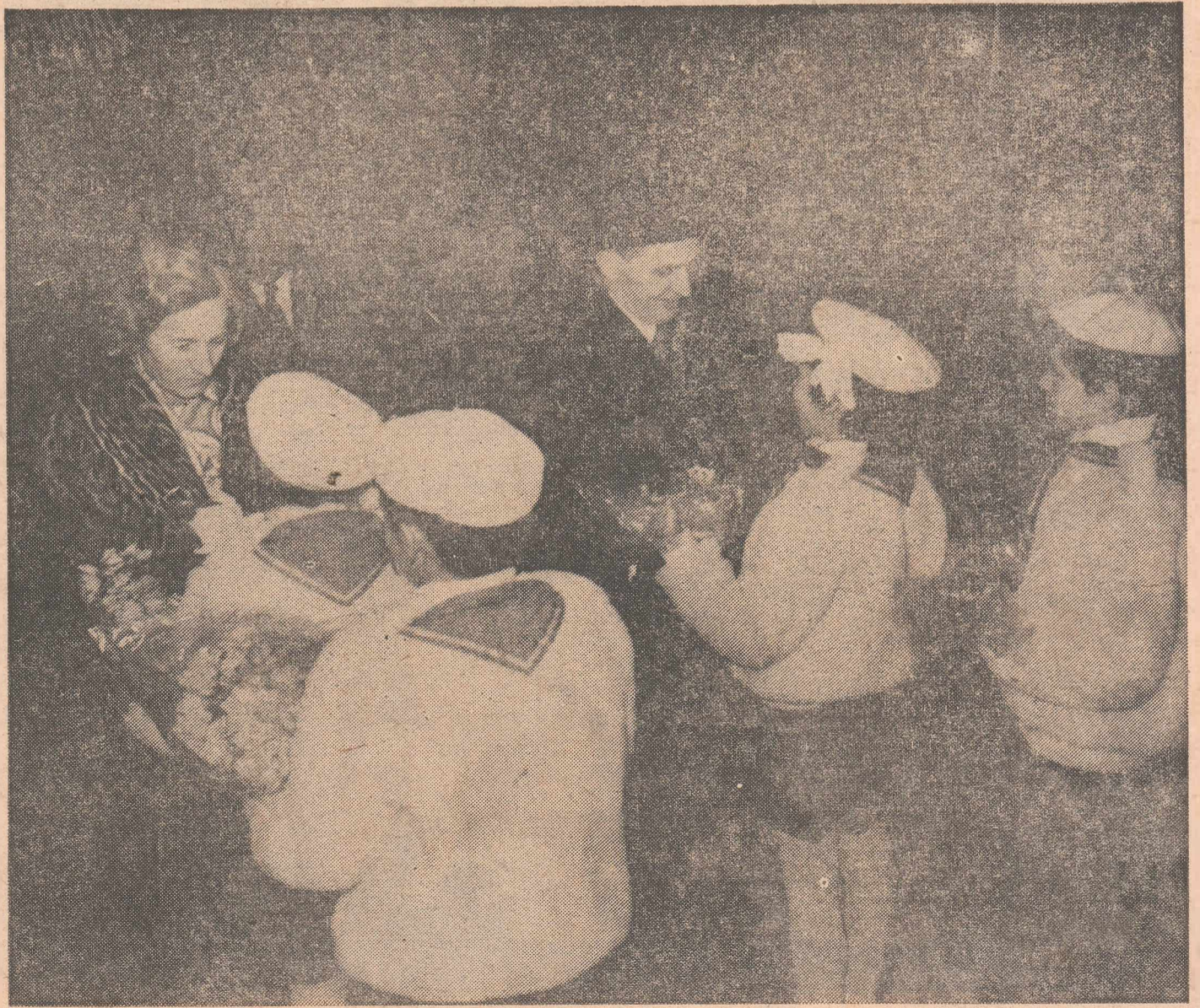
etapă nouă de dezvoltare, realizarea unei noi calități a muncii și a vieții.

Punînd din nou în evidență una din trăsăturile caracteristice ale activității partidului nostru, și anume imbinarea armonioasă și organică, indisolubilă, dintre politica internă și cea externă, Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu a evidențiat marile opțiuni ale României socialiste în problemele majore ale lumii contemporane, evidențind puternica afirmare pe arena internațională, creșterea continuă a respectului și preturii de care țara noastră se bucură pe toate meridianele lumii, datorită politicii sale active și consecvente, îndreptate spre apărarea păcii, independenței naționale și dezvoltării colaborării cu toate statele lumii. După cum se știe, rolul hotărît și meritul esențial în elaborarea și promovarea întregii politici externe, a întregii activități internaționale a partidului și statului nostru revin secretarului general al partidului, președintelui Republicii, tovarășului Nicolae Ceaușescu, ale cărui strălucite inițiativă, neobosite eforturi pentru împlinirea marilor deziderate ale contemporaneității i-au adus un înalt prestigiu internațional. Expunerea cuprinde o profundă analiză a celor mai stringente probleme ale vieții internaționale, formulînd propuneri judicioase, realiste și constructive de rezolvare a acestora, în

concordanță deplină cu adevăratele interese ale popoarelor și ale cauzei păcii. „Avem ferma convingere — a spus conducătorul partidului și statului nostru — că stă în puterea popoarelor, acționînd într-o deplină unitate, în spirit de răspundere pentru existența și viața lor, a planetei noastre, să oprească cursul spre prăpastie, spre catastrofă al evenimentelor, să asigure triumful rațiunii, să impună dezarmarea, și în primul rînd dezarmarea nucleară, să asigure pacea, libertatea și independența fiecărui popor, dreptul fundamental al oamenilor la existență, la viață”.

Cu deosebită vigoare, secretarul general al partidului a reafirmat legămîntul nostru de a ne sluji totdeauna patria, de a pune mai presus interesele ei, de a face totul pentru înflorirea și proșteritatea României socialiste, asigurîndu-i un viitor fericit, în libertate și demnitate, pe drumul edificării societății socialiste și comuniste, spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației.

ION CODRU

1 Decembrie Marea Sărbătoare Națională a poporului nostru

„Ne îndreptăm gândurile cu profundă recunoștință spre marii noștri înaintași, spre toți acei care, cu nestinsă dragoste de țară și popor, au luptat și s-au jertfit pentru mărețele idealuri ale Unirii, pentru unitatea, libertatea și demnitatea patriei noastre scumpe“

NICOLAE CEAUȘESCU

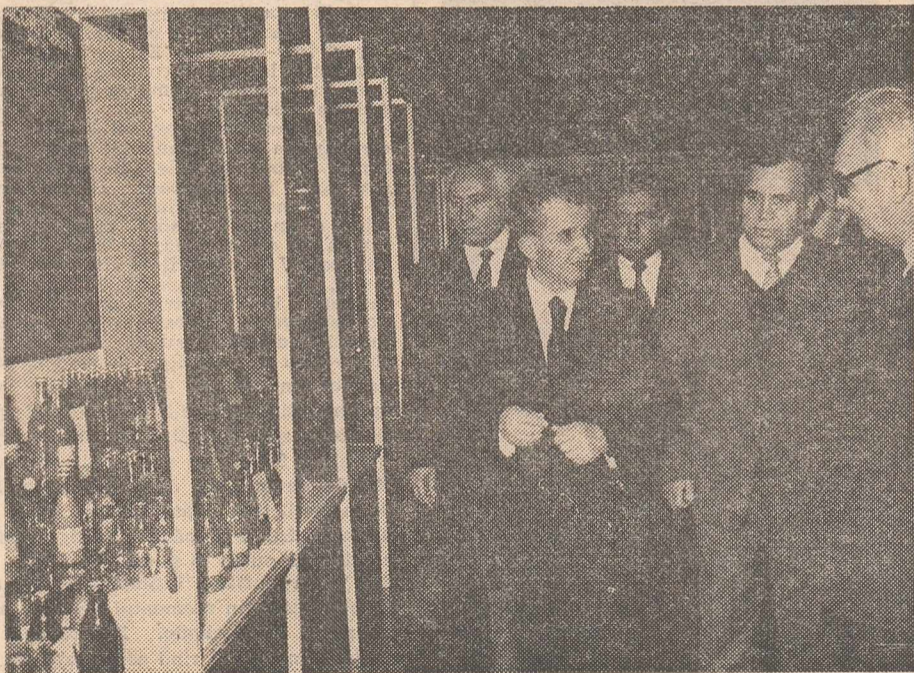
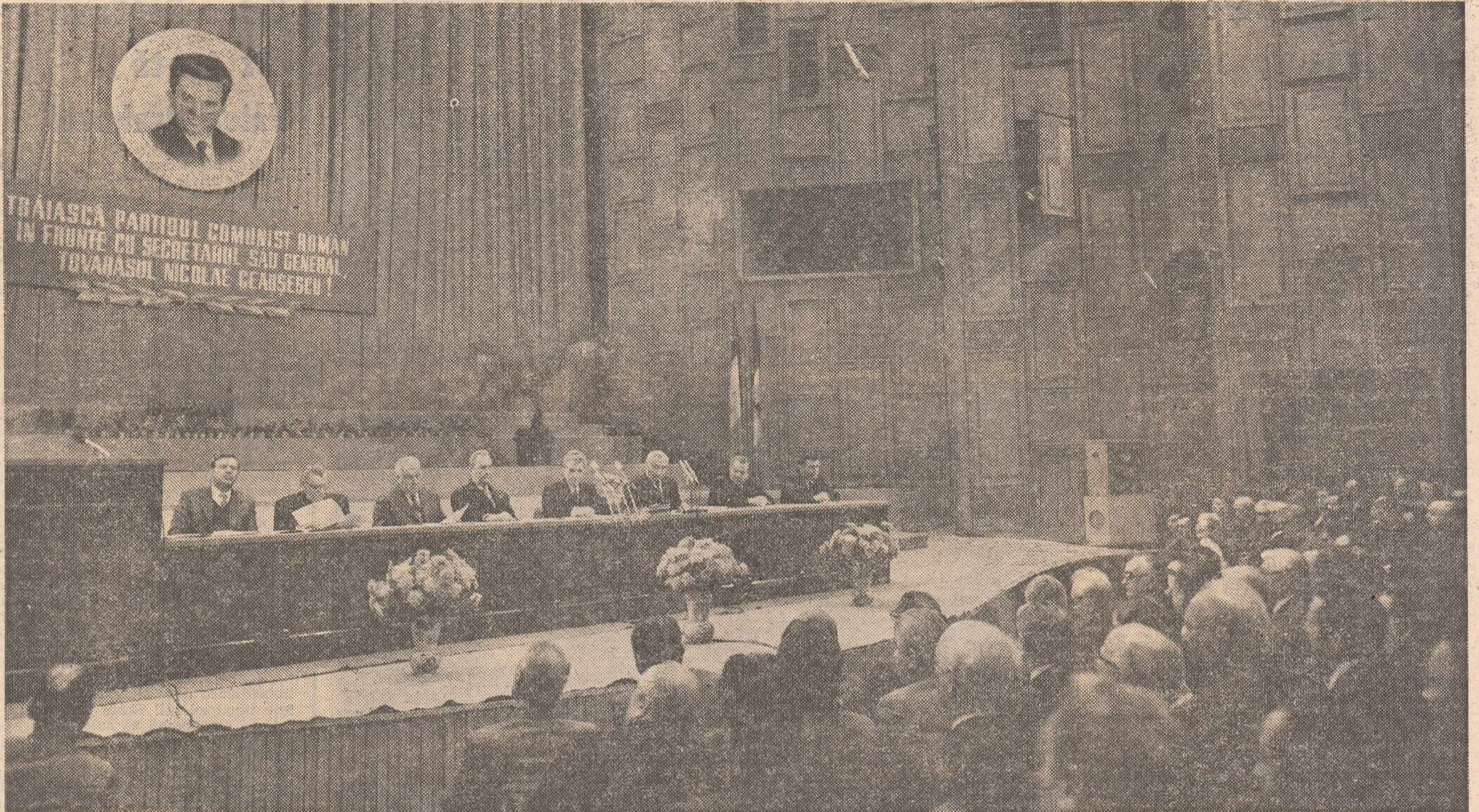

Un talentat muncitor din Alba Iulia, Mihai Sîrbu, a trecut prin filtrul sensibilității artistice câteva din marile figuri care au înscris „pagini de glorie nepieritoare în letopisețul libertății și neațîrnării patriei“, evocate de președintele țării în cuvîntarea de la 1 Decembrie 1983 dedicînd acest tablou Marii Uniri și Eroilor Trecutului Românesc.

Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. pe probleme de agricultură

Viața
României

Spre un an agricol record

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, miercuri, 7 decembrie, a început Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R., pe probleme de agricultură.

Și de data aceasta, Consfătuirea a fost organizată din inițiativa și sub conducerea nemijlocită a secretarului general al partidului, și ea are rolul de a analiza cu răspundere și exigență activitatea desfășurată în agricultură, rezultatele obținute în anul 1983, de a contribui la generalizarea experienței înaintate din unitățile agricole fruntase, în scopul îmbunătățirii muncii în toate sectoarele acestei ramuri de bază a economiei naționale, asigurării tuturor condițiilor pentru îndeplinirea exemplară a indicatorilor de plan pe anul viitor. Ni se înfățișează astfel grija deosebită și statornică a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru dezvoltarea și modernizarea permanentă a agriculturii noastre socialiste. Pe baza concluziilor formulate de secretarul general al partidului, în urma ampleror analize asupra modului în care s-a acționat pentru realizarea sarcinilor ce au revenit agriculturii în anul 1983, consfătuirea este chemată să deprindă învățămintele necesare pentru perfecționarea activității viitoare și, în mod deosebit, să stabilească cele mai potrivite măsuri pentru realizarea exemplară a planului pe 1984, a programelor adoptate pentru toate sectoarele agriculturii. În lumina indicațiilor și orientărilor, a direcțiilor și

programelor de dezvoltare a agriculturii, ce reflectă elocvent concepția novatoare a conducătorului partidului și statului nostru de înfăptuire a noii revoluții agrare, de realizare a unei agriculturi moderne, de înaltă productivitate, de sporire a aportului acesteia la progresul general al țării, consfătuirea are menirea să stabilească, totodată, căile și mijloacele pentru înfăptuirea obiectivelor cuprinse în documentele Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a prevederilor amplului program de asigurare a unor producții agricole sigure și stabile prin folosirea rațională a întregii suprafețe agricole a țării, efectuarea lucrărilor de irigații, desecări și combatere a eroziunii solului.

La lucrările consfătuirii participă primii secretari ai comitetelor județene de partid și secretarii cu problemele muncii de partid în agricultură, directorii direcțiilor generale agricole județene, ai trusturilor județene IAS, horticole și ale S.M.A., cadre de conducere din ministerul de resort, Uniunea Națională și uniunile județene ale cooperativelor agricole de producție, din consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste, asociații economice intercooperatiste, directorii de întreprinderi agricole de stat, ai unităților de execuție și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, președinții de cooperative agricole, șefi de fermă, reprezentanți ai unor institute și stațiuni de cercetare și producție agricolă, activiști de partid și de stat, specialiști din ministere și organe centrale, care, prin activitatea lor, contribuie la

realizarea sarcinilor importante ce revin agriculturii noastre.

La începutul dezbaterilor în plen, tovarășul Ion Teșu, ministrul agriculturii și industriei alimentare, a prezentat Raportul cu privire la concluziile și învățămintele ce se desprind din activitatea desfășurată în agricultură în anul 1983, măsurile ce vor fi întreprinse pentru transpunerea în viață a orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, în vederea lichidării neajunsurilor, îndeplinirii tuturor indicatorilor de plan la producția vegetală și animală pe 1984. Sint supuse, de asemenea, dezbaterii programele prioritare privind cultura porumbului, plantelor tehnice, sfeclii de zahăr, cartofului, legumelor, realizarea efectivelor planificate de animale, cele privind viticultura și pomicultura, asigurarea furajelor, sarcinile pe 1984 în domeniile îmbunătățirilor funciare, ale exportului, mecanizării lucrărilor agricole, autoaprovizionării, pregătirii cadrelor din agricultură în perioada decembrie 1983—februarie 1984.

Cei care au luat cuvântul au relevat însemnătatea deosebită a programelor prioritare elaborate sub directa îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, care prevăd măsuri privind amplasarea culturilor, structura soiurilor și hibridurilor, valoarea semințelor, a întregului material biologic, epocile optime de efectuare a lucrărilor agricole și densitatea plantelor, programe menite să asigure creșterea substanțială a producțiilor în sectorul vegetal și zootehnic. În cadrul Consfătuirii, care are un pronunțat caracter de lucru, s-au anali-

zat, cu exigență și înaltă responsabilitate comunistă, rezultatele înregistrate în cursul anului 1983. S-a arătat că deși condițiile climatice nu au fost dintre cele mai favorabile, s-au obținut totuși recolte bune, în special în acele unități unde arăturile, însămînțările și lucrările de întreținere s-au executat la timp și de bună calitate. Au fost examinate lipsurile și neajunsurile din activitatea unor unități, consilii unice agroindustriale și organe agricole județene, datorate abaterilor de la disciplina de plan, nerespectării tehnologiilor de cultură, a densității. Loc important în dezbateri a ocupat problemele referitoare la aplicarea fermă a noului mecanism economico-financiar, a acordului global, a organizării superioare a muncii, promovării progresului tehnic, la folosirea mai judicioasă a resurselor de care dispun gospodăriile populației.

În cuvântul lor, vorbitorii au asigurat conducerea de partid și de stat, personal pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, că vor acționa cu toată fermitatea pentru aplicarea măsurilor ce se impun în vederea creării celor mai bune condiții de pregătire a producției din 1984, și-au exprimat profunda recunoștință și au adresat cele mai calde mulțumiri tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru sprijinul permanent și multilateral acordat agriculturii, în scopul creșterii aportului acestui sector vital la dezvoltarea economiei naționale, la sporirea bunăstării întregului popor.

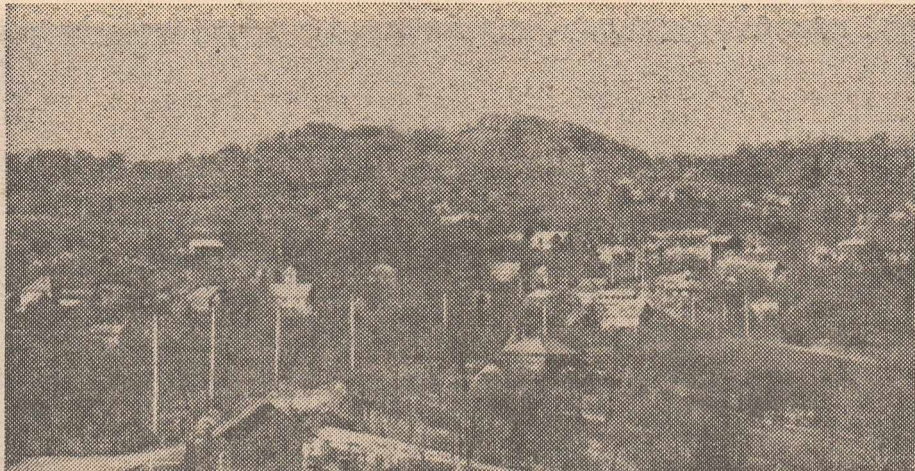
N. GRIGORE ■

Pășunile montane, o bogăție care nu așteaptă decît inițiative

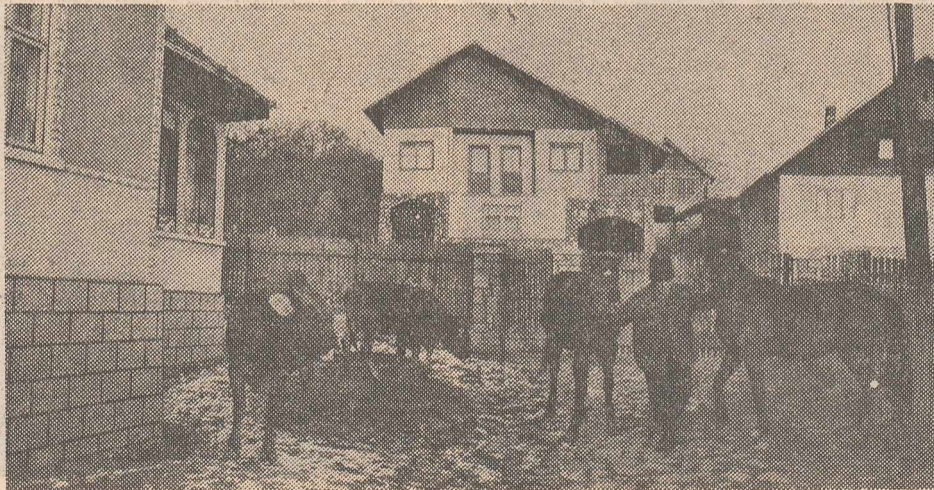
● O luptă pentru un izvor ● Țărani navetiști ● Culturi pe prunduri ●

O comună care se trage spre oraș

Sînt de acum vreo două ceasuri de cînd stau de vorbă cu Moja A. Ion, primarul comunei Talea, lingă o sobă încinsă de lemne, un miros pe care nu l-am mai simțit de multă vreme. Așa că, ieșind în aerul sticlos al iernii, prind ocazia și dau să-i văd rînduile. Talea nu-i departe de Breaza, vreo șapte kilometri suind pieptiș pe un drum de bolovani, însă drumul nu duce niciunde, rămîne în marginea satului și se continuă doar cu poteci ascunse, urcînd spre crestele Bucegilor. Doi săteni vorbesc mai la vafe, dar se aude tot ce-și spun, doar dangătul clopotelor de la gîtul oilor e mai ascuțit, și-mi vine să zîmbesc cînd îmi aduc aminte de vorbele Noricăi, nevasta primarului, cînd spunea că nu s-ar muta într-un oraș ca Brașov ori altul sub nici un motiv și că, țărancă fiind, nu s-ar da pe nici o cucoană de la oraș. În curte mai e o casă, mult mai ridicată și mai mindră, acolo însă n-o să se mute decît fiul dinșilor, cînd o face vremea insurătoarei, iar mai la o parte o magazie unde o femeie bătrînă sparge lemne, dar e atît de cocirjată încît n-apuc să-i văd fața. Are ceva animale primarul, am aflat, două vaci, patru viței, 17 oi și doi porci, știu că nu se cresc ușor, „am ajuns robii lor“, spunea Norica, adică ai animalelor, fără concentrate kilogramele vin greu, primarul însă zîmbește și-și arată mereu dințele alb, el sigur că gîndește altfel ori poate doar se amuză de soața lui și de reporterul care a bătut drum greu, la vreme de noapte, numai ca să-l întreb așa, de una, de alta, lucruri pe care le știe toată lumea aici, în Talea, iar altora la ce le-ar folosi să le afle? Are mîini muncite, Moja A. Ion, de țaran sadea, nu de primar aflat de 18 ani în funcție, cum spune, cu doar încă trei pină la pensie. Necazul ar fi altul, zicea, ne cam chinăm cu apa, abia apucăm să dăm de băut la animale, că-i apă puțină pe aici și se ceta a luat aproape toată pinza asta, cum fi zice? — freatică! Remediul, aud, ar fi captarea izvorului de pe dealul Gurguiatul, aflat la punctul numit „baracă“, o lucrare de proporții pentru comună, care va duce la 4 000-5 000 de lei de fiecare familie. Primarul a fost la București și n-a fost degeaba, ci a obținut prin transfer trei rezervoare de oțel și ceva țevă folosită altfel pentru prăjini de foraj, lucrarea poate de acum să înceapă și nu-i deloc puțin lucru să asiguri apă întregii comune, la discreție, prin cădere liberă. „Restul instituțiilor le avem deja“, și cînd spunea asta se gîndea la școală, cămin cultural, lumină electrică, dispensar și grădiniță, magazine frumoase, chiar unul cu auto-servire, pină și o brutărie, mai de curînd deschisă. Cuptorul însă e nou, la fel și brutarul, nu prea se pricepe el cine știe ce, dar o să învețe, sătenii sînt mulțumiți să găsească pine la ei acasă și de altfel, pe gustate, nici nu-i chiar așa de rea! Baza, sigur, rămîne creșterea animalelor. Doar două case mai sus locuiește profesoara Rodica Baciu, directoarea școlii, ea și Ion, profesor de sport, cresc la rîndul lor o vacă, o junică, șapte oi și doi porci, iar vițelul l-au predat de acum la stat. În curte mai țin și un ARO pe motorină, dar cine ne poate spune nouă dacă familia Baciu, intelectualii ai satului, mai sînt sau nu țărani?! Din cele 14 cadre care funcționează la școală numai două fac naveta, restul rămîn în comună, sînt din comună. După părerea aceluiași Moja A. Ion „țărani o duc destul de bine în etapa actuală“, chiar dacă e de muncă, dar fără muncă nici nu s-ar putea discuta ceva serios. Localnicii posedă un fel de ferme, „odăi“ le numesc dinșii, cocotate sus în munte, în afara vetrei satului, acolo au pămînturile, vitele, pășunile și gunoii de grajd, ele s-ar cere a fi dezvoltate „în etapa actuală“, chiar dacă mare parte din forța de muncă din Talea călătorește zilnic, cale de 10 kilometri, la Uzina de mecanică fină din Breaza. Vin și pleacă autobuze din Talea la vale și înapoi, spre casă, 9 curse într-o singură zi, de la 5 dimineața la 11 din noapte, ducînd capul familiei, un fiu sau o fiică, uneori pină la patru membri dintr-o singură casă. Rămîn să vadă de gospodărie și de animale doar femeile și bătrînii, cei tineri s-au hotărît de acum să se tragă mai mult spre oraș, la remunerare sigură și muncă bine calificată. Cînd l-am întrebat pe primar de oamenii care țin animale, i-a numit pe Butufe Ion, Brebeanu Stelian, Stoica Ion și Barbu Ion, apoi a adăugat că nu există casă care să nu țină măcar o vacă. Dacă l-aș fi întrebat de oameni care muncesc la Breaza, la „mecanică fină“, lista ar fi fost fără îndoială mult mai mare. Și mi-am dat seama că între felul obișnuit de viață al țărănilor de pe aici, în care baza rămîne creșterea vitelor și noile dimensiuni ale vieții sociale, industria românească avînd înalt grad de tehnicitate, se stabilește,

Fotografii de ELENA GHERA

lată, o ecuație neașteptată, imprezvizibilă la prima vedere, dar atît de reală, de optimistă prin însăși existența ei. Ruptă multă vreme de viața care clocotea în țară, Talea și-a pietruit mai bine drumul celor 7 kilometri și ceva care o despart, printre ripe și culmi, de lume și a ieșit, grație uneia din Breaza, spre oraș. „Cînd vom incheia cu apa, spunea primarul, nu ne mai rămîne decît drumul! Costă cam mult, e adevărat, dar odată și odată tot o să-l facem...“

Apoi, după ce-am privit o vreme stelele de deasupra Carpaților, am intrat iarăși în casă, la căldură. Tanti Norica întinse-

se o față de masă albă și deasupra ei așezase cîteva farfurii. Brînză, pine coaptă la cărbuni (în brutăria satului) și o ceapă mare de apă... Acum o văd mai bine și pe bătrîna care sparge lemne. Are 84 de ani, e soacra primarului și are o viziune aparte asupra timpurilor pe care le trăim: „Nu mai sînt acum vremurile să ne facem „odăi“! Băiatul meu stă mereu cu ceasul, gata să plece... Aoleu, zice, să nu pierd mașina!“ Într-adevăr, Talea se trage tot mai mult spre oraș. Dar „odăi“ tot ar fi bine să țină!

DUMITRU GRAUR

Valea Doftanei cît toată Valea Prahovei

Să spunem drept: drumurile bucureștenilor în zilele de vacanță sau de sfîrșit de săptămînă duc, de cele mai multe ori, pe Valea Prahovei. Ocolind și evitînd desigur din necunoaștere așa-numita Vale a Doftanei. Privită pe hartă sau privită în realitate, credem că nu greșim dacă spunem că Valea Doftanei pare un suport, o temelie, s-o numim așa, pentru întreaga Vale a Prahovei. Fără această Vale a Doftanei, spunea cineva, Valea Prahovei ar fi alunecat chiar la vale. Desigur, faptele nu stau chiar așa dar un lucru este clar și este desprins din calcule: Valea Doftanei are o suprafață de peste 30 000 de hectare. Este aproximativ egală cu întreaga Vale a Prahovei. Da! Poate să mire pe foarte multă lume această cifră, dar chiar așa stau lucrurile. Teritoriul comunei începe de la 30 de kilometri de Cimpina pină înspre Săcele și își mai reazemă hotarele la Valea Prahovei și Valea Telegăi. Și fiindcă tot sîntem la capitolul cifrelor mai trebuie să spunem că din toată această suprafață cam 22 000 de hectare o reprezintă pădurile. Restul? Pășuni și finețe. Cam 2 000 de hectare o reprezintă pămîntul pe care îl muncesc cei circa 7 000 de locuitori cît are comuna Valea Doftanei. Și comuna, prin ceea ce fac gospodarii ei, este mindră și frumoasă.

Este pentru prima dată cînd vin în Valea Doftanei în acest anotîmp. Totul părea decupat din felicitările de sărbători. Cerul îmbrățișase oaza și lăsase peste ea zîmbețele bucuriei lui. Peste tot un alb imaculat. Îți era teamă să calci și să respiri ca să nu tulburi ceea ce a rînduit viața și natura...

Pe primarul Emilian Cojocărescu l-am găsit foarte greu. Era plecat cu treburi, pe sus, la munte. Și cînd pleacă prin comună parcă se duce într-o delegație prin țară. Și asta ține și cîteva zile. Numai că și aici trebuie să ai de foarte multe ori noroc. Într-un tîrziu Emilian Cojocărescu a revenit la sediul consiliului fiindcă a doua zi trebuiau să minau pașii spre reședința județului...

Din discuția cu primarul Emilian Cojocărescu am aflat multe lucruri interesante. Și bune și rele. Și interesante și mai puțin spectaculoase. Pe majoritatea le-am transcris în rîndurile de față formînd o imagine despre ceea ce se întîmplă, la ora actuală, în Valea Doftanei. Din cele 7 000 de suflete cite numără comuna, 500 sînt muncitorii forestieri, 1 000 lucrează în industria mică (în cadrul Cooperativei „Arta casnică“). Dar toți locuitorii, indiferent pe unde își poartă pașii, sînt vestiți crescători de animale. Conform datelor, în comună sînt 15 000 de ovine, aproximativ 4 000 de bovine, 3 000 de porci și cîteva zeci de mii de păsări și iepuri. Anual la fondul de stat se livrează circa 500 de bovine, 600 de ovine, peste 5 000 de hectolitri de lapte, păsări, miere de albine și fructe de pădure. Desigur, cifrele acestea ar putea fi și mai mari, dar cei din Valea Doftanei întîmpină foarte mari greutăți care, în momentul de față, par a nu putea fi rezolvate. Despre ce este vorba? În primul rînd este vorba de animalele sălbatice. Din cauza unei proaste distribuiri a hranei pentru acestea — lupii și urșii s-au apropiat foarte mult de comună. Vina o poartă cei de la ocolul silvic. Cei însărcinați cu hrana pentru animale în loc s-o ducă cît mai departe în munți o lasă în jurul localității. Desigur, în limitele legilor soluții ar fi destule și aceste lucruri solicită cei din Valea Doftanei. Să li se da o mîină de ajutor fiindcă după toate calculele anul acesta s-ar putea ajunge la un efectiv de peste 100 000 de ovine. Și, se înțelege de la sine, și contribuția către fondul de stat ar fi mult mai mare... Ceea ce mai frămîntă pe cei din Valea Doftanei este problema terenurilor. Dacă ar fi să facem un calcul simplu, pe fiecare gospodărie revine în medie cam un hectar de pămînt. 2 000 de hectare o reprezintă proprietatea particulară. Altfel spus, nu există nici o palmă de pămînt care să nu fie valorificată la maximum. Pină și prundurile de la cele șase hidrocentrale de la albia Doftanei sînt cultivate. Ce mai trebuie făcut în această direcție? O mai mare valorificare a terenurilor din așa-numitele goluri alpine. Pentru aceasta de urgență va trebui să se facă, în primul rînd, drumuri de acces. Adică, legături între drumurile forestiere și golorile alpine. Numai în acei

Omul nu se poate bucura de pământ decât crescînd animale

● Terenuri care și-au pierdut „buletinul” ●

moment se va putea vorbi despre o exploatare intensivă, iar pășunea să fie transformată în fineață. Și ar mai fi de spus cite ceva la acest capitol: În ultimii ani cei care au plecat din localitate se întorc acasă. Poate și acesta-i motivul pentru care ar fi necesar, spune Emilian Cojocărescu, ca în zonele de munte să se autorizeze construcția de locuințe și adăposturi de animale în afara zonei neconstruibile. Oamenii ar avea multe de câștigat, s-ar putea face și turism agromontan și s-ar folosi nutrețurile acolo unde se fabrică. S-ar economisi, spus altfel, transportul lor pînă în comună, iar animalele ar putea sta la munte. În acest fel s-ar putea face din nou o repopulare a munților cu oameni și cu animale. Și legat de transhumanță cei din Valea Doftanei au o idee pe care o transcriem aici. Este vorba de a se putea autoriza anumite suprafețe de la cîmpie, învecinate zonelor respective, pentru animale. Adică, anumite suprafețe să rămîna neurate pînă primăvara și acolo să se știe de toată lumea că vin cei de la munte cu oile. Cu alte cuvinte o autorizare a transhumanței pe miriștile cîmpiei... Pînă una alta la Valea Doftanei sînt constituite și citeva microferme pe lingă unitățile existente. Astfel chiar pe lingă consiliul popular este o gospodărie anexă care numără 20 de vaci, 500 de oi, 500 de porci. De asemenea s-a mai amenajat și o păstrăvărie. Începînd de anul viitor ferma de lingă primărie va exporta porci și taurăși... Dacă ar mai fi să trecem aici și numele a citorva crescători de animale, cei care au citeva sute de oi și citeva zeci de bovine ei s-ar numi: Vasile și Iulică Postolache (cu părere de rău nu sînt rude cu subsemnatul, eu avîndu-mi rădăcinile în altă parte), Manea Ichim și Manea Ichim Ion... Dar cei mai tineri din Valea Doftanei trebuie să învețe. Pentru aceasta cei 1723 de elevi își desfășoară activitatea în cele trei școli moderne și elegante. În curînd, aici, va lua ființă și un liceu agro-industrial... Altfel spus, localitatea care merge paralel cu Valea Prahovei și care se numește Valea Doftanei, la poalele masivilor Baiu și Girbova, așteaptă să intre în marele circuit turistic. Locurile sînt fermecătoare, oamenii sînt primitori și muncitori și bucură de oaspeți. Mai rămîne doar să îndreptăm turștii către aceste locuri în care se poate face așa numitul turism agromontan. Vom mai reveni fiindcă Valea Doftanei trebuie să reintre în toate drepturile ei...

SORIN POSTOLACHE ■

Omul chibzuit crește oi la munte și cultivă roșii la cîmpie

Pînă la Fundata se ajunge lesne, fiindcă vechiul drum de care Bran-Rucăr e acum asfaltat și în locul căruțelor foștilor negustori circulă autobuze și limuzine. Pentru a cunoaște însă cu adevărat comuna, e nevoie să-ți iei inima în dinți și să bați coclaurile dintr-o parte într-alta, fiindcă aici oamenii n-au reușit încă adune casele într-un singur loc, trăind răspîndiți pe dealuri, într-un fel de izolare resemnată. Multe familii au rămas împrăștiate de dragul pămîntului, fiindcă la Fundata e pămînt mult și gospodăria nu concep să se uite peste gard în curtea vecinului. Preferă să trăiască unde s-au născut și să îngrijească locurile moștenite, chiar dacă astăzi ispită orașului e mare și prea puțin se mai complac în sălbăcia naturii. Muntenii sînt însă oameni aprigi și singura lor garanție e să simtă pămîntul sub picioare.

Comuna cuprinde, de fapt, trei sate: Fundata, Fundățica și Șirnea, aceasta din urmă ea însăși comună cîndva. Distanța între ele e mare și pentru a avea o ima-

gine de ansamblu singura soluție este să urci Piatra Craiului, de pe crestele căreia se văd toate dealurile aidoma valurilor unei mări agitate. La 1300 de metri, oamenii nu se pot bucura altfel de pămînt decât crescînd vite. Coastele sînt abrupte și numai un picior obișnuit cu muntele le poate străbate fără ifose. Nu rare au fost cazurile cînd de pe asemenea pante chiar vacile și-au dat duhul. Cîndva mi-a fost dat să văd aici un om în toată firea plîngînd moartea unui animal din propria-i gospodărie și atunci naivitatea mea de copil l-a privit pe acesta cu un ris prostesc, de parcă aș fi asistat la o mare nerozie. Cum în aceste locuri nu sînt decît pășuni, unde vaca flămînzește iar oaia se satură, nu e de mirare că omul se agăță de orice petec de pămînt pentru a crește vaci și oi, căci șirnenii și fundățenii nu cunosc altă înțelepciune. Ei pun în creșterea animalelor o mare devoțiune și e o plăcere să-i auzi cum își laudă animalele ca pe propriii copii.

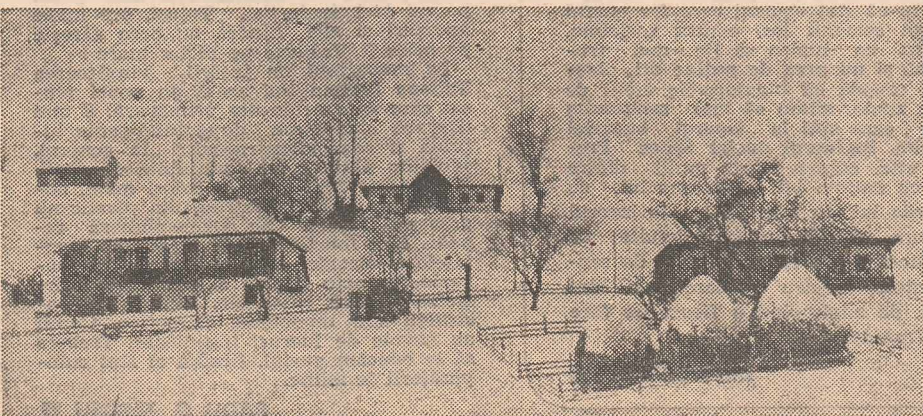
Față de o asemenea suprafață de pămînt, e de mirare totuși că mai sînt oameni care se plîng de lipsa lui. Lucrurile sînt puțin înclinate și, spre a mă dumiri, îl rog pe primarul Nistor Cioacă să-mi explice care este starea pămîntului deocamdată. „Viața la munte e dificilă și nu putem să imputăm unora din localnici că ne-au părăsit. Vreo 50—60 de familii nu mai locuiesc aici dar, din păcate, nici nu pot să-și instrăineze pămîntul. Pentru a nu-l pierde, căci deși plecați ei nu-și pot lua gîndul de la el, oamenii revin vara să-l lucreze, vind finul și se întorc la oraș. Astfel se face că, în timp ce unii au pămînt dar nu cresc animale, alții ar crește mai multe dar n-au suficient pămînt. Sînt vreo 50 de familii în această situație. Nimeni din sat nu pretinde să-și însușească pămîntul celor plecați. Ei vor doar să-l folosească. Dar legea este leagă și legea spune clar că proprietarul nu poate fi lipsit de pămînt decît în situația în care nu-l mai munceste. Or, astfel de cazuri nu avem”.

Comuna a livrat la fondul de staț 6500 hl lapte, deținînd unul din primele locuri pe județ. Conducerea Consiliului județean Brașov a stimulat cetățenii cu concentrate iar oamenii și-au onorat angajamentele. Dar nu doar de onoare este vorba aici, ci și de un fel de sacrificiu, căci uneori e o adevărată trudă pentru oameni să transporte laptele în cobiltă. În plină iarnă, ori să-l aducă în bidoane cu mării și caii pe cele mai abrupte coaste. Și cînd I.C.I.L. Brașov uită citeodată să-și facă datoria, adică să trimită mașina pînă în sat pentru a prelua laptele, oamenilor le vine să moară de ciudă.

Datoriile uitate are și I.R.I.C. Brașov, unitate care ar avea obligația să preia la timp animalele contractate. Fiindcă oamenii din Fundata au contractat și 120 tone de carne, 38 de bovine adulte, livrînd peste plan 55, 164 de bovine tinere, livrînd de fapt 193. Și aceste angajamente n-ar fi totul, căci localnicii ar fi dispuși să contracteze și mai mult, dar iar îi apucă un fel de necaz cînd văd că trece termenul preluării și omul rămîne cu animalul în curte și trebuie să-i dea de mîncare, căci îl doare sufletul să-l vadă că slăbește după ce l-a îngrijit cum se cuvine, și finul i se impuținează, căci el l-a planificat să-i ajungă toată iarna, și-și vede munca dată peste cap.

La Fundata, unde iarna durează cam 7—8 luni din an și unde nu se sfiește lupul să iasă ziua în amiaza mare, țărani obțin 857 l de lapte anual de la o vacă și în fiecare gospodărie se găsesc multe oi și vaci. Creșterea animalelor e aici o preocupare serioasă și ea ar putea deveni și mai eficientă dacă oamenilor nu li s-ar pretinde plan de legume, nici contracte de porci, fiindcă în inima munteului e frig, ci ar fi stimulați și mai mult cu bază materială pentru a crește vaci și oi și pentru a contracta cu statul lapte, lînă și carne, fiindcă omul chibzuit crește oi la munte și cultivă roșii la cîmpie.

RADU G. ȚEPOSU ■

Inima — un dosar palpitant

● Trusa salvatoare ● O idee în așteptare ●

Diagnostic rapid în infarct

Cu aproape trei ani în urmă, „Flacăra” publica sub titlul: „Inima — un dosar deschis”, un amplu interviu cu dr. Cornel Zeană, de la Spitalul de urgență, din București (clinica aflată sub conducerea prof. dr. doc. C. Gh. Dimitriu). Cu acel prilej, talentatul și nu mai puțin tenacele medic Cornel Zeană anunța citeva noutăți în domeniul atît de sensibil al maladiilor cardiace. De atunci... liniște. O liniște care, la un moment dat, părea chiar suspectă, știut fiind că „barca” noutății își face cu greu loc pe lingă stîncile amietoare ale neîncrederii și rutinei. Exceptînd apariția volumului „Imunologia clinică”, lucrare ce i se datorează și care a fost primită cu vădit interes de lumea medicală, nimic altceva. Pînă zilele trecute cînd, abordîndu-l pe dr. Ion Radu, șeful laboratorului de imunologie umorală, din cadrul Institutului „Cantacuzino”, din Capitală, aveam să înregistrăm realizarea și a celei de-a doua promisiuni făcute de dr. Cornel Zeană.

Dar, să dăm cuvîntul dr. Ion Radu. — Într-adevăr, sîntem în situația de a face public rezultatul cercetărilor noastre desfășurate de-a lungul a peste trei ani de zile, în ceea ce privește punerea de acord a tuturor elementelor care au condus la o metodă nouă și, aș zice, originală în ciuda unor căutări paralele pe plan mondial, de depistare, sau mai precis de diagnosticare precoce a infarctului de miocard: trusa conținînd hematii sensibilizate sau învelite cu mioglobină, ser anti-mioglobină, hematii stabilizate pentru absorbirea serului de pacient și diluantul respectiv. Aceasta înseamnă că, cu ajutorul acestei truse, medicii vor putea stabili, cu o rapiditate și precizie remarcabile, diagnosticul de infarct miocardic.

— Mioglobina se cere, de această dată, prezentată mai pe larg decît am avut prilejul s-o facem acum trei ani.

— Este o proteină hemică sintetizată de fibra musculară striată, mușchiul scheletic și mușchiul cardiac, caracterizată de o greutate moleculară mică. Mai concis nu mă pot exprima... Consecința care ne-a ghidat în cercetare: mioglobina părăsește repede celula lezată, devenind astfel un indicator prețios. Faptul nuda era cunoscut. Dar de aici și pînă la utilizarea ei ca metodă de diagnostic a fost o cale lungă. Metodele fizice și chimice, laborioase și nespecifice, trebuiau depășite. Am ales calea imunologică, care are la bază reacția antigen-anticorp. Față de testele enzimactice clasice (transaminaza și creatinkinaza) care se pozitivează după 4—6 ore, metoda care vă interesează dă rezultate chiar și în prima oră de la debutul bolii. Media pe care contăm este de maximum 3 ore. Trebuie spus, spre a se înțelege mai lesne eficacitatea noii metode, că electrocardiograma este neconcludentă în 25 la sută din cazuri. Mioglobina constituie și o sursă de informație foarte importantă pe durata evoluției bolii deoarece ea reapeare de îndată ce un nou focar de necroză se instalează.

— Sînt îndepărtate toate confuziile posibile?

— Nu gresesc dacă afirm: toate. De pildă, mioglobina nu se pune în evidență în angorul pectoris care poate fi confundat, la prima vedere, cu infarctul miocardic. Mioglobina apare și în alte boli ale miocardului: tahicardii cu ritm rapid, sindrom intermediar, insuficiență cardiacă globală, deci fără fenomenul de necroză dar în concentrații mult mai

mici. Despre diversele leziuni ale mușchilor scheletici, care, asemeni celor striati, conțin mioglobină, lucrurile sînt mult mai simple, fiind vorba de traumatisme clare sau de boli metabolice, foarte rare și care, drept consecință, nu pot fi confundate.

— Ați amintit, din debutul discuției noastre, despre „alte metode”. Comparîndu-le, cu obiectivitate, la ce rezultate se ajunge?

— Tot foarte pe scurt, ca pentru un public larg cum e cel care citește „Flacăra”, metoda noastră este net superioară testului transaminazelor, care nu precizează dacă este vorba despre o leziune cardiacă sau hepatică. Cel puțin egală cu testul considerat pînă acum cel mai modern, creatinkinaza. Radioimunodozarea prezintă o sensibilitate deosebită ce părea greu de egalat, dar include și un grad de iradiere, necesită o aparatură specială (contor gamma), un personal specializat și un preț de citeva sute de dolari. Trusa realizată în institutul nostru costă acum, îndată după punerea ei în circulație, 1400 de lei și permite efectuarea a 50—60 de determinări. Aparatura adiacentă este în dotarea oricărui laborator, folosește ingrediente autohtone și poate fi manevrată nu neapărat de oameni specializați. Mai presus de orice, rapiditatea și fidelitatea (sensibilitatea) metodei mi se par a fi decisive.

— Ce anume „operații” se execută cu trusa?

— Se recoltează sînge de la pacient, apoi serul, se face reacția de inhibiție cu elementele din trusa și într-o oră-două se obține rezultatul. Celelalte metode durează 4—5 ore sau chiar o zi, ceea ce corespunde cu o tergiversare a aplicării tratamentului cel mai indicat. Și încă un amănunt: reagentul principal, hematii învelite cu mioglobină, se conservă 2 ani de zile în frigider, iar gradul de sensibilitate se situează imediat după cel al metodei radioimunodozării. Institutul nostru a produs, pînă acum, 300 de truse, cu care au fost dotate laboratoarele județene și clinicele.

— Bine că ați adus vorba: unde s-au făcut experimentările și cu cine?

— În citeva clinici, în colaborare cu dr. Cornel Zeană, de la urgență, pentru a respecta cronologia, cu colectivul profesorului dr. Leonida Gherasim și Cînteză Mircea, de la Spitalul Municipal București. S-au testat sute de pacienți cu afecțiuni cardiace și extracardiace, concluziile fiind edificatoare în cel mai înalt grad în privința utilității testului mioglobinei.

— Sîntem în fața unei experiențe total încheiate, fără perspective?

— Deși pe deplin edificată și sigură pe rezultatele pozitive și avantajoase sub raport economic, avem și perspective. La noi în institut se prepară enzimele necesare (fosfatază alcalină, în laboratorul de gammaglobuline) și ICECHIM-ul produce peroxidaza; avem, deci, toate premisele ca, studiînd în continuare, să punem la punct o nouă trusă de decelare a mioglobinei prin metode imunoenzimactice, cu aceeași sensibilitate ca a celor radioimunologice.

Revenind la punctul de plecare al acestui articol, menționăm că, din cele trei promisiuni enunțate de dr. C. Zeană în 1980 în „Flacăra”, s-au îndeplinit două...

EMANUEL VALERIU ■

Misterioasa plantă „AVE”

Inginerul Ely Ritzinger din Galați ne înștiințează că a descoperit o plantă cu puternice efecte hemostatice, pe care a folosit-o cu rezultate neașteptate în tratamentul unor ulceratii interne și externe ale organismului uman. Este o noutate pe care o luăm, evident, sub titlu de inventar, dar pe care o încredințăm totuși tiparului, apreciînd că ea ar putea interesa cercurile de specialitate. Iată datele pe care le avem la dispoziție:

Este vorba de o specie tropicală pe care o vom numi, așa cum ne-a rugat interlocutorul nostru, „Planta AVE”. Numele de împrumut constituie, se înțelege, o primă măsură pentru protejarea descoperirii. Inginerul Ritzinger ne încredințează că a supus această plantă, timp de trei ani, la numeroase probe de laborator și că, pe această bază, a obținut un extract, care prin virtuțile sale hemostatice, coagulante, s-a dovedit un excelent dezinflamator și calmant. Extractul, susține autorul, a fost utilizat cu succes deplin pentru vindecarea ulcerului, colitei și a leziunilor cutane, avînd efecte cu adevărat miraculoase asupra plăgilor deschise cărora le reduce la minimum perioada de sîngere. Investiția cu asemenea proprietăți, planta și-ar mai fi dovedit eficiența curativă în alergologie, stomatologie, otolaringologie, urologie, chirurgie, boli de nutriție, obstetrico-ginecologie. Autorul

descoperirii susține, de asemenea, că planta AVE ar putea fi utilizată cu efecte preventive în maladiile canceroase.

Interlocutorul nostru este în continuare de părere că medicamentele din această plantă pot fi asociate cu o suită întreagă de alte produse medicamentoase, cărora le potentează efectele benefice. În mod special, inginerul indică în acest sens gama de produse ce poartă denumirea de Ulosilvanii, precum și toate antibioticele existente.

Descoperirea, aflăm în continuare, a fost anunțată mai multor foruri medicale, între care Ministerul Sănătății, Clinica de hematologie din București, Spitalul de urgență din București, Facultatea de medicină din Cluj-Napoca, de unde a primit răspunsuri amabile dar nu și vreo propunere concretă pentru instituirea unor cercetări comune. Au fost adresate scrisori și unor unități cu profil horticol, deoarece fiind vorba de o plantă de origine tropicală, cultivarea ei pe suprafețe întinse nu se poate face fără asistență de specialitate.

Ni s-au oferit și alte amănunte, dar deocamdată efectele curative ale plantei AVE rămîn o simplă promisiune. Vom fi de acord cu inginerul Ely Ritzinger că ne aflăm în fața unei descoperiri senzaționale abia după ce principiile active ale speciei vor deveni evidente prin cercetări de specialitate în cadrul unor laboratoare de profil. Aceasta este dealtfel și dorința expresă a interlocutorului nostru.

LIVIU TIMBUS ■

Bunul mers al tuturor treburilor obștii

● Un sector în care nu există nici un om singur ● Jucăriile pluşate neglijate de copii ●

Femeile nu pot trece

nepăsătoare pe lângă viață

Ce înseamnă să ai zile pline?

Femeile, pe lângă că muncesc cot la cot cu bărbații la serviciu, în drum spre casă tot ele se abat cel mai adesea pe la tirgușii iar odată ajunse în mijlocul familiei încep să ne exprimăm astfel, ultima repriză a activității zilnice. Mulți dintre bărbați au înțeles să-și asume în treburile gospodărești un rol, subaltern e drept, cel mai adesea de simplu executant și au renunțat la orgoliul fizic și tehnic, pretinzând că menirea lor este doar să repare fierul de călcat (care se strică destul de rar) și să taie lemne (chiar când stau la bloc). Evident, nu se poate vorbi de unanimitate sau de consens în această problemă și mulți dintre bărbați, odată instalați în fotoliu în fața televizorului la meciul de fotbal Cipru-România, se gândesc că dacă tot sunt acolo n-are rost să încure treburile pe la bucătărie și urmăresc în continuare tot programul.

Deci, să fim de acord că femeile au zile pline și că pe agenda lor de lucru s-ar părea că nu mai încap nimic. Ei bine, nu este adevărat. Ele găsesc și dacă nu găsesc își fac timpul necesar să-și asume nu întâmplător, ci eficient și organizat, și aceste munci pe care numai ele cu adevărat le pot face, la care se cere gingășie, înțelegere, un sfat și o vorbă din inimă, răbdare, spirit gospodăresc și inițiativă.

— La acțiunile organizate de Comitetul de femei, urmare de cele mai multe ori a propriilor noastre inițiative, femeile participă cu însuflețire. Explicația este simplă. Femeile nu pot trece nepăsătoare pe lângă unele aspecte ale vieții. Se simt datorate să intervină, să ajute. La multe din acțiunile noastre ele participă cu plăcere pentru că asta le mai scoate din obișnuitul zilnic. Se simt utile nu numai la bucătărie și în propria lor casă, ci și în viața socială. Dar ceea ce este mai demn de remarcat, cred eu, este discreția cu care își duc munca la bun sfârșit. Femeile sunt și foarte tenace. Greu se întilnește o femeie care, convinsă de justetea acțiunii sale, să abandoneze o problemă înainte de a o rezolva.

Am transcris câteva din opiniile pe care ni le-a împărtășit tovarășa Eleonora Negrușoiu, interlocutoarea noastră. În primul rând la dinsa ne gindeam când spuneam că femeile găsesc timp să-și ducă la bun sfârșit multiplele lor îndatoriri. Eleonora Negrușoiu, pe lângă obligațiile pe care le are în propria familie, pe lângă sarcinile de serviciu deloc ușoare — este director adjunct la I.C.L. Alimentara sectorul 2 — este deputată în Circumscripția electorală 45 a consiliului popular și vicepreședintă a Comitetului de femei al sectorului 2. La „femei”, cum sunea Eleonora Negrușoiu, este vicepreședintă de aproape 7 ani. E

drept că se ocupă mai mult de problemele de comerț dar asta doar în mod special. Nu-i sînt străine nici celelalte.

Femeile din sectorul 2 al Capitalei, mai exact Comisiile de femei din cadrul Frontului Democratice și Unității Socialiste patronază două leagăne de copii, două cămine de bătrîni, două școli ajutoare și câteva grădinițe. De 8 Martie, 1 Iunie și de sărbătorile de iarnă femeile pregătesc daruri pentru cei care de mici au avut neșansa să nu poată trăi într-o familie și pentru cei care la bătrînețe au rămas singuri și fără puterea de a-și purta de grijă. Mai mult, desi comuna Sîndrilita nu mai aparține de sectorul 2, bătrîni de la căminul de acolo, în virtutea unei vechi obișnuințe primesc daruri tot de la ele.

Bătrîni și copii, care au poate citeodată impresia că au fost uitați, că ceilalți au propriile lor sărbători în care ei nu mai au loc, constată cu emoție că oamenii se gîndesc la ei cu dragoste.

— Le oferim în dar îmbrăcăminte, portocale, dulciuri, prăjituri de casă, tot ceea ce considerăm că le poate suplini măcar în parte lipsa unei familii. Anul trecut, la căminul de bătrîni din strada Gheorghe Racoviță am organizat câteva spectacole cu poezii recitate de elevi. Bineînțeles, poezii cu bunicii și bunicele. A fost un spectacol într-adevăr emoționant pentru toată lumea. Sînt bătrîni care nu mai au pe nimeni afară de noi. Femeile vin din cînd în cînd la cămine și leagăne și ajută la recondiționarea lenjeriei, la bucătărie, dau o mîină de ajutor personalului pentru înfrumusețarea clădirii, pentru crearea unor condiții cit mai plăcute de viață. Băni de care avem nevoie pentru unele acțiuni îi procurăm cu ajutorul expozițiilor cu vînzare a unor produse executate de femei. Chiar acum este deschisă la sediul nostru din Bulevardul Republicii 55 o asemenea expoziție cu fete de masă, gulerase, rochite pentru fetițe. Aproape toate cele 98 de comisii de femei din sector au organizat expoziții. Se fac lucruri frumoase care se vînd imediat. Numai anul acesta am realizat pentru pomul de iarnă un fond suplimentar de un sfert de milion lei. În special, comisiile de femei din cartierele vechi sînt mai active. Toate locurile virane din sector au fost preluate de către noi și transformate în grădini de legume. Femeile intervin pentru încadrarea în serviciu a celor certaiți cu munca, sesizează situația grea a unui bătrîn care nu se mai poate întretine singur. Bineînțeles, avem și noi planuri de perspectivă și de muncă, dar în aceste planuri își fac loc toate problemele urgente. Unele probleme se ridică abia după ce au fost rezolvate. Deci, inițiativă și operativitate. Călea cea mai scurtă spre rezolvarea unei probleme este fapta. Și ar mai fi ceva. Nu tîm mînta ca vreuna din problemele pe care le-am ridicat noi să nu găsească la organelle de partid și de stat înțelegerea necesară.

Ar mai fi multe de spus despre realizările acestor femei, în numele cărora a vorbit astăzi tovarășa Eleonora Negrușoiu. Despărțindu-mă de Eleonora Negrușoiu mi-am adus aminte de un bătrîn cu care am călătorit cîteva halte de tren, undeva prin părțile Făgărașului. Dacă nu era nevastă-mea, de mult mă mincau ciinii.

OPREA GEORGESCU ■

Omul — interioare de conștiință

În termenii sacrificiului

Își amintește vorbele doctoriței, era prin 1950, fiți liniștită, doamnă, zicea, aici sînt, veți avea un copil perfect sănătos, eu răspund, nu vă luați după toți nepricepuții, doamnă, și ea o ascultase și născuse un copil de sex masculin pe care-l botezaseră Daniel Raceu. Ei, părinții. Iar medicii adăugaseră: oligofrenie, encefalopatie cronică, imbecilitate, cecitate.

Au tras obloanele și au continuat viața, ea și soțul ei, transeriind în termenii sacrificiului bucuria de a exista. Ea s-a retras din serviciu, el nu și-a mai continuat studiile. O singură cruce pentru amîndoi: copilul. Să-l fi abandonat unui spital? Ce oroare! Copilul este al lor, orice ar fi.

33 de ani! Cit de luminoși i se par acum, ea însăși condamnată de boală, anii aceia îngrozitori, cu nopțile ne-

dormite și speranța frîntă, anii tinerții lor la urma urmei, așa cum au fost. Soțul a murit îndată după pensionare în apartamentul lor din strada Aleea Stătiorei nr. 5 sector 4. Daniel e bărbat, mîncă adică atît cît și un bărbat. Ei i se pare normal și sfaturile primite o scandalizează.

Să se întoarcă în urmă cu 33 de ani, atunci cînd i s-a propus întîia oară să-și abandoneze copilul unui spital de profil? Să șteargă 33 de ani ca și cum nici n-ar fi fost? Dar au fost. Au fost toată viața ei. Singurătatea pe care și-ar impune-o, acum cînd mai are puțin de trăit, ar echivala cu recunoașterea zădărnici întregii sale existențe.

NICOLAE CRISTACHE ■

Cu ochii cumpărătorului în depozitele comerțului

Mai mult bun-gust nu strică niciodată

La Depozitul de mărfuri și ambalaje al UJCOOP din Slatina găsești de toate: de la turtă dulce la șoșoni de gumă. Felurimea produselor e primul argument invocat de Ilie Bălan, șeful depozitului și secretarul organizației de partid. Fiindcă iarna bate la ușă, conducerea depozitului n-a neglijat țesăturile groase; toți se gîndesc la pielea celuiilalt. 70 000 metri liniari de finet, 20 000 metri de diftină, 40 000 metri de barchet, multe alte cantități de țesături groase sînt niște cifre care, puse cap la cap, ar acoperi distanța dintre Slatina și Zimnicea. În depozit au intrat, nu de mult, și obiecte de încălțăminte: 5 000 perechi de cizme pentru femei și copii (bărbaților le vine rîndul mai tirziu), 7 000 perechi de ghețe populare cu o înfățișare cam ciudată, 2 000 perechi de șoșoni de diferite modele. Lucrătorii din comerț nu vor trebui să uite însă nici pantofii eleganți, căci chiar și pe timp de iarnă oamenii se mai duc totuși pe la baluri și petreceri. Inchipuiți-vă cum ar arăta o doamnă superbă în șoșoni!

Raiorul de confecții a avut, de asemenea, în vedere spiritul vremii. Scurtele de teroat căptușite, cele din blană sintetică pentru adulți și copii, uniforme școlare se găsesc din abundență. Nu lipsesc nici tricotatele, adică puloverele și jachetele din fire P.N.A. (10 000 de bucăți), căciulițele (5 000), fularele (4 000), lenjeria simplă și pluşată, ciorapii din fire tip lină și P.N.A., mănuși P.N.A. Cum se observă, aceste inițiale bat recordul. Fapt

curios e că, nu mai sînt căutate paltoanele. Probabil, lumea a devenit mai dinamică, mai sportivă, renunțînd la morgă și la ținuta țepănană. În palton, omul se mișcă greu și se simte incomod. Dealtfel, nici n-am prea văzut prin magazine asemenea produse, devenite de acum vetuste. A venit vremea scurtelor îmblănite, mult mai practice, mai eficiente. Pot fi purtate și la spectacole și la meci. Depozitul și magazinele au sesizat repede solicitările cumpărătorilor și-au răspuns în consecință. Se vînd și la tarabă.

În raiorul alimentar, prima curiozitate a fost să văd dacă pe undeva se află acel soi ciudat de conserve, pe care le zăresc adesea în magazine și pe care nu le cumpără nimeni. Cine n-a văzut borcane ori cutii cu spanac, cu dovlecei, cu urzici, cu varză călită, cu ardei umpluți ori cu salată de varză, care stau cuminți în rafturi și peste care s-a așezat, cu vremea, un strat oblabăduitor de praf? Oricît caut, nu găsesc aici astfel de produse. Conducerea depozitului, vigilentă, a căutat să se descotorosească de asemenea false preparate ingenioase. Am avut multă vreme bănuiala greșită că nu se prea vînd biscuiții și napolitanele și asta probabil fiindcă într-un oraș, nu știu în ce lună, în an, am intrat din întâmplare într-o pescărie unde nu se găseau decît napolitane! Nu e chiar așa, biscuiții și napolitanele sînt foarte căutate, mi se spune. „Am avut unele probleme cu turtă dulce care zăcea în depozit”.

Că Depozitul din Slatina, vizitat de mine, se orientează destul de bine asupra cerințelor pieței mi se confirmă și la magazinul „Oltul”. Vînzătoarea Emilia Constantin are numai cuvinte de laudă. Nu aceeași impresie o are, în schimb, despre fabrica de la Caracal. „Deși sînt tot oțeni de-ai noștri, caracalenii ne dau de furcă. Mai ales cu helăncile astea cu multe defecte, pe care nu le cumpără nimeni, avem multe necazuri”. Într-adevăr, produsele acestea, cîndva la modă, sînt intru totul inestetice. Niște culori țipătoare, fără gust, cituși de puțin atrăgătoare. Sincer să fiu, n-aș cumpăra așa ceva. Elena Mindrîlă nu află cizme de damă pe plac. Anul trecut s-au găsit și mai puține. „Vă spun sincer, deși lucrez în comerț, astă iarnă am rămas fără cizme”. Bărbații caută pulovere închise pe git. Lui Ion Moldoveanu i se pare că cele existente au o linie modernă, agreabilă, dar nu sînt decît măsuri mici. El ce să se facă? Dintre pantofi, preferă pe cei comozii („eu am bățături”) și mai puțin pe cei tari, inelastici. Totuși, are unele necazuri și aici, fiindcă nu prea găsește pe măsură. Trăiește pe picior mare!

La magazinul de jucării, vînzătoarea Tatiana Șerban îmi arată un ponei pluşat care zace acolo din primăvară. E mai degrabă hipopotam după înfățișarea hibridă și cam monstruoasă. „În general, jucăriile pluşate nu sînt iubite de copii. Sînt făcute fără gust, în culori mate, neatrăgătoare”. Nici jucăriile din plastic nu prea au trecere. Se dezmembrează repede. Sînt foarte căutate în schimb montajele electronice care nu lipsesc din magazin, tetinele pentru sugari, care întîrie să repara, baloanele. Jocurile de construcții sînt monotone, stereotipe. Copiii au nevoie de lucruri ingenioase. Trebuie să le educăm gustul, fiindcă ei sînt cumpărătorii de mîine.

RADU G. ŢEPOSU ■

Opinia unui alegător

Despre flori în anotimpul florilor de gheață

Dar despre florile adevărate și despre un specialist de mare clasă. Cum am reușit să mă descurc, sînt, ca toți țărani oțeni, bolnav după flori, deși oțenii ar zice dupe flori! Ei bine, salutînd toamna asta cîteva inițiative demne de tot interesul în spațiul floriculturii, am izbutit să-l cunosc și pe inginerul doctor în horticultură Milea Preda conducător — de amar de vreme ar trebui să spun dacă patima florilor n-ar fi transformat amarul în bușoioc vindecător de toate amarăciunile pe care le trăiesc, de cînd lumea, împătimitii unei cauze — conducător, zic, al unei uzine, de flori cu numele Horticola și căreia noi toți, și orasul nostru și parcurile noastre și nu numai ale Bucureștilor, îi sîntem și îi sîntem datori și datoare cu virf și îndesat.

Milea Preda e un specialist de clasă, cum mai ziceam, autor al unei lucrări fundamentale în domeniu, intitulată chiar Floricultura și însușind nu mai puțin de opt sute de pagini, epuizată în două ediții consecutive iar pentru studenți o șansă de studiu încă fără un concurent serios.

Ei bine, acest inginer specialist în aceeași vreme și în organizarea grădinilor în, dacă vreți, arhitectura floricolă și peisageră are la activ o bogată, foarte bogată experiență de cercetare ajunsă acum în stadiul aplicării pe scară industrială și este intere-

sant de știut că în domeniul pe care îl dirijează, marea uzină de flori Horticola, chestiunea industrializării se află în plin progres.

Am văzut, exact în ziua cînd începuse iarna adevărat și nîgea cu sete, serele de crizanteme, cimpuri întregi răsfrîindu-se în culorile cele mai la modă, toate nuanțele violetului și galbenului și ziua întregă am fost urmărit ca de o boală de culorile pastelate ale unor cimpuri de lumină cerindu-și pictorii și cred că a fost și ziua cînd am înțeles nebunia galbenului la Van Gogh. Fac aici o paranteză și spun că ar fi o idee ca măcar una din orele de educație ale elevilor să cuprîndă o vizită la aceste sere și ea, ora, s-ar transforma, sigur, într-o oră de înaltare spirituală. Florile îl fac pe om mai bun, îl fac mai frumos pină și la chip, îl învătă să fie sensibil, să stea mai drept pe verticala demnității, să mîngie mai cald, să vorbească mai catifelat, să fie mai Om.

Opera inginerului Milea Preda e și una de educație dacă vreți, arta lui e și una de ozonare morală, nu neapărat numai cu beneficii financiare serioase. Deși acestea sînt, sigur, în primul rînd luate în considerație și chiar și din acest punct de vedere uzina inginerului Preda este, evident, rentabilă și poate deveni și mai rentabilă dacă toate ideile lui, și toată

patima lui va fi în continuare exploatată cu generoasă dăruire cu care el însuși muncește și visează și crează.

Dar, v-am spus, acest savant al florilor este și un binecunoscut specialist în arhitectura peisageră și lui i se datorează cîteva din grădinile de excepție ale palatelor bucureștene. Și aici, în lumea grădinilor, inginerul Preda a trecut de la o experiență bogată, de cîteva decenii, la o sinteză teoretică iarăși unicat în literatura noastră de specialitate și, împreună cu doctorul inginer L. Palade a semnat o lucrare, de asemenea epuizată, intitulată chiar Arhitectura peisageră unde se poate întilni și o bună istorie a grădinilor lumii încît spațiul cercetării propriu-zise e ingenios însoțit de capitole care tîn direct de istoria artelor.

De ce scriu acum toate acestea? Pentru că sînt oameni care fac enorm pentru semenii lor, pentru societate, pentru ca lumea să fie mai frumoasă și nu prea de puține ori, obișnuiri repede cu binefacerea vieții de toate zilele, uităm să mai mulțumim celor care sînt la izvorul bucuriei noastre. Ingerul doctor Milea Preda este, pentru foarte mulți dintre noi, cu patima lui, cu munca lui, cu fantezia lui, cu talentul lui, la izvorul multora din bucuriile prilejuite de sărbătorile care ne sînt dragi, de sentimentele pentru cei care ne sînt dragi, de zilele cînd o floare ne face mai frumoși.

DINU SARARU ■

Flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

Din nou despre â din a

Cineva ar putea spune: de ce din nou despre â din a? Ce s-ar mai putea adăuga la dosarul unor discuții care par să se fi încheiat odată pentru totdeauna? Și totuși, noi venim și zicem că nimic nu poate fi socotit clasat definitiv în ceea ce privește limba română, un organism viu, în continuă prefaceri, uneori insesizabile, alături de domeniul evidenței. Nimic nu poate fi lăsat la voia întâmplării în legătură cu felul în care scrisul nostru ne reprezintă în lume, rămânând peste veacuri ca un document al puterii noastre de a ne păstra originalitatea, specificul în împrejurările involburate ale acestui secol. Nu printr-un simplu prizac se pot rezolva astfel de probleme care frământă nu numai pe lingviști, pe filologi și pe marele public. E bine că astfel de chestiuni preocupă pe cât mai mulți. E rău însă că ele nu se dezbate cu mai multă convingere și în văzul tuturor. Cauza scrisului pe care îl folosim și de interes național și ea nu se poate

rezolva în conclavuri secrete ale citorva inițiați. În climatul politic și cultural creat de Congresul al IX-lea al P.C.R. au fost dezbătute deschis și îndreptate numeroase erori, fie ele și de natură filologică. Să ne amintim cu câtă mindrie am caligrafiat, în sfârșit, după 1965, numele țării, România, cu â din a, așa cum era firesc, așa cum o cerea bunul-simț. Dar aceștia nu e, credem, decît un început. Tot la fel de firesc, tot în numele bunului-simț ar trebui să continuăm o confruntare de opinii care s-ar dovedi cu siguranță fertilă, în sprijinul cauzei limbii române și a poporului român. De aceea, revista noastră își propune să găzduiască, așa cum a mai făcut-o, o suită de intervenții care să pună din nou în discuție mult controversata problemă a lui â din a. Deci, de azi, din nou despre â din a.

GEORGE ARION ■

Chiar dacă sunt scrise în același alfabet, diverse limbi adaptează anumite semne la imperativele propriilor sisteme fonetice. Apar astfel adevărate litere-pivot, reprezentând specificitatea unui popor în manifestarea sa grafică. Nu trebuie să cunoaște suedeza sau daneza spre a le deosebi, atunci când le confrunți aspectele scrise: unor litere din suedeza le corespund altele în daneză. La fel, alte două idiomuri extrem de asemănătoare, cel finlandez și cel estonian, pot fi diferențiate (la o rapidă privire asupra unor texte) prin prezența unei litere caracteristice numai celui de-al doilea. Și alte limbi au litere-simbol. Este vorba în majoritatea cazurilor despre combinații de litere latine și semne diacritice, menite să redea sunetele specifice limbilor amintite. Oricine își va da seama de semnificația mult intensificată, prin inefabile reverberații afective, a literei â la români, dacă ținem cont că (excepțând Spania) nici una dintre literele-simbol nu apare în chiar numele țării și al națiunii respective.

Unul dintre cele mai grave prejudicii aduse spiritului, integrității culturale a națiunii române se datorează „reformei” ortografice din 1953. Nu are sens să înșir — încă și încă o dată — argumentele irefutabile ale necesității ca România să își reabandăască vocala-ax a propriei conștiințe scrise. Ar fi timpul să punem problema tranșant, parafrazându-i pe memorandiștii dreptul nostru la litera â nu se discută, ci se afirmă! Resemnarea multor scriitori și oameni de cultură contemporani, legată de acest aspect vital pentru scri-

sul românesc, e de neînțeles. Ar fi de imaginat ca diverse popoare să-și modifice ortografia, după ce și-au fundamentat deja o cultură pe baza unor valori clasice? Cum ar arăta scrierile lui Swift, Mickiewicz, Kierkegaard, Strindberg, Hašek, Vallejo, Pessoa, (am numit doar reprezentanți din câteva țări), dacă urmașii lor de astăzi le-ar altera ortografia în funcție de criterii dintre cele mai bizare, dictate de interese conjuncturale? Numai o mentalitate superficială își poate permite să dea lecții de scriere, post-mortem, lui Caragiale, „corijându-i” ortografia, ca și pe aceea a operelor lui Eminescu, Creangă, Maiorescu, Rebreanu, Blaga, Bacovia, Barbu, Arghezi, Mateiu Caragiale, Călinescu, Camil Petrescu, Anton Holban, Lovinescu, Voiculescu, Eliade și ale atâtor altora, ce au edificat literatura română modernă (ca să nu menționăm și celelalte domenii ale culturii). Pare de domeniul absurdului — spre exemplu — ca manuscrisele lui Marin Preda, redactate cu â, să fie mutilate în pagina tipărită, de către forța ocultă a unei norme injuste, ce le obligă la o existență contrară voinței autorului lor. O măsură care face posibilă modificarea înfățișării grafice a operelor din patrimoniul nostru național scris echivalează cu un amestec în întințirea procesului de creație însuși. N-are vrea să se creadă că apelez la mijloace de persuasiune tradiționaliste, vetuste, etichetabile drept... reacționare. În materie de â nu poate fi impusă sau creată artificial vreă opoziție între clasici și moderni, între tradiție și avangardă, între Delavrancea și Urmuz. Scrisul românesc era

unul pentru toți, iar opțiunile unor reprezentanți solitari extravagante.

Acum două decenii exultam cînd găseam, pentru prima dată după 1953, într-un Almanah turistic, cuvîntul România scris așa cum se cuvenea. Era un text semnat de Tudor Arghezi. Abia după încă doi ani (mă afluam în clasa a 7-a), profesorul de istorie ne-a comunicat decizia oficială de scriere corectă a numelui țării noastre. Peste aproximativ un deceniu, revista Flacăra dezbătea problema literei â, în cadrul unei mese rotunde, ale cărei concluzii erau favorabile repunerii în drepturi a năpăstuitei vocale. Dar, deși este una dintre cele mai înțelepte și necesare dezbateri inițiate de revista pe care o conduce poetul Adrian Păunescu, lupta pentru recăștigarea lui â nu a dat roadele mult așteptate de toți cei ce țin la cultura română. Situația actuală nu prezintă garanția că, vreodată în viitor, nu va fi reclamată (sau impusă) iarăși excluderea lui â din însuși numele țării, sub pretextul că ar reprezenta o excepție! (Eventuala excepție ar trebui să o constituie cuvinte ca riu sau ris, provenite din rădăcini latinești cu i).

Rog să fie scuzat tonul patetic al acestor rânduri, însă, ca transilvănean învățat să ia lucrurile în serios și ca membru al Uniunii Scriitorilor din România, consider că este de mult timp să se revină la normalitate și în acest domeniu. Visez la ziua cînd pe frontispiciul clădirii din colț va sta scris Păine și sper ca Flacăra să revină prima — drept bun exemplu — la scrierea învățată de la mînuitorii cel mai autorizați ai limbii române.

VIRGIL MIHAU ■

Poezii frumoase

Prin Domnul Amărăciune, una din poeziile de forță ale volumului Intunecatul April, apărut în anul 1937, Emil Botta a fascinat generații și generații de poeți și de iubitori de poezie. Răzbat din acest frumos și trist poem, cu un atît de neuitat moto, aleanul, și durerea, și împăcarea în fața unei misterioase boli ce se numește plecarea de pe urmă.

Domnul Amărăciune

„...și steaua se numește Amărăciune...”
CANTEMIR

Printre oglinzi, la ora cinci, am să cobor,
în haine negre, cu ochii stinși, zimbînd ușor.

E gata ceaiul? Toți au venit? Totul e gata?
Cu o maramă acoperă iute groapa, lopata.

Dansați încet un joc galant, cîntați, lăute,
arcușuri seci, viori pustii, de ce stați mute?

Dar te întreb, iubitul meu, ce ai pe frunte?
Amărăciune, m-a luat de mină și m-a condus pe o punte.

Dar te observ, iubitul meu, ce palid ești.
Amărăciune, urînd viața, mi-a spus în șoaptă: „Să te ferești...”

Dă-mi pălăria, bastonul, masca, dă-mi și mănușile.
e cam tîrziu și de-am să plec, cerniți oglinzile, închideți ușile.

M-așteaptă afară, sub steaua rară, un echipaj...
Noaptea se umflă, clopoțeii-și scutură și uite cum flutură argintul penaj.

Noua frontieră a sufletului uman

Plautilla

Se dedică lui Valeriu Matache

Mai mă las și eu citeodată
între un altfel de plată
nenăscut fiind

nimeni nu mă va vedea murînd

Dar m-apucă dorul cel mai dor
de coasta amînduror
să mă nasc ca să și mor
să mă nasc ca să și mor

NICHITA STANESCU ■

A doua carte cu prieteni

Jucînd table la mare, iarna...

Mai întîi și la-nceput, trebuie așezată în drepturi ideea că, iarna, la Mare, e fundamental clădită pe viforul întîmplărilor greu de suportat. Orice om din România (și e dreptul lui) se conjugă în părerea de: Constanța merită a fi văzută printr-un bulgăre de soare, printr-o cufundare-n ape verzi, prin durerea veselă a unei întîlniri cu pierșicii, briză, lăcome adulmecări ale furtunii și dulci și foarte vesele și instelate seri de poem, dans, frugale trădări conjugale, sarailii, drum albastru în Delta, altarul vinului de la Murfatlar, oglinzi, fățarnice ispite la Babadag și toate murele pămîntului căzute pe o coadă de vulpe și pe săgeata melancoliei.

Am fost, iarna, la Mare, și am văzut în premieră piesa Jucătorul de table

de Ion Coja. Doresc, înainte de a mă minuna, să vă spun că a fost pusă în scenă de bunul meu prieten Ion Maximilian, excelent în toate întîmpinările vieții și mai ales în prietenia durabilă, pe axul dramaturgiei, cu Ion Coja. Piesa se instituie într-un subiect grav amendat de furtuni spre sufletul omenesc, spre un Dumnezeu care e și nu vrea să se arate și-n multe drumuri spre Bosfor — înțeleg prin Bosfor capul meu plutînd pe Dunăre și pe mări. Piesa este o mînaștire a nebuniei. Scenograful Constantin Rusu, pe care nu l-am văzut pe-acolo, a fost prezent cu limpedele glas al diavolului.

FANUȘ NEAGU ■

(Continuare în pagina 15)

Lauri internaționali pentru talentul Mirelei Voiculescu — în pag. 14 un interviu cu premianta Festivalului internațional „Intertalent '83”

Eveniment

Doru Popovici — „Comandor al Italiei”

— Stimate Doru Popovici, sintem informați despre un eveniment de mare importanță petrecut în viața compozitorului și muzicologului care sinteți: decernarea celei mai înalte decorații a guvernului italian — titlul de **COMANDOR AL ITALIEI**. Vă rugăm să ne spuneți, pentru lămurirea cititorilor noștri, câteva lucruri despre semnificația acestei distincții.

— Titlul de Comandor al Italiei, acordat pină acum unor mari personalități ale culturii italiene — Toscanini, Pirandello, Ottorino Respighi ș.a. — este pentru prima oară înminat unui muzician român. Conform uzanțelor, prin el este apreciată întreaga activitate artistică; în cazul meu, în special lucrările de muzicologie și literar-eseistice: **Gesualdo da Venosa**, **Muzica kemașterii în Italia**, **Correspondențe spirituale româno-italiene** (aceasta din urmă în colaborare cu Martha Popovici) și ciclul radiofonic **Maestri ai madrigalului**. De asemenea, au contat în aprecierea activității mele artistice compozițiile **Omagiu lui Palestrina**, **Omagiu lui Eugenio Montale**, **Garibaldi** (toate pe poeme în proză de Martha Popovici) și madrigalul dramatic **Baladă venetiană**, având la bază tot un amplu poem în proză, de astă dată aparținând lui Eugen Barbu. Este vorba de un fragment din romanul **Săptămâna nebunilor**, închinat Venetiei.

— Cum s-a născut afinitatea compozitorului Doru Popovici față de spiritul muzicii italiene?

— Deși m-am format în București și în R.F.G., deși sint editat la Paris și la Leipzig, m-am simțit întotdeauna foarte apropiat de Italia și de muzica italiană. Sincer vorbind, cred că ceea ce lipsește muzicii secolului XX în materie de artă compozitivă este profunzimea lui Monteverdi, tragismul nedizolvant al lui Gesualdo da Venosa, luminositatea lui Rossini și sponianitatea lui Verdi și Puccini. Cu alte cuvinte, o artă profundă și totodată larg accesibilă. Ceea ce nu înseamnă că nu s-a realizat mult în muzica agitatului nostru secol, că nu s-au deschis orizonturi pentru lumea viitorului — și nu numai în muzică, ci și în alte arte. Cred că muzica românească este mai aproape de spiritualitatea solară a celei italiene, de eleganta și rafinamentul celei franceze și, în egală măsură, de hieratismul celei spaniole. Și mai cred că ea se situează destul de departe de vigoarea și de metafizica muzicii germane. Este un crez al aceluia care, ca și marele Tuculescu, socoteste că ne aflăm, spiritualmente, foarte aproape de străvechea Eladă și ne situăm la confluența dintre grandioasa austeră și hieratică a muzicii bizantine și spiritul de ordine și disciplină al celei occidentale.

— De curind sinteți prezent în librării într-un interesant dialog cu regretatul Dimitrie Cuclin. Mă refer la volumul de correspondențe **Dimitrie Cuclin — Doru Popovici**, intitulat **O ISTORIE POLEMICĂ A MUZICII ROMÂNEȘTI**. Care sint premisele acestei viziuni „polemice”?

— Firese, Correspondența cu Dimitrie Cuclin are la bază o discuție polemică despre istoria muzicii românești și universale. Unele lucruri sint de natură să șocheze obișnuințele de valorizare ale cititorului, mai ales în ceea ce privește muzica secolului XX, la adresa căreia Cuclin a fost nu o dată foarte dur. Excluzind atonalismul, atematismul, pledind pentru melodie, teme majore și organizare de tip clasic, el afirmă în fond crepusculul artei și civilizației occidentale și este convins că sintem predestinați unei mari culturi, ca și popoarele din Asia, Africa, America. Dimitrie Cuclin continuă într-un fel tezele lui Spengler pe tărîm muzical.

— Ce va urma acestui eveniment editorial?

— Lucrez în prezent la **Viața lui Wagner**. Se va numi de fapt **Pann-ul de la Bayreuth sau Viața lui Wagner**. Va fi o carte dură, bazată pe documente care vorbesc de la sine. Va fi portretul unui revoluționar în gândire și tradițional în compoziție — la început — și, în același timp, portretul unui retrograd, conservator în gândire și revoluționar în muzică în ultima parte a vieții.

— În contextul omagierii însemnatei sărbători a Unirii, ați fost prezent cu o amplă lucrare muzicală: **CANTATA TRANSILVANIEI**. Ce loc ocupă ea în cadrul creației dumneavoastră compozitive?

— Este o lucrare imnică, mediativă (scrisă tot pe un poem în proză al Marthei Popovici), care valorifică străvechea muzică bizantină și folclorul arhaic și în care am căutat să înfrățesc expresivitatea cu simplitatea limbajului, totul așezat sub cerul accesibilității.

TANIA RADU

PROZA

O ipoteză literaturizată

Puțini sint scriitorii care astăzi ar avea curajul să abordeze acest alt de vast și complicat proces care este istoria formării poporului român. Poate că un astfel de roman, cu o pronunțată tentă eroică și didactică, dar și cu o structură oarecum mai naivă, putea fi scris mai de mult, numai că acest lucru nu s-a întâmplat la timpul potrivit, acum, să zicem, 100 de ani, și; dată fiind evoluția mijloacelor de expresie ale prozei contemporane, este greu de presupus că vom avea într-un viitor apropiat un roman modern pe această temă care se-arată a fi un excelent teritoriu pentru poezie și, mai nou, pentru dramaturgie. Nu însă, deocamdată, pentru un roman, fie el și o trilogie, care să mulțumească pe toată lumea, adică inițiatul despre care vorbeam la început, recte istoricul, filologul sau pasionatul cercetător amator. Și totuși, acestea fiind zise (a nu se înțelege că temerea noastră este în dezacord cu dorința noastră de-a citi, cit mai curînd, un astfel de roman), iată că pictorul și graficianul **Bogdan Stîhi**, mai de demultă vreme prins de mirajul scrisului și în mod special al istoriei, publică cel de-al doilea roman, **Acvila și Leul**, al unei trilogii din care a mai apărut, în 1979, un roman, **Iarna lupilor**, a cărui substanță o constituie războiul daco-roman. În **Acvila și Leul** (simbolurile celor două legiuni romane, Gemina și Macedonica, stabilite în Dacia) Bogdan Stîhi surprinde momentul în care soldații romani primesc ordinul de-a părăsi Dacia, retrăgîndu-se la sud de Dunăre. Dacă în primul roman, grație datelor istorice rămase, imaginea de ansamblu a războiului daco-roman se încheagă într-un ritm alert și, în linii mari, nu i se pot aduce prazatorului prea multe reproșuri de natură științifică, **Acvila și Leul** este, mai ales în ceea ce privește relatarea despre populația autohtonă, o ipoteză doar presupusă, așa cum, în lipsa datelor istorice, pot fi construite o sumedenie de alte ipostaze, mai mult sau mai puțin credibile. Aflîndu-ne deci în fața unei ipoteze literaturizate a istoriei, ne vom opri o clipă asupra valențelor literare ale romanului și vom spune, de la bun început, că Bogdan Stîhi minustește cu o evidentă abilitate arta portretului, ritmul mereu în creștere al conflictului și imaginea de ansamblu (veridică din punct de vedere istoric) în care montează elementele concrete și specifice, doar presupuse, ale vieții din acele timpuri. Firește, unui pictor și grafician, devenit, din pasiunea sa pentru istorie, prozator, nu i se pot pretinde performanțele unui adevărat scriitor, de meserie, dar reușitele, multe sau puține, ale acestui roman de reconstituire merită a fi consemnate ca atare și sintem convinși că trilogia sa, aflată acum doar la al doilea roman, poate fi un punct de plecare pentru un scriitor ce se va consacra, metodic și analitic, acestor dificile teme.

VICTOR NIȚA

CRITICA

Date și sugestii

Cartea lui Aurel Petrescu, **Eminescu. Originile romantismului**, e încă o contribuție la cunoașterea universului eminescian, încadrat istoric în conexiunile istorice ale dezvoltării culturii naționale, în relație și interdependență de mișcare de idei europene, romantismul producînd aici roade tîrzii și o eflorescență majoră, unică: poezia lui Eminescu. Autorul e în buna tradiție a acelor istorici literari familiarizați cu opera gînditorilor și literaților germani pe care tinărul Eminescu i-a studiat și urmat adesea, de la Fichte, Herder, Goethe la Schopenhauer. Avem în această carte o cercetare a rădăcinilor gîndirii și creației eminesciene de la fondul istoric-popular local, românesc, la interferențele de cultură prezente în sinteza meditațiilor poetului, om al veacului său.

Miezul cărții îl constituie „dialectica structurilor”, cu cele două subcapitole: „polarități” și „meta-morfoze”. Se analizează aici aspectele fundamentale ale antinomiilor ce alimentează meditația și creația poetului; el își notase odată pentru sine, într-un manuscris al său, acest aforism — de care autorul cărții trebuie să-și aducă aminte: „Antitezele sint viață” (ms. 2.258, f. 222) — ceea ce, evident, spune mult pentru rolul acestui concept în construcția operei. Din prima categorie fac parte perechile: idee—realitate; natură—sentiment; fantezie—imaginație; paradox—contradicție; individ—societate — acest din urmă subcapitol ocupînd un spațiu amplu, pe măsura importanței polarității în sine. Antiteza oneori e numai parțial operantă, intrucît sferile se suprapun pină la un punct, dar se și opun adesea, mai ales în cîmpul poetic al ultimelor creații eminesciene. Să ne amintim de neta opoziție din finalul **Luceafărului** („Trîind în cercul vostru strîmt, / Norocul vă petrece, / Ci eu în lumea mea mă simt / Nemuritor și rece”). Meritul lui Aurel Petrescu este acela de a fi cercetat implicațiile filozofice la nivel european, legate mai ales de opera gînditorilor germani, dar și pe cele social-politice, reflectate în publicistica și în postumele poetului. Acum un secol, de pildă, Eminescu scria: „Secretul vieții lungi a unui stat este păstrarea ierarhiei meritului.” (Timpul 17 IV 1892).

Rolul spiritului critic în sinteza conceptelor și a construcțiilor literare e de un interes aparte în această amplă reconsiderare a romantismului eminescian, regenerat de idei, de reacții afective, de elanuri filozofice și de resemnări, sub semnul destinului ineluctabil, așa cum ne apare meditația poetului în ultimii 2—3 ani de activitate. Capitolul despre „însemnele originalității” l-am fi așteptat mai aprofundat, căci invenția, materializarea ideii în cuvînt, dematerializarea lui și simbolistica ni se par atât de vast ilustrate în variantele poetului, atît de incomparabile și de un nivel european ca ilustrarea atelierului literar pentru formele celei mai înalte ale expresivității poetice, încît valorificarea unor achiziții recente (cf. „De la cuvînt la metaforă în variantele liricii eminesciene”, Iași, 1975) ar fi sporit valoarea documentară a cărții de față. Firește vom recunoaște că autorul ne oferă în fiecare capitol date și sugestii importante, adesea noi și utile pentru așezarea operei poetului în rîndul valorilor spirituale supreme, aparținînd lumii li-

terare și filozofice. Faptul este evident mai ales în ultimele capitole ale volumului: „creația ca libertate”; „orizonturile romantismului eminescian”, în care o formulă memorabilă spune totul despre importanța operei poetului național: „...se poate spune că nu un Eminescu își are locul într-o literatură romantică la noi, ci aceasta își află întreaga ei existență în opera poetului.” (p. 296).

GH. BULGAR

PLASTICA

Simbolica unui anotimp

Iată două peisaje ale aceluiași loc, în două anotimpuri diferite și realizate în genul zis realist: o cîmpie cu abia doi-trei copaci. Tema unuia din peisaje e vara (ori primăvara, ori toamna), tema celuilalt: iarna. Indiferent cine va picta acest peisaj al iernii, indiferent în ce veac și în ce manieră, privitorul va afla într-insul o simbolică accentuată. Iarna vine pentru toată lumea cu o nostalgie, cu un alean de absolut, cu o nevoie de primenire sufletească presante și artiștii sevaletului știu bine aceasta. Apoi, în albul surveran din imagine, privitorul, ca și artistul, dealfel, trăiește un soi de răgaz filozofic după ce se va fi neliniștit, în toate chipurile, de luptele culorii, de nultele ei probleme. Culoare încape destulă și în peisajele iernii, numai că aici albul, oricît ar fi el de lucrat, rămîne — în fapt, și în idee — alb și controlează compoziția cu toată rigoarea.

În selecția pe care a prezentat-o la Galeriele Municipaliului, Petru Popovici a expus cu osebită „iarnă” de cîmpie și de margini de pădure. Alte pinze — cu peisaje felurite, flori și grupuri de oameni — sint astfel răspîndite pe pereții galeriei încît să imprumute sentiment din imaginile hibernale. Petru Popovici își pune, în tot ce desenează și pictează, întrebări asupra conținutului cam în felul în care și le pune și un poet pastelist. E sesizabilă o anumită calificare a emoției, o specializare a simțirii. Artistul e în mină, cum se spune, în mijlocul numai al unei naturi, mai degrabă săracă, de șes. Ca să înțelegem mai limpede ce-i cu această specializare a trăirii, ar trebui să încercăm să vedem ce nu pictează Petru Popovici, ce stări lirice nu-l vizitează. Putem să observăm că în mai toate peisajele sale orizontul e în treimea de jos a tabloului. Cerul înalt, niciodată sumbru, întotdeauna liber, îngăduind adică un vis de puritate și neîngrădire, dă cheia spirituală a seriei de imagini. S-ar părea că peisajele lui Petru Popovici pot fi „povestite” dintr-o margine în ala și că asta ar fi — conform unei judecăți pe cale să devină prejudecată — o neîmplinire. Ce se vede pe pinză e, pină într-un punct, de povestit, e adevărat. Important însă e ce se întâmplă după ce se încheie narațiunea, simțămîntul, fiorul mediativ transmis în imagine, cit și mijloacele folosite la aceasta.

E de semnalat că expoziția s-a întimplat deodată cu lansarea în librării a unei monografii „Petru Popovici” (Editura Sport-Turism) scrisă de Constantin Prut. O carte cu bogăție de ilustrații, în elaborarea căreia s-a pus plăcere și speranță.

TUDOR OCTAVIAN

CAP LIMPEDE

● **Almanahul literar 1984**, editat de Asociația scriitorilor din București (secretar Constantin Toiu, redactor Bujor Nedelcovici, lectori: Nicolae Manolescu și Mircea Iorgulescu, coordonator Traian Stoica), este, fără îndotată, una din reușitele genului. Un almanah care — iată — nu are nici o preocupare... gnosronomică, așa cum (chiar, oare de ce?) ne-au cam obișnuit în ultima vreme almanahurile noastre. Ofertele pentru public larg sint judicioasă dozate: genul polițist este reprezentat de lucrări de calitate și — atît cît trebuie, sportul și rebusul — într-o proporție rezonabilă și, lucru notabil: glume cu scriitori nu prea sint și nici parodiile de atita vreme căzute în desuetudine. Calitatea esențială este decît raportul just dintre diferitele componente ce se adresează în egală măsură specialiștilor, ca și tuturor

categoriilor de public. Piesele de rezistență ale sumarului sint: măturările lui Constantin Noica despre Mircea Vulcănescu, cele în care Alexandru Paleologu evocă atmosfera cumplită a unei anumite perioade din viața lui Vasile Tuculescu, fragmentele din romanul lui Octavian Paler **Un om norocos**, aflat în pregătire, excelentele traduceri din opera lui Gerard de Nerval realizate de Ștefan Aug. Doinas, profilul poetului Florin Mugur, prins în caligrafia dulce-veninoasă a lui Fănuș Neagu, traducerea lui Dan Duțescu din Chaucer, pledoaria lui Traian Stoica pentru editarea traducerilor operei complete baudelairene realizate de Al. Cernă-Rădulescu, fragmentele din **Jurnalul lui Mircea Eliade** (1973—1977), urmate de altele din jurnalul lui M. R. Paraschivescu, din 1956 („pină azi am trăit într-un fel de iluzie

perfectă...”), paginile eopletitoare scrise de Jose-Luis de Vilallonga despre moartea lui Garcia Lorca, cele dedicate dialogului dificil al literaturii cu filmul (H. Dona), ca și caricaturile lui Mihai Stănescu, de la pag. 106, 135, 145, în special. Dacă sectorul de poezie este mai puțin semnificativ, în schimb putem citi aici proză semnată de Cella Serghi, Al. George, R. Rusan, B. Nedelcovici, C. Toiu, A. Păpilian, Ion Hobana, Corina Cristea, Petre Stoica, D. Dinulescu, V. Andru, Tudor Vasiliu ș.a. Cititorii „Magazinelui istoric” se vor delecta cu documentarul **Culcat, generale**, respectivul erou primejduit nefiind altul decît Charles de Gaulle. Istoricii literari vor avea de disecat notele de geografie literară bucușteană semnate de Alexandru Predescu. Cit despre traduceri, numele lui Borges, Alberto Moravia, Daphné du Maurier sau

Alphonse Allais vorbesc de la sine. De notat calitatea prezentării artistice — autor Vasile Olac. Ca senzație dominantă, global văzînd almanahul, se poate spune că, în cluda parcimoniei cu care a fost distribuit umorul aici (deh! seriozitatea profesională), lectura acestor pagini este una tonifiantă. (Tania Radu)

● **Lectură la masă**. La Teatrul Mic, regiunea Cătălina Buzoianu ne-a făcut părtași, nu demult, la preliminarile spectacolului în pregătire cu celebra piesă a lui Alexandre Dumas-fiul **Doamna cu cameli**. Lectura la masă realizată de directoarea de scenă a spectacolului a prilejuit nu numai prezentarea concepției regizorale, ci și o subtilă dizertatie pe marginea conceptului de melodramă și asupra șanselor sale de revitalizare în acest sfîrșit de veac. Și-au spus părerea în acest sens Că-

tălina Buzoianu și directorul teatrului, scriitorul Dinu Săraru. Scenariul regizoral are la bază, cum e și firese, piesa lui Dumas, întregită însă cu câteva scene din roman (care vin să suplinească minusurile textului dramatic, datorate în primul rînd cenzurii în epocă) și cu un ingenios colaj de texte imprumutate istoriei literare a vremii, constituindu-se ca o instanță valorizatoare și de explicitare. Spectacolul, care se va desfășura într-o ambianță de epocă recompusă cu maximă fidelitate (costumele se inspiră din culegeri de caricaturi ale vremii respective), încearcă să propună spectatorului modern o întoarcere delibărată, conștientă la izvorul tîmăduitor al afectului pur. În distribuție îi vom reîntîlni pe: Valeria Seciu, Gheorghe Visu, Nicolae Pomoje, Doina Șerban, Doina Tamaș, Petre Moraru Nicolae Di-

nică, Jana Gorea, Dinu Manolache, Nicolae Iliescu, Constantin Bărbulescu, Eugen Motricu, Jean Lorin Florescu și alții. (Tania Radu)

● **Zaharia Stancu văzut de soția sa**. Sub semnătura lui Al. Mardale, ultimul număr al „Tribunei Teleormanului” (supliment al gazetei „Teleormanul” din Alexandria) publică un relevant interviu cu soția lui Zaharia Stancu, Nușa Stancu. Sint discutate o seamă de fapte de istorie literară de tot interesul, privînd, de pildă, geneza romanului „Descult” sau autenticitatea unor scene „tari” din celebra scriere (v. cunoscutul episod în care culegătorii de struguri de pe moșia boierului sint siliți să poarte botnițe), a căror verosimilitate a fost contestată de numeroși contemporani. O parte importantă a dialogului e consacrată prietenilor literare ale lui Stancu, raporturilor

atelier literar

G. Dumitrescu

G. B. Popu: Lucruri însălate, inconsistente, improvizatii grăbite, pe care controlul dv. de calitate n-ar trebui să le mai îngăduie, după atîția ani de ucenicie!... Ceva, în „Copilarie”, „Trăiesc în țara”. (Supozițiile din scrisoare sint cu totul fanteziste. „Poștașul” n-are ore de redacție, fiind un colaborator extern).

W. Kramps: Cîteva lucruri cunoscute, în versiuni parcă îmbunătățite („Lecția de gimnastică”, „Viața asta”). Cîteva nou-tăți (?) demne de atenție: „Basm orientat”, „Poem fără cuvinte”, „Ghiozdanul de școală”.

V. Antonie: Un interviu în toată regula! Să încercăm, pe scurt, un răspuns (cu unele îndoieli datorate grafiei dv., nu tocmai cîtee!...). 1). Avem de la o vreme mai puține poezii publicabile (în principiu și, mai ales, în fapt!...), încît chenzarul nostru alăturat nu mai poate ogîndi fidel realitatea textelor din dosarele noastre. O antologie, cum sugerați, ar fi imposibilă... 2). Ne străduim să nu promovăm nici un curent anume, toate avînd dreptul să se manifeste nestingherit (în cadrul dat, firește!) în culegerea noastră săptămînală, singurul criteriu de selecție rămînd calitatea. N-avem, deci, ce să teoretizăm, cum ne îndemnați... Dar, oare, nu sint și așa prea multe teorii și teoretizări?... Cit privește „efervescența” etc., știți prea bine cum decurg și ce se alege din polemicele noastre... În celelalte chestiuni (drumul de viitor al celor ce trec pe la „Atelierul” nostru, problema

„stilului aforistic” și a urmărilor lui, „monopolul” (?) etc. se înțelege că rolul și răspunderea „poștașului” rămîn neînsesate, răspunsul urmînd să vi-l dați singur, cu ajutorul criticii și istoriei literare, grație cărora, dealtfel, ați ajuns și la formularea întrebărilor respective. Noile versiuni trimise sint pline de promisiuni, mai ales „Peisaj de toamnă”, „Sint unul”.

V. P. Dolj: Lucruri dezamăgitoare, neglijente, superficiale, lipsite de supraviețuire oricărui spirit critic, de rigoarea exigenței de sine și a scrupulelor artistice. Nu putem reține nimic!

V. Floroiu: Continuă inexplicabila stare de impas. Doar cîteva pagini mai dau cite un zvon despre ce-ar fi putut fi dacă n-ar fi fost cum este... („Albul albului”, „Poema diagonală”, „Scinteia adincului” — ratată spre final).

Ninel B.: Stagnare. Monotonie. Nimic, absolut nimic nu se schimbă, cit de cit, în paginile dv., turburi, zdravăn cantonate (și cu totul comod și pretimpuriu!) într-o formulă, o structură, o atmosferă, o terminologie etc. invariabile și inamovibile imensă imposibilitate de a exprima — coerent, lămurit, deplin, pregnant — o grea bîntuire și o neapăsătoare virulență care se bănuiesc (se simt, uneori, vag, parțial, distorsionat...) pe sub vorbe... Trebuie să faceți un efort, totuși — poezia nu e numai „înregistrare” fidelă, spontană, numai un „document” direct, o foaie de temperatură, ci presupune, la urma urmei, și

o atitudine activă, opțiune și creație, lucru artistic, refracție, „joc secund”... Nu creceți?

N. Fulga: Cele mai multe rămîn simple îngînări formale ale prototipului folcloric, fără un aport personal, fără a se ridica la o semnificație, la un „tilc” nou. Cîteva, însă, tind spre aceasta („Noapte albă”, „Mama”), iar una („De iarbă”) chiar reușește destul de bine.

C. Corlățeanu: Intristător regres! Paginile renunță la înțelesurile limpezi, spontane, la comunicare și freamăt, în favoarea unor confecții greoaie, artificial sofisticate, fără semnificație și ecou liric.

Diana Cassandra, Carmen Angel: Vagi, nesigure semne de poezie, în pagini inegale, naive, de început, care indică nevoia unei inițieri temeinice, studioase, în cîmpul literelor.

Anca Visan, Ștefan Celmic, Corina Florea, Drum lung, V. Tecuceanu (mulțumiri pentru poze), **Viorel Angheliescu, Miruna** (mai bine, în „Cîntec de dragoste”), **Dariana Emandy, Carmen Rebecca, Daniela Ragabi** (ceva, în „Gîndului meu”), **Timcea Trist (?)**, **Dumitru Pietraru:** Nimic nou!

Gh. Pascu (în mare parte indescifrabil), **Ionel Pozașu, Const. Doru Udrea, Adina Capris, Lola, Constantin Ciucă, Aurora Savu, Ionel Arefte, Iosif Băciță, R. Callis, Teofil Dinescu, Iulia Chirea, Carmen Hiuț, Constantin Amaneci:** Încercări de nivel modest.

GEO DUMITRESCU ■
N. R. Manuscrisele nu se înapoiază.

IN UMBRĂ

Nu mai aștept —
limba timpului atîrnă
afară
din ceasornice
inșelată,
trupul meu — clepsidră
își scutură nisipul
cu urme de pași:
cineva mă urmărește
sint eu...

VICTORIA MILESCU

ELEGIE

Uciaga zăpezi mă așteaptă în norduri
tu nu știi că mie de albul acela ni-e frică
Zăpada din spațiul lipsit de culoare-n
fiorduri
și stelele arse de geruri și luna pitică
și lupii ah lupii în goană cu urlele mute
tu nu știi că-n mine omoară cerbi negri
și ciute
și nu-ți amintești cit mă doare acolo-
asfințitul
și noaptea polară ce-adinec imi adoarme
cocorii
cînd arborii-mi cad în genunchi și-și
așteaptă sfîrșitul
și nu mai au sevă să creadă-n magia
colorii
cu fruntea umilă ascunsă sub plete rebele
tu vino și-adu-mi amintirea livezilor
grele.

OLGA DAMIAN

ȚĂRANUL ȘI GRIUL

Griul, tînăr
îi luminează fața
îi mîngie privirile
năpădindu-i visele
ca o dimineată
în care
totul se vede
după primele semne:
razele verzi
înfipte în cornul albastru
ca de un soare teluric
după noaptea pămîntului.

AUREL ALBU

SÎMBĂȚA SEARA

Am iubit totdeauna
seară de sîmbătă —
mi se pare
că timpul imi aparține,
noaptea
o înmîită și-a mea.
În odaie, jarul moare încet
iradiînd
o căldură aproape umană.
Seara aceasta
îi-o dăru
e-a ta.

VIRGINIA SOARE

DESPRE IUBIRE

Adăpostită în sufletul meu, iubirea,
îpîț de pasăre izbîtită de catarg,
mă zămisește femeie
adică floare
adică noaptea
adică rod.
Sădită în sufletul meu, iubirea
imprumută mereu chioul tău.

ANA MARIA POP

BALADA PENTRU UN LUCRU OBIȘNUIT

El nu răstoarnă munții,
nu rostiește fraze patetice
se scoală de dimineată
exact la aceeași oră,
se spală pe față cu rouă
cu brumă sau zăpadă,
uncori se mai spală și cu invidia
după atîtea nopți nedormite,
își ia soarele din culer
norul dacă este nor
și se duce zilnic
să semene cite-un vis.

GH. DUMITRESCU

OCHIUL SUAV

E foarte multă vreme de cînd nimeni
nu m-a mai bătut cu zăpadă,
oamenii își feresc ochii
de lumina ei orbitoare.
M-am săturat
de cuvinte mai grele decît tăcerile,
de culori îpîțoase;
sufletul meu e copilul
nefericit
pentru că iarna e fără ninsori.
E foarte multă vreme de cînd toți
au uitat
că nu trebuie să ne batem
decît cu zăpadă...
și dintr-o dată
tu imi dăruiești
o foaie albă.

DIANA BARBU

DE DRAGOSTE

Ieri
îi-a rămas imaginea
în lumina ochilor mei
și toată noaptea
n-am închis un ochi
de teamă
să n-o șterg
cu pleoapa.

Tu simți
cum frunzele coboară
din veșnicie
la pămînt
tăcerea lor
adinec mă doare
tăcerea ta
la fel de mult.

VASILE LOGHIN

Biblioteca

in aer liber

În mers

Subtirea și înalt, așa cum l-am zărit
cîndva într-un grup de convivi, Petru
Poantă, unul dintre criticii literari
cei mai înzestrați ai ultimului deceniu,
calcă pe drumurile literaturii
române cu o nonsalanță care exclude
crisparea, iritarea polemică, invectiva.
După cartea de debut, **Modalități lirice
contemporane**, editată în 1973, pe cînd
avea numai 26 ani (carte care, în
ciuda unei anumite nesigurante a judecării
de valoare, rezistă, cu încheieturile
puternice neatacate de rugină,
asalturilor timpului), a consacrat un
admirabil studiu poeziei lui Cosbuc și
a tipărit două culegeri de cronici
literare intitulate **Radiografii**.

O mărturisire a criticului din noul
volum (**Radiografii, 2** — Editura „Dacia”)
merită toată atenția: „Am învîtat să scriu de la Suetonius și Plutarh,
de la I. H. Rădulescu, N. Iorga și G. Călinescu”. Ce au comun marii
scriitori pomeniți mai sus? Pot fi

detectate trei asemănări. Toti sint
(exclusiv sau nu) istorici. Toti, străluciti
portretisti. În sfîrșit, ei excelează
prin limpezimea stilului și prin logica
fără cusur a demonstrației. Deci:
istorie, portretistică, limpezime. Le
vom regăsi în cele mai bune studii
din **Radiografii, 2**, cele consacrate lui
Ioan Alexandru, Adrian Păunescu,
Aurel Rău, Mircea Dinescu, Adrian
Popescu: celui din urmă criticul îi
facea mai demult un portret antologic
cu un negru ac de viespe ascuns în
chihlimbarul auriu: „Candoarea mie-
roasă a omului, un permanent aer de
aiureală și confuzie, dar și de suavitate
aproape angelică, pe care îl degală în
fata unui necunoscut, lasă impresia
unui copil (...). Vitalitatea sa este de
interior, nu are explozii de fatadă. Știe
să treacă neobservat, se adaptează
usor situațiilor, însă din generozitate
și prudentă, nu din oportunistism. Chiar
mersul îi este mai mult o alunecare,
dar precipitată parcă, insinuantă. Această
natură domoală, rafinată prin cultură,
extrem de sensibilă, paradoxal, are un
ris strident, cu tîuituri scurte, ireal-
demonice, un ris venit din Umbria sa
imagineară, pe care trebuie să o simțim
sălbatică în puritatea ei”. El da, nu e
rău deloc ea — pe lingă multe alte
calități — un critic important să aibă
și talent! Titlul **Radiografii**, un termen me-

dical, sugerează un adevăr metaforic
ce se potrivește și nu prea, criticii lui
Petru Poantă. Cînd și se face o
radiografie, stai nemîșcat în întuneric.
Foile sticloase îi vor spune ceva
medicului despre starea organismului
tău, despre trecutul și prezentul lui
— și despre viitor, dacă mai are, dacă
mai ai. Radiografiile sint, în același
timp, de moment — de secundă, de
sfert de secundă — și de perspectivă.
În acest sens, critica lui Poantă în-
cearcă și izbuteste să spună, precum
interpretarea de către un medic a
unei radiografii, care e starea gene-
rală a organismului spiritual analizat
și care e diagnosticul. Studiile criticu-
lui sint, deci, niste extrem de intere-
sante radiografii comentate. Pe de
altă parte, radiografia presupune (în
momentul prim) nemiscarea, incremen-
nirea, iar critica lui Petru Poantă își
surprinde autorii în mers; demon-
stratia va fi o înfruntare vie de
puncte de vedere, nimic înțepenit,
rigid, definitiv. Fraza plină de sevă
nu are niciodată sclipirea sticloasă,
de ochi mort, a radiografiei. Sint mai
degrabă niste radioscopii făcute unor
autori care respiră și se mișcă liber,
așa cum liber respiră și se mișcă încă
tînărul critic clujean, doctor în
exegeza poeziei.

FLORIN MUGUR ■

Jucînd table la mare, iarna...

(Urmare din pag. 9)

Sint la Mare și urlă furtuna din
larg. La hotel s-a stîns lumina și tre-
buie să vă spun că, în lumea portului
Constanța, cei mai aproape de mine
au fost: autorul (un excelent scriitor
care urmează să treacă prin 1001 in-
cercări), fratele lui, Aurel Bilă Coja
(un nemernic frumos), Baba și Chiorul
(nepieritorii mei prieteni) și, peste
curcubele de întuneric și răbdare, Geta
— sârur' mina.

Nu sint cronicar dramatic. Ba, une-
ori, am și obrăznicia de a scrie piese
de teatru. (Voi persista!) Sint însă
dator să-i denunț pe toți actorii Teat-
rului dramatic din Constanța ca pur-
tători de idealuri neatînte și mari pro-
rietari de bună-cuviință, de cer fără
nori — barbari ai credinței în artă,
lumpenproletari ai iluziei, slugi ai
Fetei Morgane, derbedel ai visului,
cireaii vitei-de-vie cu mulți clorchi-
ni, lopătari ai depărtărilor nedeslu-
șite, pescari bolnavi de himere și neîn-
duplecții pe visla înfiptă în apele
neființei, saltimbanci, cabotini și, pe
deasupra a toate, actori tulburători de
talentați, oameni trăind în fața seme-

nilor lor cu două mii de fețe intru-
chinate în mătasea iubirii. Mari actori
neștiuți în lumea surisului. Am închi-
nat cu ei un pahar de vin de Olina.
Voi repeta gestul. Cu toții promitem
să revenim meru asupra inchipuirilor
care adevăresc viața. Dar pină atunci
mă simt aproape de ei, mîmîndu-i:
— Emil Sassu: durerea celui mai in-
tîns năvod din care curg pe fețele li-
povenilor mari picături de lemn și
cite-un solz de aur. Cine, azi, în dreptul
ochilor mai găsește durerea fără de
care nu putem trăi?;
— Ileana Ploscaru — un miracol ce-și
dă foc cu doine și cu amintiri bîntuite
de legendă. O mină de sărutat. O pa-
săre plutind. O îndoială negăsindu-și
semnul. Ce departe-i lumea, ce aproape
sintem noi cei imprăștiati;
— Ana Mirena — hohot înalt, bună-
starea privirii spre departe și întoar-
cerea în suflet. Valul mării, valul
vieții...;
— Eugen Mazilu — cormoran încercînd
violent blonda iluzie a unei iubiri de
departe (s-ar putea să piardă; nu-i
doresc);
— Longin Mărtou — un plop pe care
urcă, mult prea devreme (să mă
înșel ?) melancolia;
— Emil Bărlădeanu — rostogoliri de
tunet; un brand vechi fumînd veche
tinere cărora le spune versuri din
Cosbuc. O spaimă pentru adevărul lui;

un adevăr în întunericul haimanale-
lor; multă frică de acasă;
— Lucian Iancu — oho, ce înalți, ce
dușmani sint salcîmii Dobrogei, ce va-
luri sparte pe Marea Neagră — ehe,
ehe și lingă ce sîdef ne ducem în
adincuri!!!;

— Viorel Popescu — umblă cu tablouri
pe acolo; merită ținut minte;
— Minodora Condur — zboară porum-
beii împreună cu turnul lor, sub um-
bra unei umbre de egrete.

Lumea bună (adică noi toți) trăiește
înșelător. Marea (Neagră) este speran-
ța o și iubim fără de margini. Acolo,
iarna (și mai ales toată vara) muncesc
pentru înobilirea spiritului de val
umblînd frumos sub lună niște oameni
pe care-mi place să-i îmbrățișez. Suin-
du-se în depărtarea mereu mai departe
a iluziei, ne cheamă cu ei, ne fac loc
în luntrea nădejdi.

Mă chinule gîndul că n-avem des-
tule buzunare pentru cite amăgiri ne
propune **Jucătorul de table**. Șase-șase
și niciodată căruță de rele. Cu Ion
Coja merg și la pierdere, fiindcă des-
tinul lui e să urce. Trebuie totuși
să-i spun că partea a doua a piesei
ar putea să se lepede, pe ici, pe colo
de raiul pletos retoric. Și îl anunț că
Bilă, Baba, Chiorul, Botez și toți del-
finii din buza Mării Negre sint de
acord cu mine.

Iubirea de frumos

Drum în Transilvania

Vreme de patru zile am conferențiat
și citit din Imnele iubirii în patru ora-
șe din Transilvania — Arad, Blaj, Alba
Iulia și Tirnăveni — și la Rimești, în
fața unor săli pline de profesori și
învățători și librari, invitat al case-
lor corpului didactic fiind mai ales.

Am fost singur în acest drum de
iarnă în aceste zile sărbătorești pen-
tru Transilvania ca pentru toată țara
iar la Alba Iulia în ziua de Întii De-
cembrie am putut vedea portul aproa-
pe al tuturor județelor țării, bătrîni și
tineri veniți ca altădată de pe sate și
orașe în acest loc istoric scump tu-
tor.

Cărțile de poezie aflate de față au
fost pretutindeni insuficiente. Prea
puține exemplare. O carte celebrînd
Iubirea și valorile spirituale ale Pa-
triei, iată că se epuizează în cîteva
zile din librării oricîte zeci de mii de
exemplare ar fi.

Poesia cred continuă să fie foar-
te citită la noi. Uita-voi oare cînd-
va, putea-voi să uit liniștea de-
săvîrșită a atitor săli pline de
oameni tineri și vîntnici cu ochii
înălțîmîși ascultînd uneori zece,
douăzeci de poezii una după alta șop-
tite mai degrabă asupra valorilor mo-
rale, spirituale, ale sufletului omene-
nesc, mărturisind o compasiune uni-
versală față de tot ce există, iubirea
impăcarea tot ce este bun și frumos
și nobil din sufletul omeneesc.

În asemenea împrejurări este ade-
vărat cuvîntul care spune că pe cit
dai și primești și nu se știe cine dă
și primești mai mult autorul sau as-
cultătorul.

Broboanele de sudoare de pe frun-
te, Dumneavoastră le răsolățiți cu la-
crimi. Care dintre noi jertfește mai
mult? Fericiți sintem și mai avuți și
mai frumoși după asemenea întîlniri
și unli și alții.

IOAN ALEXANDRU ■

Un muzeu in labirint

Nașterea singularului

Cranach cel Bătrîn. Autoportret

Pare de la sine înțeles că Narcis s-a uitat într-o fîntînă grecească. În realitate, dacă e vorba de artă, izvorul spre care s-a aplecat Narcis e situat ceva mai la nord. E unul din izvoarele din care au băut apă Dürer, Cranach sau Holbein. Căci abia odată cu ei se naște ceea ce părea să se fi născut cu mult înainte, în Grecia, odată cu Narcis: singularul.

Autoportretul lui Cranach mă îndeamnă să revin la o temă pe care am mai abordat-o, fără să fi avut totuși niciodată curajul să spun pînă la capăt ce cred. Prestigiul disprețului care însoțește ideea de narcisism este atât de consolidat în judecata curentă încît m-am temut să-l combat frontal. M-am mulțumit să-l apăr pe Narcis de narcisism, ceea ce nu era, poate, decît un artificiu și un mod ocolit de a consimți că narcisismul este o boală, o dragoste clinică.

De fapt, cred că Narcis este unul din marii calomniatori ai mitologiei. Pe seama lui au fost puse toate păcatele celor care se iubesc excesiv pe ei înșiși, care și-au ales ca subiect principal, și chiar unic, de admirație propria lor persoană, împingînd oglinda în patologie. Numele lui a putut deveni astfel un pretext folosit de cei care, neavînd nici o identitate, o iau în deriziune pe a altora. Dar Narcis nu este patronul celor dintîi. În consecință, n-are de ce să fie invocat de cei din urmă.

Prejudecata, născută prin echivoc și simplificare abuzivă, că Narcis se iubește pe sine e o eozemă de care suferă legenda. Ea e veche, îndărătnică și favorizată de împrejurarea că tînrul și nefericitul fiu al nimfei Liriope e frumos. Dar frumusețea e un accesoriu în această poveste, nu o condiție. În fond, Narcis putea fi și urît. Nimic nu l-ar fi împiedicat să trăiască și urît aceeași aventură și să ajungă la același deznodămînt. După cum nimic nu-i împiedică pe cei care reduc mitul la o banală perversiune, înșelați de frumusețea lui Narcis, să uite de asta cînd iau în deridere narcisismul.

Mai precis, Narcis e un străin de sine însuși înainte de a se apleca deasupra izvorului care-l oglindește. El își ignoră nu numai frumusețea, ci și (sau mai ales) personalitatea. Identitatea proprie. Și, deodată, în luciul apei descoperă uimit că există. Acesta e primul pas spre sine. Apoi, el constată și altceva. Că nu se cunoaște îndeajuns. Cu alte cuvinte, își descoperă nu numai existența, ci și taina. Și se apleacă spre ea. Ceea ce pare dragoste de sine este, de fapt, curiozitate de sine, sete de sine. Acesta e al doilea pas. În clipa următoare, Narcis freamătă. Intuiește că taina sa îi ascunde și îi promite o revelație și o justificare. Drept care se apleacă și mai mult asupra apei. E al treilea și cel mai important pas. Aici încep și drama și confuziile. Căci Narcis aspiră spre adevărul său. Atît. Nu se așază în centrul lumii cum fac cei bolnavi de delir egocentric, care n-au ce căuta în discuția despre Narcis, patologia lor ținînd de alte domenii decît narcisismul. Narcis nu se opune lumii, ci se descoperă pe sine, treptat, pînă la deznădejde. El nu se iubește vicios, ci tragic. Aspiră să-și cunoască taina, să și-o epuizeze, dar trebuie să constate că bariera invizibilă care-l separă de sine însuși nu poate fi înfrîntă și, disperat, se ucide. Ce altceva face el decît că duce pînă la ultimele consecințe celebrul indemn al lui Socrate, „Cunoaște-te pe tine însuși”, indemn-cheie al gândirii grecești din moment ce a fost înscris pe frontonul templului lui Apollo la Delfi? Și ce egoism e aici? A te cunoaște pe tine însuși e probabil prima condiție pentru a cunoaște lumea. Refuzul oglinzii nu e o dovadă nici de modestie, nici de generozitate, cîtă vreme prima ta orîndă la templul lumii nu poate fi totuși decît inima ta. Cumplită vină în ochii celor care, neînțelegînd-o, i-au atîrnat unui pictor autoportretul de gît.

E adevărat că grecii înșiși au fost primii care l-au transformat pe Narcis într-un avertisment împotriva oglinzii. Ei i-au pus în față o oglindă, ceea ce constituie un eveniment în istoria culturii, dar au făcut-o pentru a-l omorî în cele din urmă. Asta fiindcă grecii s-au temut totdeauna de excese și intrucît Nemesis, răzbunătoarea, cum-pănește totul au crezut de cuviință să arate că și în cunoașterea de sine trebuie să existe o limită, că, împins prea departe, indemnul-lui Socrate poate avea consecințe funeste. Iată o moarte prin care a fost întîrziată cu cîteva veacuri punerea unor întrebări care au solicitat conștiința individului mai tîrziu. Și tot datorită ei, probabil, singularul nu s-a născut odată cu Narcis. Arta greacă nu aspiră să cunoască un om anume, în carne și oase, la nivelul pasiunilor și problemelor sale, ci „omul” ca măsură a tuturor lucrurilor. Un om care se glorifică împrumutînd zeilor virtuțile și defectele sale — căci Olimpul nu este decît un cer cucerit de oameni care se joacă de-a zeii, o variantă divină a vieții obișnuite — și se apără de conștiința prea acută a individualității lui prin toate mijloacele și mai ales prin frumusețea ideală la care aspiră. Măsura, faimoasa măsură greacă, este o baricadă împotriva neantului, dar și împotriva individualului. Abia spre sfîrșitul artei grecești sub epiderma statuilor începe să palpate viața interioară. Dar, născîndu-se, singularul moare atunci înainte de a apuca să se exprime.

În Evul mediu, artistul crede că absolutul înflorește numai în eșecul pasiunilor relative; că trebuie să tacă adevărul său propriu, murmurul cărnii sale, pentru a-și lansa tipătul metafizic. Alt motiv pentru a amîna apariția portretului propriu-zis.

Abia prin Dürer singularul și viața interioară triumfă în sfîrșit în pictură. Dürer este primul pictor care-i dă dreptate lui Narcis fără să-l mai pedepsească. Și, alături de el, Cranach, Holbein, toți acei artiști care simțeau în aer, chiar înainte ca ele să răsune, loviturile date de Luther vechilor dogme. În portretele lor ne izbește singurătatea. Și ea a fost descoperită. Dar abia în această singurătate se aprinde flacăra libertății individuale a unui om care se simte responsabil de sine însuși.

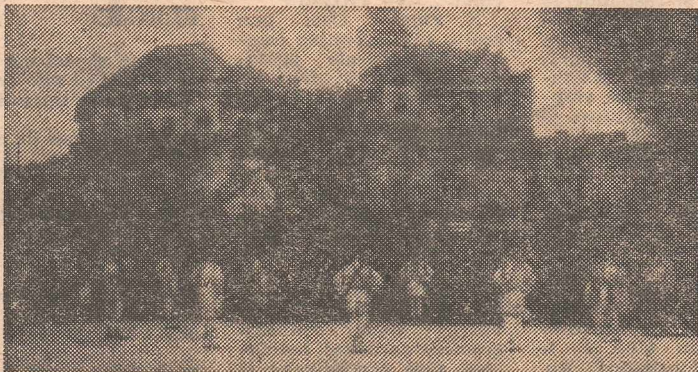
OCTAVIAN PALER

Flacăra — conștiințe civice

Îngălbenitele fotografiei ale Marii Uniri

Acum, la 65 de ani de la Marea Unire, aș dori să fac publică o fotografie de epocă, aflată în colecția mea și căreia îi găsesc adînci semn-

cel mai adesea de nouă. Purtau inițial săbii (v. Dimitrie Cantemir) iar mai apoi bite ghintuite cu argint. Steagul organizației avea un

nificații. Este vorba de călușul jucat la Oradea în ziua de 1 Decembrie 1918.

Călușul, dansul a cărui origine se pierde în timpurile protoistorice, presupune inițial existența unei colectivități la baza căreia stăteau reguli de nezdruccinat. „Ceata” se constituia numai din flăcăi ce pres-tau un jurămînt solemn, promovînd principiile pe care se întemeiau rînduielele conviețuirii și ale solidarității colective din satele noastre de obște: toți pentru unul, unul pentru toți. Alegerea călușarilor se făcea după norme dinainte stabilite, cunoscute numai prin „vătaf”, ce era conducătorul inițiat al acestui dans de ritual și medicină magică ce cuprindea reminiscențe din vechiul cult al soarelui și simboluri mitice pentru fenomene ale naturii. Numărul dansatorilor, întotdeauna fără soț, era

important rol în viața cetei de călușari, ei fiind îngropat la loc ascuns de unde era scos numai la oficierea acestor dansatori.

Fotografia găsită este foarte semnificativă. Ea ne conduce la Oradea, la 1 Decembrie 1918, cînd în fața a zeci și zeci de mii de orădeni care se aflau în marea piață a orașului ori la ferestre și în balcoane, nouă călușari români celebrău prin dansul lor arhaic Sărbătoarea Realizării. După ce la 10 octombrie 1599 Mihai Viteazul numise o sută de flăcăi, în frunte cu Baba Novac (al 101-lea), să danseze călușul pe cimpa de la Alba Iulia. Călușarii noștri băteau cu opincile lor pămîntul ce le revenea pentru totdeauna, de drept, moștenire de la dacia liberi.”

Ing. SILVIU DRAGOMIR

Hunedoara, 24 noiembrie 1983

Din toată inima vă doresc sănătate și bucurie.

E mare dar ceres că țara noastră are în fruntea ei un suflet mare român ca Nicolae Ceaușescu și bun conducător neobosit.

Pe dumneavoastră, redacția, vă felicit și vă doresc să fiți așa de fericiți cum am fost noi în 1918 după 1 decembrie și după 18 octombrie 1918.

Sînt născută în 1902 în Lupeni, refugiați în România la Tg. Jiu. În iarna 1916—1917 întemnițate la închisoarea militară din Cluj. Ju-

decate de curtea marțială, mama mea și eu. Eu sunt una din copiii din închisoarea din Cluj, de care vorbea deputatul Vaida în parlamentul ungar.

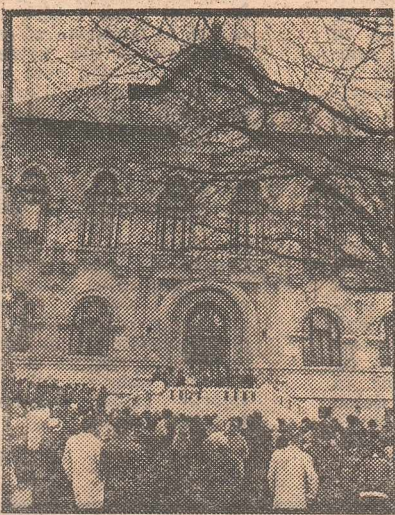
Nu veți fi numai dumneavoastră la Alba, eu cred că vor fi și su-fletele celor mulți, mulți care au suferit pentru credința românească.

Doresc din inimă sănătate și bucurie.

Jullana Davîd născută Călina Hunedoara O.M. str. Theodor Aman 3/2

Odată cu sărbătorirea Marii Uniri,

La Tulcea s-a sărbătorit centenarul Liceului „Spiru Haret”

Ca de obicei acceleratul 825 pleacă din Gara de Nord la orele șapte și douăzeci și cinci de minute. El leagă Capitala de orașul din care pleacă drumul spre deltă: Tulcea. Acum cîteva zile, pe lingă călătorii de zi cu zi, să spunem așa, și-au găsit loc și alții, de diferite vîrste, și din toate colțurile de țară. Erau, aveam să aflăm, foștii elevi ai liceului tulcean „Spiru Haret” care au ținut să participe la sărbătorirea a 100 de ani de la înființare. Și, parcă, acei tren îi întorcea pe cei prezenți nu numai către orașul de unde au plecat, ci parcă

ii ajuta să se reîntoarcă în acea copilărie pierdută pentru totdeauna dar regăsită pentru cîteva clipe. Și, cînd trenul a ajuns în gara din Tulcea era așteptat de o fanfară formată din actualii elevi ai liceului care i-au primit sărbătorește pe cei care au plecat de-o viață. Mulți dintre ei nici nu se cunoșteau. Îi separau generații. Dar îi legau și aveau comun un fapt de cea mai mare importanță: au fost sau sînt încă elevi la Liceul „Spiru Haret”, au fost sau sînt încă profesori la liceul bătrîn cit veacul. Și, acolo, lingă trenul care, parcă, traver-

Încă o durere, la Mirăslău

Dacă vă duceți la Alba Iulia, am rugămîntea să dați o fugă cu o mașină pînă la Mirăslău (20 km pe șosea) să vedeți monumentul ridicat pe groapa comună unde au fost îngropate în jur de 2.000 de corpuri ale soldaților lui Mihai Viteazul la 28 septembrie 1601 cînd a avut loc bătălia de aici.

Pe acest monument ridicat de românii din Ardeal era o placă din marmură pe care scria cu atîta sentiment național românesc (inscripție consemnată și în broșura de istorie Baba Novac și în alte cărți de istorie):

„Aici Mihai domn român, stăpin pe Ardeal, Țara Românească și Moldova, a inclinat steagurile, pînă atunci întotdeauna biruitoare, fatalității.

Orice om cu simț de dreptate și vitejie va simți aici durerea marelui invins, a conștiinței sale.

Mirăslău, 28 septembrie 1601”

Această placă făcea parte din monument. Ea a fost dată jos și înlocuită după ce a rezistat aproape 100 de ani, în vremuri vitrege de stăpînire austro-ungară, a îndurat două războaie și nu a dat-o nimeni jos pînă acum cîteva ani cînd s-a găsit cineva, zic eu, rău intenționat, să o schimbe cu o altă placă pe care scrie un simplu anunț, parcă răuvoitor, parcă se bucură cel ce scrie simplu că aici Mihai Viteazul a pierdut bătălia. Placa veche face parte din monument. Dacă a fost înlocuită trebuia scrisă la fel ca înainte.

Nicolae Iorga, în 1906, cînd a trecut pe aici, a citit și el această placă memorială.

Placa trebuie să apară la loc așa cum a fost scrisă cînd s-a ridicat monumentul. Nu se admite nici o profanare a nici unui monument, dar mai ales a acestui monument atât de important.

Toți elevii de la școlile de la Mirăslău și Aiud, generație după generație, am învățat aceste cuvinte pe de rost la lecția de istorie patriei. Și iată astăzi vine un rău intenționat să ni le scoată din inimă.

Scuzați-mi scrisul, dar sînt agitat și nervos cînd cineva se atinge de istoria neamului nostru.

Cu deosebită stimă,

GHEORGHE POPA
Aiud, județul Alba

La cei 61 de ani ai mei am trăit o experiență tragică din care am reușit, cu sprijinul unor oameni admirabili, să ies cu bine și să pot spune „viața merge înainte”. Mă aflam în stațiunea Tușnad-Băi, când a trebuit să fiu transportat de urgență la Spitalul județean din Miercurea Ciuc cu un diagnostic necruțător: infarct miocardic acut. Ceea ce mă determină să vă scriu este înalta dovadă de omenie și profesionalism pe care a dat-o personalul secției de cardiologie. Șeful secției, dr. Iakob Kálmán, a stat la patul meu

nelăsându-mă să trec granița dintre viață și moarte, de seara pînă dimineața la 5, cînd am dat primul semn încurajator. Poate pentru acest slujitor al sănătății, ca și pentru asistenta Karacsoni Margit și infirmierele Lajos Klari și Erdely Viorica, grija deosebită față de un om necunoscut, adus de aiurea pe un pat de spital, nu se numește decît simplu „datorie”. Pentru mine însă a însemnat viață și bucuria de a mă întoarce printre ai mei. Le mulțumesc din suflet. (Jecu Gheorghe — Oradea).

Flacăra la dispoziția dumneavoastră

• Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități •

■ Primim din partea Ministerului Educației și Învățămîntului următorul răspuns: „Analizînd cu multă atenție cele relatate de Lucreția Bejan din Piatra Neamț, s-a stabilit ca fîca petentei, Neagu Cristina, să fie încadrată ca profesor suplitor la cercul de pictură al Casei pionierilor și șoimilor patriei din municipiul Piatra Neamț.

■ „Intr-una din zilele trecute am făcut curățenie în cameră, am adunat sticlele și borcanele goale și m-am dus cu ele să le predau la centrul de achiziții. Acolo am avut surpriza să nu-mi fie primite. Motivul? Lipsa ambalajelor. Cred că trebuie găsită o rezolvare eficientă a problemei, căci nu este o situație plăcută să te izbești de un astfel de răspuns și să fii obligat să te întorci acasă cu sacosele pline de sticle.” (Dana Ioana Savu din Turda)

■ „Locuim pe strada Griviței din București, situată în cartierul Bercei-Olteniței. Am dori să aflăm din partea organelor de resort cînd va fi asfaltată strada noastră, dat fiind că de mai mulți ani stăm cu gropile în fața blocurilor fiind mereu în pericol să ne accidentăm noaptea. Pe de altă parte am dori să știm și cînd se va face racordul la rețeaua telefonică?” (Bunescu Liiiana, strada Griviței, bl. 34 bis, ap. 30, sectorul 4, București) Transmitem, la rîndul nostru, cele două întrebări forurilor în drept, care, sîntem siguri, vor răspunde cu promptitudine.

■ Bacoș Florin din comuna Solovăstru, județul Mureș, ne scrie plin de indignare despre modul cum sînt organizate uneori pentru sate spectacolele cultural-artistice. Pe aful spectacolului din data de 11 octombrie a.c. intitulat „Să ridem la grădină” figurau o serie de actori și cîntăreți foarte cunoscuți (Maria Dragomiroiu, Puiu Călinescu, Dem. Rădulescu, Alexandru Lulescu, Tamara Buciuceanu și alții). Spre surprinderea spectatorilor veniți în număr mare, numai Dem. Rădulescu și Tamara Buciuceanu au fost prezenți și pe scenă, nu numai pe afiș. Restul spectacolului a fost de o foarte slabă calitate. „Oare lucrurile s-au petrecut așa doar pentru că noi eram „de la țară”?” — se întreabă corespondentul nostru.

■ În urma cercetărilor efectuate de o comisie din partea Consiliului popular al municipiului Arad, privind sesizarea lui Jivan Dragoș, s-a constatat că cele reclamate corespund realității, luîndu-se următoarele măsuri: „Opreț Dumitru a fost condamnat la 6 luni închisoare pentru viață parazită. Prin Comisia de ocrotire a minorilor de pe lângă Consiliul popular al județului Arad cei trei băieți au fost internați la Casa de copii școlari din localitatea Sintana, județul Arad”.

■ Nichifor Ioan din București, Aleea Parva nr. 5, bl. D 23 B, și-a încredințat autoturismul avînd nr. de înmatriculare 2B-2478 unității Ciclop-Giurguiului pentru reparații. Printre altele autoturismul trebuia revopsit. Dacă celelalte reparații au fost bine și rapid executate, în schimb, în atelierul de vopsitorie s-a lucrat superficial. La puțină vreme, vopseaua a început să se desprindă ca o coajă de pe un ou fier. „Acum — ne scrie posesorul mașinii — trebuie să plătesc o nouă operație de vopsire. Situație care nu mi se pare deloc normală”. Într-adevăr, normal ar fi — credem noi — ca această operație să fie suportată din punct de vedere financiar de cel care a executat-o prost.

■ „În Giurgiu este un adevărat bucluc dacă-ți pierzi cheia Yale de la casă. Și aceasta, nu pentru că n-ar exista chei brute, ci pentru că nu există nici o unitate specializată în prelucrarea lor. Mă întreb cum se descurcă cei de la prestări servicii, atunci cînd își pierd cheile.” (Romeo D. Popa din Giurgiu, strada Tineretului bl.

6, ap. 32) Aceeași întrebare ne-o punem și noi.

■ Consiliul popular al județului Botoșani ne informează că a rezolvat favorabil cererea de încadrare în muncă a lui Frunzeș Ioan din comuna Vorniceni. Petentul a fost repartizat — prin Oficiul forței de muncă — la Întreprinderea de articole tehnice din cauciuc Botoșani.

■ Lui Predescu Gheorghe din București, Șoseaua Viilor nr. 92, i-a fost trimisă în 11 septembrie a.c. o înștiințare de plată pentru niște cheltuieli de judecată, de către circumscripția financiară a sectorului 5. Petiționarul nostru afirmă că este vorba de o confuzie de nume: el se numește Predescu Gheorghe și nu Predescu Gheorghe Mihai cum figurează pe înștiințare. Dealtfel el nu a fost și nu este implicat în nici un fel de proces. Rugăm circumscripția financiară a sectorului 5 să clarifice situația.

■ Faraș Nicolae, om al muncii la depozitul forestier din Sebis, județul Arad, a solicitat o garsonieră. Aceasta i-a fost repartizată. Numai că ducîndu-se să-și ia în primire locuința, a găsit-o într-o stare jalnică. Fotografiiile pe care ni le-a trimis sînt absolut convingătoare. Totul arată ca un șantier în lucru: parchetul nu este pus decît din loc în loc, grupul sanitar este inundat și incomplet, ferestrele zac pe jos, nemontate etc. Rugăm organele locale care au manifestat înțelegere față de situația locativă a petiționarului să ia măsurile de rigoare și față de cei care aveau obligația să predea garsoniera în bună stare.

■ „În spatele vechii gări din Birlad exista un frumos monument ridicat în memoria cefiștilor căzuți în primul război mondial. Cînd s-a construit noua gară, monumentul a dispărut. Se spunea pe atunci că el a fost predat muzeului din localitate. Dar la muzeu el nu figurează printre exponate și nu a fost amplasat nici în vreoa altă parte a orașului. Cel mai potrivit loc mi se pare a fi scuarul amenajat în spatele noii gări.” (Dumitru Alexandrescu — București)

■ Militia județului Teleorman: „Din verificările efectuate a rezultat că situația sesizată de Drăgan Dragne din comuna Purani se confirmă. În urma intervenției organelor de miliție, soția petiționarului a revenit în mijlocul familiei, preocupîndu-se de creșterea și educarea celor 4 copii minori.”

■ În timpul cutremurului din 1977 a dispărut în București Mihaela Odette Maia Ionescu, născută la Craiova în 1947, cu ultimul domiciliu în municipiul Cluj-Napoca. Reproducem fo-

tografia, rugînd pe cel care eventual știe ceva despre soarta ei să scrie pe adresa Roșca Odela — București, str. I. Broz Tito nr. 57, bl. H 13, sc. D, et. 3, ap. 73, sector 3.

■ Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor ne informează că în urma sesizării tovarășei Renata Georgescu din București au fost luate următoarele măsuri: Materialul de cale metalic aflat în lungul liniei de cale ferată între București și Cimpulung a fost strîns, adus în stații și triat în vederea refolosirii lui. Pentru a se menține un aspect frumos în apropierea căii ferate s-a intervenit pe lângă consiliile populare pentru ca întreprin-

derile din vecinătatea liniei să nu mai arunce deșeurile de metal în zona C.F.R. și să le ridice pe cele existente.

■ „Din august, cînd blocul nostru a fost dat în folosință, liftul nu a fost pus în funcțiune. Am auzit pînă acum tot felul de scuze, OCLPP-ul nu e de vină, TC Dolj nu, atunci cine? Probabil că noi, cei care ne-am hotărît să locuim în acest bloc! Vă rugăm să publicați aceste rînduri, cu speranța că, măcar acum, cei care au datoria să remedieze situația vor înțelege că în acest bloc nu locuiesc numai persoane tinere, ci și bătrîni, pentru care urcarea și coborîrul a șase-șapte etaje, de mai multe ori pe zi, devin un adevărat chin”. Semnează 14 familii din blocul 1-3-5, strada Maxim Gorki din Craiova.

■ În ultimul timp, datorită extinderii construcțiilor de locuințe din cartierul Giulești au fost ridicate blocuri cu 8-10 nivele. În aceste condiții, locuitorii blocurilor mai puțin înalte nu mai pot recepționa bine emisiunile de televiziune. Asociația locatarilor din bulevardul Constructorilor nr. 29 — care ne sesizează acest fapt — s-a adresat I.C.R.A.L.-ului Giulești. Acesta a promis că în cursul trimestrului I a.c. va efectua lucrările de supraînălțare a antenelor colective. Din păcate, această promisiune nu a fost onorată nici pînă astăzi, deși, iată, ne apropiem de sfîrșitul anului.

■ O scrisoare emoționantă am primit de la un tînar de 25 de ani, Șerban Vasile din Rimnicu Viștea, bd. Tineretului nr. 5, bl. A 11/2, sc. B, ap. 51. Acesta ne roagă să-l ajutăm să-și regăsească părinții pe care nu i-a văzut nicodată. Primii ani de viață și i-a petrecut la leagănul de copii din Covasna, iar apoi, pînă la vîrsta de 18 ani a fost crescut la casa de copii din Medias. Pe certificatul său de naștere se specifică: născut la 22 iunie 1958, în localitatea Iarăș, comuna Hăghig — Codlea. Tatăl: Șerban Gheorghe. Mama: Berki Elisabeta. Rugăm pe cei care pot să-l ajute cu o informație utilă să-i scrie pe adresa de mai sus.

■ Consiliul popular al județului Arad: Urmare scrisorii lui Morar Gheorghe din Arad, strada Armata Poporului nr. 24, ap. 11, vă facem cunoscut că în conformitate cu prevederile articolului 13 din Decretul nr. 68/1976 petiționarului i-a fost aprobată schimbarea domiciliului în acest municipiu.

■ N. Rotariu din București, str. M. Eminescu nr. 79, își exprimă surprinderea față de modul în care juriul concursului de televiziune „Floarea din grădină” din 23 octombrie a.c. a înțeles să acorde notele. La o întrebare obligatorie, care necesita un răspuns exact, cele trei concurențe au răspuns foarte bine. Ele au indicat corect melodia pe care o audiaseră. Cu toate acestea, juriul a notat cu 10 două dintre răspunsuri și 9 pe cel de-al treilea. „Ce a determinat oare scăderea notei cu un punct? — se întreabă N. Rotariu. Pentru că, după mine, un răspuns exact rămîne, în orice condiții, un răspuns exact”. Sîntem și noi curioși.

■ „În urma unei sesizări anterioare, Întreprinderea de gospodărie comunală și locativă Oraștie a primit din partea Consiliului popular al județului Hunedoara sarcina să execute, în acest an, lucrări de remediere la clădirea noului muzeu „Aurel Vlaicu” din localitatea în care s-a născut marele înaintaș al aviației românești. În luna octombrie am vizitat din nou acest muzeu, prilej cu care am putut constata că el se află într-o stare de degradare mai accentuată decît anul trecut. Deși parchetul a fost în parte înlocuit, ușile și ferestrele sînt deteriorate, pereții igrasioși, iar fotografiile expuse au început să se acopere cu pete de mucegai. Este păcat că frumoasa inițiativă de cinstire printr-un muzeu a memoriei lui Aurel Vlaicu să fie alterată de lipsa spiritului gospodăresc.” (Botez Ioan din Focșani, Aleea Florilor nr. 2)

■ Primim de la ICRAL Herăstrău: „Urmare a scrisorii prin care Asociația locatarilor din strada Paharnicului nr. 11 bl. 43 solicita plata unor sume privind întreținerea a două apartamente trecute în administrarea noastră, vă facem cunoscut că sumele respective au fost achitate de ICRAL Herăstrău de îndată ce asociația a prezentat documentele privind cheltuielile legate de aceste apartamente”.

■ În urmă cu citiva vreme am publicat o sesizare trimisă redacției noastre de Theodor A. Lificiu din Birlad. Acesta ne relatează faptul că într-unul din parcurile orașului fuseseră amplasate două containere pentru resturi menajere, care, evident, nu-și aveau locul acolo. De această dată corespondentul nostru revine, manifestîndu-și satisfacția că parcul și-a recăpătat aspectul frumos și curat. Multumim organelor locale pentru operativitatea cu care au acționat.

■ Aflîndu-se pentru citeva zile la Sibiu, Benjamin Adrian din București a dorit să viziteze și grădina zoologică din frumosul parc Dumbrava. A trecut pe lângă cușca leilor, apoi pe lângă cea a unui tîgru, a privit joaca urșilor și s-a oprit interzis în fața unei cuști pe tablă căreia scria „Cocker spaniol”. Un biet cățel îl privea trist din spatele barelor groase de fier, neînțelegînd nici el cum a ajuns într-o grădină zoologică. Cum dealtfel nu înțelege probabil nici ceilalți cîini de rasă, mai mari ori mai mici, aflați în aceeași situație. Pe cînd și alte animale și păsări domestice — găini, rațe, pisici etc. în grădina zoologică a lui generis din Dumbra-
vă?

■ Procuratura Municipiului București spre care am îndreptat memoriul semnat de Iordan Florica din str. Labirint nr. 156, sectorul 3, ne comunică următoarele: „Din verificări a rezultat că Bohosian Florentina se sustrage de la plata pensiei de întreținere la care a fost obligată judecătorește, fapt pentru care s-a format dosar de cercetare penală la Sectorul 3 Miliție”.

■ „Sînt absolventă a Liceului industrial cu profil auto „Grigore Alexandrescu”, Tirgoviște, promoția 1983. După terminarea studiilor am primit împreună cu alte două colegi repartiziție la autobaza nr. 7, aparținînd de ITA Dimbovița. Încă de la început am fost primite cu răceală de colectivul în care urma să muncim. Deși pe diploma noastră scrie clar „meccanic auto” și ne-am pregătit cu sîrg pentru această meserie, nu ni se încredințează nici o lucrare, sub pretextul că fetele nu au ce căuta în această meserie. Sîntem tinere, dorim să muncim și hotărîte să punem în practică ceea ce am învățat. De aceea nu putem fi cu nici un preț de acord cu cei care ne sfătuesc să ne recalificăm”. (Gherghina Mirela, Aleea Minăstirea Dealului nr. 1, Tirgoviște) Credem că ITA Dimbovița trebuie să intervină pentru a înlătura această mentalitate anacronică din colectivul autobazel.

■ Mai mulți locuitori din satul Fintina Mare, comuna Independența, județul Constanța, ne sesizează că în urma unui inventar, singurul magazin din satul lor a rămas sigilat. Cum situația durează de citeva săptămîni, locuitorii nu mai au posibilitatea de a se aproviziona cu cele necesare. Ne alăturăm rugămîntii lor adresate organelor de resort de a redecide cit mai curînd posibil acest punct comercial.

■ Pe o porțiune de 8 kilometri între comunele Vlad Tepeș și Nicolae Bălcescu din județul Călărași drumul este plin de gropi și pietroaie. În aceste condiții autobuzele și autotu-

rismele circulă greu și nu de puține ori au de suferit defecțiuni din pricina stării carosabilului. Rugăm, prin intermediul dumneavoastră, organele județene de resort să analizeze posibilitatea asfaltării acestei porțiuni de drum. (Iordache Constantin, București, bd. Muncii nr. 125)

■ Direcția generală pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe și administrație locativă ne face cunoscut: Urmare articolului publicat în nr. 40 al revistei Flacăra a fost întocmită documentația pentru repararea imobilului din str. Vasile Părvan nr. 2-4 de către ICRAL Pajura. S-a făcut de asemenea intervenția pentru introducerea acestui obiectiv în lista de consolidări aprobate de CPMB. După rezolvarea tuturor formalităților legale, întreprinderea va programa executarea lucrărilor prevăzute.

■ Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Dimbovița, verificînd cele semnalate de locuitorii Micro-raionului IX Tirgoviște și constatînd că situația se confirmă în cea mai mare parte a luat următoarele măsuri: S-a executat izolarea casei lifturilor de la blocurile 55, 56, 57, au fost reparate trotuarele de protecție, s-au înlocuit copertinele din tablă și au fost executate reparațiile necesare la ghearele care aveau defecțiuni. Multumim întreprinderii județene pentru promptitudinea cu care a acționat.

Pagină realizată de
ALEXANDRU ȘERBAN ■

Poșta redacției

■ Ioan Paraschiv — București: Sporul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate se include în baza de calcul a pensiei pentru toate pensiile care se stabilesc după data de 1 septembrie a.c. În cazul dv. dreptul la pensie v-a fost stabilit anterior datei de 1 septembrie 1983 ■ Adela Luca — Botoșani: Nu puteți beneficia intrucît din anul 1965 nu ați mai participat la munca în cooperativă ■ Gherghina Riga — Lugoj: Respectarea contractului de muncă este obligatorie. Nu veți putea obține transferul dacă nu vă achitați cheltuielile de scolarizare ■ Stelica Arion — Dragoș Vodă: Pentru pensie de invaliditate (cauza invalidității în afara procesului de producție) vă trebuie o vechime în muncă de cel puțin 5 ani ■ Valentin Dumitrescu — București: Fiind proprietar nu puteți beneficia de locuință din fondul locativ de stat

■ Dan Andronache — Tg. Jiu: Perioada anterioară la care vă referiți, conferă numai vechime neîntreruptă în muncă ■ Paraschiva Baciu — București: Se repartizează numai prin intermediul întreprinderilor, instituțiilor și C.A.R. pensionari, în funcție de cota primită ■ Jenica Zamosteanu — Brașov: În cazul dv., în anul școlar următor (1984-1985) va trebui să susțineți din nou examenele de diferență în condițiile în care doriți să vă continuați studiile în treapta a II-a de liceu profil electrotehnic ■ Maria Dumitru — Ovidiu (Constanța): Pentru acordarea unor drepturi, inclusiv recunoașterea vechimii în muncă în vederea pensionării, timpul lucrat se socoteste în zile, luni și ani și nu în ore lucrate zilnic ■ Gheorghe Pichiu — Iași: Nu se poate, pentru că ați încetat activitatea în anul 1957, iar invaliditatea s-a ivit în 1973, deci după 16 ani de la încetarea activității ■ Constantin Marinescu — București: Altă soluție nu aveți, decît s-o acționați în judecată.

MARGA NEDELEA ■

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Minciuna nu trebuie să umble cu sandale de aur

● Remus Boartș n-are motive să se plingă ●

Unul care își pierde răbdarea și acuză fără teme

Remus Boartș, un tânăr familist din Deva, de profesie lăcătuș, se lamentează că i-a fost încălcat dreptul legitim la un apartament cu trei camere. El avea, și încă mai are și acum, la ora cind scriem aceste rânduri, un apartament cu două camere, într-un imobil proprietate de stat, în alea Teilor nr. 2, bl. 29, însă, datorită fenomenului de condens, a întinpinat — ni se plinge — mari neplăceri cu igrasia unora dintre pereții exteriori, motiv pentru care femeia și copilul i s-au îmbolnăvit. A solicitat intervenția G.I.G.C.L.-ului și, după îndelungi insistențe, cițiva lucrători ai sus-menționatului grup au încercat o soluție de izolare și remediere. Reparația, făcută cam de mintuală, a ținut abia vreo jumătate de an. Igrasia a apărut din nou, parcă mai acută și mai perseverentă ca oricind, locatarii apartamentului ajungând la disperare.

În această situație, familia Boartș a hotărât să profite de ocazie și să facă tot ce îi stă în putință spre a-și schimba apartamentul cu unul cu trei camere, confort 1, cit mai în centrul municipiului. Nici nu începuse bine demersurile, că șansa și părușe că-i suride. De la Exploatarea minieră Mintia Veche, unitatea în care Boartș Remus lucrează, i s-a promis apartamentul dorit. Fără cercetări prealabile, la fața locului, asupra condițiilor de locuit, așa cum legal se proceda în alte cazuri. S-a găsit înțelegere și omul a fost trecut pe primul loc pe lista de priorități pe anul 1983, la apartament

cu trei camere, din fondul de locuințe proprietate de stat. Tot așa, adică fără lămurit cum a devenit cazul și au fost de-a dreptul surprinși de acuzațiile și nemulțumirea omului pe care considerau că-l ajutaseră corect și cinstit, cu cea mai mare bunăvoință. Am verificat împreună listele cu locatarii repartizați în ultimul an și, sincer vorbind, n-am găsit nereguli de luat în seamă. Aproape o jumătate de zi i-am căutat pe Mitică Ciurar și Anthal Dorel, indicați de Boartș ca deținind în același timp și locuințe proprietate personală și apartamente proprietate de stat, însă numele acestora s-au dovedit fictive, la fel cum s-au dovedit și adresele lor. Ni s-au oferit apoi alte nume și alte adrese, dar n-am mai avut timpul necesar să le cercetăm cu de-amănuntul, acestea rămânând să fie clarificate până la capăt de consiliul popular municipal. Sigur, vom continua să fim atenți la rezultatul cercetării.

„În ce îl privește pe Boartș — opină ing. Remus Rotea —, conform Legii 5, care prevede pentru fiecare persoană un spațiu locativ de 8—10 mp, în prezent el nu are dreptul la un apartament mai mare de două camere. Cel care i s-a repartizat în blocul 43, raportat la cele 3 persoane pe care le are, cu cel 36 mp cit măsoară în afara dependențelor, înseamnă deja un spațiu excedent, dacă-l luăm în cifra și spiritul aritmetic. Cind familia îi va deveni de 4 persoane, atunci se schimbă lucrurile; omul poate pretinde atunci, cu îndreptățire, trei camere”.

Asadar, deocamdată, Remus Boartș n-are motiv să se plingă. Și nici de a împoșca în stința și-n dreapta cu noroi. Asta cu atit mai mult cu cit aproape toți cei din jur s-au dovedit înțelegători și omenoși cu el.

MIHAI STĂNESCU ■

Bunicuța... detectiv

Nimic din ceea ce ne-am fi așteptat, poate, vizitind-o pe Elisabeta Artu cu un anume scop, care să ne amintească pe loc de cunoscutele personaje din romanele ori filmele de aventuri. Ba, poate, puțin, privirea aceea cam circumspectă pînă ce gazda se edifică asupra celui care i-a trecut pragul casei, privire care n-ar strica s-o întâlnească vizitatorii necunoscuți și mai ales cei nepoții, în fiecare casă...

Căci tocmai un astfel de motiv mi-au îndreptat pașii spre strada Ștefan Moraru, din cartierul Rahova din București: vigilența, inițiativa, răspunderea civică de care a dat dovadă pensionara Elisabeta Artu, ajutind miliția să curme activitatea unei periculoase infractoare.

— Aș dori să relațiez cum s-a întâmplat... am rugat-o pe bunicuța, după ce mi-a verificat cu atenție legitimația și i-am adus la cunoștință scopul vizitei.

— N-o să mă credeți, dar parcă o așteptam să apară (? !), așa eram de indignată, după ce aflasem de la familia Birsan, oameni în jur de optzeci de ani, de pe strada Pecineaga, cum îi înșelase escroaca cu 10 000 lei. Le spusese că vine din partea Asigurărilor Sociale și este imputernicită să le mărească pensia. La virsta lor, înaintată, soții Birsan au crezut tot ce le-a îndrugat individa aceea, „bună de gură”, cum se spune, și s-au trezit că le-a luat și economiile care le aveau la C.E.C., inducându-i în eroare că pensia mărită, ba chiar și o sumă pe care trebuiau s-o primească din urmă, nu poate decit să le-o treacă pe libretul C.E.C., dar după ce scot ceea ce au depus pînă atunci.

Cu asemenea „propunere” a ajuns și la mine, adusă de o cunoștință pe care o păcălise deja, convingind-o să meargă la C.E.C. și să scoată economiile. Cum am văzut cu cine am de-a face, am și închis poarta și i-am cerut legitimația. S-o fi văzut pe Eugenia Ivan, zisă „Glocoza”, din femeia „cumsecade”, cum jucase teatru la început, devenind agresivă și fricoasă, în același timp, ca o vulpe în cușcă. Mă amenința și mă ocăra, dar și încerca să sară gardul, că nici pensionara care o adusesse nu știa ce se întâmplă. Am strigat la cițiva trecători să anunțe miliția, dar nu s-au oprit, însă eu tot nu am renunțat la gindul de a o ține în curte pînă la sosirea autorităților, pentru că era clar că este o infractoare. Numai un om fără de lege se teme de autorități în zilele noastre... Am strigat cit am putut pînă m-a auzit un vecin, Mustăreț, și dumnealui a dat telefon la circa 18. A venit tovafășul sergent-major Dumitru Nicolae și a luat-o. După aceea am aflat cite isprăvi mai făcuse escroaca...

Intr-adevăr, Eugenia Ivan, în virstă de 58 ani, deși atestată cîntăreată liber-profesionistă, începuse de la un timp să profite de credulitatea unor oameni, ma ales a unor pensionari în virstă, săvîrșind peste 50 înșelăciuni, înșușindu-și astfel, ilegal, circa 350 000 lei.

În numele zecilor de victime, al celor care puteau să cadă în plasa infractoarei și, nu în ultimă instanță, al cadrelor de miliție din sectorul 5, adresăm calde mulțumiri bunicuței din Rahova și un îndemn celor vizați, indirect, de a-l urma exemplul.

MIHAI GROZAVU ■

Pielea vacii de pe băț nu mai cere de mîncare

L-am cunoscut într-un salon al spitalului Colentina. Avea 70 de ani și purta un fes de schior. Omul avusese o vacă și la virsta lui se vedea că are poftă de viață, ținea la muncă și nu se gîndea să-și încheie socotelile. Într-o seară s-a trezit că vacuța nu-i mai vine acasă. Și-a luat nevasta și-a pornit pe drumuri cu felinarul, a căutat-o pînă noaptea tîrziu și, cind nu i-au mai ținut picioarele, cu inima strînsă de frică s-au întors acasă. A doua zi au căutat iar, prin pădure, pe drumul spre Slobozia, prin lanuri. Nimic! La un moment dat și-a văzut vacuța adormită în șanțul de pe marginea șoselei. Numai cine-a crescut vite poate și ce înseamnă o vacă. Vacuța și celelalte animale de pe lingă casă îi dau țăranelui sentimentul puterii, al stabilității, al zilei de mîine, care va veni frumos. Și bătrînul Dumitru Ciobanu s-a apropiat bucuros de vacuța lui pe care a găsit-o nu dormind, ci lovită și cu gîtul tăiat. A dus-o la dispensarul veterinar, a jupuit-o și cu lacrimi în ochi a tăcut cind medicul a spus, carnea este irecuperabilă, o stropim cu benzină și-i dăm foc. De seara pînă a doua zi la prinz carnea se alterase. Așa s-a trezit Dumitru Ciobanu din comuna Bucu, județul Ialomița, un

țărăn la 70 de ani, singur pe lume cu nevasta lui, că biata s-a vacuț de care își legate atitea bucurii a rămas doar o piele întinsă pe un băț, bună de predat pentru citeva sute de lei. După îndelungi apeluri la Bucu, după dialoguri în care ce părea alb devenea negru și viceversa am aflat că în seara zilei de 29 septembrie, la ora 20, Dumitru Gheorță, mecanic la Dacia Service în Constanța, cu autoturismul 08091 AG a lovit animalul la circa 5 kilometri de Bucu, spre Slobozia. În aceeași seară la locul accidentului s-a prezentat seful de post al comunei Bucu, Gh. Banu (care ne-a spus că gradul dînsului constituie secret militar și ne-a întrebare ce rudă sîntem cu țărănul necăjit?) care a văzut animalul (încă nu era tăiat) și, fiind preocupat de un alt accident de circulație, a început să-l caute pe proprietarul vacii. Dar Dumitru Ciobanu spunea că a doua zi seful de post i-a spus că vaca a fost tăiată sub supravegherea sa ca să nu mai suferă. Nouă Gh. Banu ne-a spus că vaca a fost tăiată de un sofer milos care a văzut-o suferind, a oprit mașina și a injunghiat-o și apoi a dispărut (? !). Mai mult, contabilul șef al consiliului popular, Marin Ștefan, ne spunea că au fost înaintate acte de despăgubire la A.D.A.S.

dar miliția nu-l eliberează bătrînului adeverință. Din discuțiile cu seful de post am aflat că adeverința nu e o problemă, să vină doar adresă oficială de la ADAS și ea va fi eliberată.

Omul acesta bătrîn și bolnav de suferință a rămas fără vacuța lui. Pentru el s-a dărîmat unul din cele mai temeinice reazeme ale vieții lui de țărăn. Dureroasă și tristă pagubă. Dar dacă toți ceilalți s-ar fi purtat corect și omeneste paguba ar fi fost mai mică. Vaca neaccidentată mortal putea fi transportată la abatorul din Slobozia și astfel se valorifica aproape toată carnea și se recuperau banii. Dar auturul accidentului (care la o săptămînă s-a întors la moșneg cu un deviz de 6 000 lei pentru repararea unei mașini în garanție și asigurată CASCO pentru 6 luni?) singur sau cu un om care urmează a fi identificat au injunghiat animalul fără nici un drept (ei nu știau că există legi care interzic un asemenea gest, fie și din milă, că fără aprobarea unui medic veterinar așa ceva nu este îngăduit). Întrebînd cine este autorul acestei fărădelegi am primit un răspuns de la Gheorghe Banu:

— Acum ce vreți? Să-l închei un proces verbal și să-i ard bătrînului o amendă pentru nesupravegherea animalelor la decretul 153?

C. NISTORESCU ■

Cronica șoselei

Omenie și competență

Să dorești din tot sufletul ajutorarea unui om aflat la hotarul dintre ființă și neființă și totuși acțiunea ta, zelul tău, să-l omoare. Acesta este teribilul paradox al cazurilor cind oameni binevoitori, dar total neavizați „acordă primul ajutor” persoanelor rănite în accidente rutiere.

Medicul spun cu deplină temel, bazîndu-se pe o experiență îndelungată și laborioase studii, că acest ajutor aproape spontan trebuie dat cu gesturi sigure, cu blîndețe, fără panică în felul acesta prevenindu-se agravarea leziunilor, apariția complicațiilor, ori în mod fatal moartea accidentaților.

Pentru a putea acționa într-o asemenea manieră, trebuie calm, singe rece și să pozezi un minimum de cunoștințe în domeniul respectiv. Or, sînt destui oameni, care teoretic ar ști ce trebuie făcut într-o asemenea împrejurare, nu sînt străini de ce înseamnă aplicarea unui garou, imobilizarea unui braț fracturat, realizarea respirației artificiale etc., dar sînt atit de emotivi, încit la vederea unui om fără cunoștință, ori plin de singe, le-

șină pe loc, făcînd la rîndul lor obiectul acordării ajutorului medical.

E o chestie de bun-simț, și în primul rînd de logică să nu te apuci de o treabă pe care nu o cunoști, dar mite cind e vorba de viața unui om. Acționînd din dorința de a face bine, dar nechibăzît, incompetent, pripit, omul îi produce deci paradoxal semenului său un rău incomensurabil.

Exemple sînt din păcate destule.

Un rănît, tăiat puternic sub braț, de tabla sfîșiată a ușii autoturismului, grav avariat în accident, singera puternic. A fost luat pe sus de doi bărbați și instalat întins, pe bancheta din spate a unui autoturism. Cind au ajuns la spital, po-deaua ca o covată mai puțin adîncă a mașinii, era plină ochi de singe. „L-ați adus degeaba, a spus medicul, nu mai am ce-i face, omul e mort, a pierdut tot singele”. Dacă cuiva îi dădea prin mîine să-i pună tînrului de 23 de ani un garou, ori să-l oprească cit de cit singera, prin apăsarea pe rană a unei batiste, omul mai putea fi salvat. Un lucru simplu, elementar, dar care se face din păcate deseori anapoda, este scoaterea hainelor de pe rănîți în accident. În loc să se taie îmbrăcămîntea cu grijă pentru a nu li se agrava fracturile, ori leziunile interne, cei aflați în suferință sînt dezbrăcați de haine în mod obișnuit, corpul rănîților fiind îndoit, întors, sucit, cu toate consecințele previzibile pentru starea acestora.

Cu gesturi rezezi, pripite, este literalmente smulșă, trasă cu putere din mașină, după ce ușa a fost cu greu deblocată, o tînră femeie. N-are mai mult de 25 de ani. Este îmbrăcată într-o splendidă rochie de seară. Împreună cu sotul se duceau la o nuntă. În jurul gîtului poartă un șal mov. Fardat discret, obrazul femeii poartă trăsături care evidențiază o anumită distincție. Doar colțurile buzelor ușor crispate trădează o puternică suferință. Încă mai respiră. Ochi îi sînt închiși. Și-a pierdut cunoștința. Unul din tinerii „salvatori” o apucă de cap iar altul de picioare. Poziția corpului femeii e acum ca un arc de cerc.

Trabantul, unde ființa care abia mai respira, este inghesuită, demarează rapid spre spital. Ajunge relativ repede la destinație, șoseaua fiind deloc aglomerată. Examinarea rănitei se face cu maximum de operativitate și înaltă competență. Diagnosticul: „Secționarea măduvei șirei spinării”. Femeia moare după citeva ceasuri. Specialiștii apreciază că scoaterea din mașină și transportarea rănitei cu mare atenție, după regulile de acordare a primului ajutor, ar fi dat șanse reale de supraviețuire femeii.

O fetiță de 13 ani, care traversează șoseaua în fugă, chemată acasă de mama ei, nemulțumită că Rodica a întîrziat aproape cu o oră începerea rezolvării exercițiilor de matematică pentru a doua zi, e acroșată de un autobuz, a cărui șofer n-a mai putut întreprinde nimic pen-

tru evitarea accidentului. Proiectată pe asfaltul trotuarului, cu zgîrieturi și singe pe față, cu rochița ruptă, fetița geme ușor. Gestul mamei care se aruncă asupra copilului căzut la pămînt, și-l sărută, îl îmbrățișează, e profund omenesc. „Rochicuța mea, frumoasa mea, copilul meu drag”.

Corpul inert al copilului e ridicat, ră-sucit, strins cu putere.

Intervine cineva. „Doamnă, trebuie s-o salvăm, s-o ducem la spital. Ajutați-ne s-o urcăm în mașină”. Mama se așază lingă copil, pe bancheta din spate. Continuă să o mîngie, s-o îmbrățișeze. Diagnosticul fel de cutremurător: „Coastele fracturate au pătruns în plămîn și în inimă”. Neacordarea unui prim ajutor competent, mișcările brusce, torsionarea corpului fetei, provocate de mamă, imediat după accident, au fost fatale.

Ajungem vrînd, nevrînd la concluzia specialiștilor, care precizează: „Primele gesturi (în contextul acordării ajutorului medical de urgență) sînt cu adevărat salvatoare, numai dacă sînt corect executate.”

Excesul de zel, pripeala, ignoranța, panica, lipsa unei elementare instruirii, provoacă anual în lume moartea a peste 100 000 de oameni, inițial rănîți în accidente de circulație.

Să nu uităm, omenia în asemenea situații cere și competență.

VICTOR BEDA ■

A reînceput experimentul cu tratamentul dr. Iulică Voinea

Chemăm
în judecată
cancerul

● De data aceasta 100 de vaci supuse tratamentului ● Așteptăm primele rezultate... ●

În urmă cu o lună și ceva l-am întâlnit pe doctorul Iulică Voinea în Gara de Nord. Era, cum se spune, între două trenuri. Venea dinspre Tirgu Mureș și pleca spre casă cu o oprire, de câteva zile, pe la Craiova, la ai săi. Din mai multe motive, unele se vor deduce din rîndurile de față, doctorul Voinea era supărat. Am căutat apoi, fiind peste măsură de mirați de cele aflate, să stăm de vorbă cu cit mai mulți factori de decizie din diferite compartimente. Cele aflate le-am transcris aici.

Înainte de a continua seria articolelor dedicate tratamentului original al doctorului arădean, am publicat nu de mult („Flacăra” nr. 45, din 11 noiembrie a.c.) extrase din lucrarea a trei specialiști în medicină veterinară (dr. Eduard Bedrosian, dr. Ioan Eisele, dr. Ioan Rizea — de la Institutul agronomic Timișoara, respectiv Inspectoratul sanitar veterinar Timiș), care efectuaseră un experiment pe bovine bolnave de leucoză, experiment pe care l-am considerat destul de reușit. Din păcate, cum aveam să aflăm, această lucrare („Observații privind eficacitatea tratamentului în leucoza bovină cu produsul medicamentos al dr. Iulică Voinea — soluție injectabilă — prin prisma examenului hematologic”) n-a putut fi susținută la primul simpozion național de hematologie și oncologie comparată, desfășurat acum câteva luni la Sovata. Inserind în coloanele revistei noastre principalele date ale lucrării amintite, n-am făcut decât să subliniem încercarea acelor specialiști citați mai sus, aflați în raport de strînsă colaborare cu autorul medicamentului, de a pune bazele unui experiment științific pe animale mari, rezultatele urmînd a fi completate de investigații mult mai amănunțite. Toate aceste lucruri, din păcate, n-au putut fi înfățișate „pe viu” la Sovata de însuși autorul metodei originale de tratament, doctorul Iulică Voinea, și colaboratorul său apropiat, bacteriologul Dumitru Pirjol. De aici, evident, supărarea medicului veterinar arădean, cit și punctul de plecare al investigației noastre, pe care o înfățișăm cititorilor în rîndurile care urmează.

Ideea este bună dar ambalajul este sub orice critică

Dr. TRAIAN ENACHE —

director adjunct al Direcției sanitar-veterinare din cadrul M.A.I.A.

— Încă de anul trecut, de cînd a apărut prima dată în revista „Flacăra” articolul cu Iulică Voinea, ne-am grăbit să luăm legătura cu dînsul. Martor la ceea ce vă spun este adresa cu numărul 78 532/17 iunie 1982: „În legătură cu comunicarea apărută în revista „Flacăra” din luna mai privind metoda propusă de dumneavoastră pentru tratamentul unor forme de cancer uman vă comunicăm că Direcția sanitar-veterinară este interesată de a găsi o modalitate de extindere a cercetărilor și de a vă sprijini în ideea aplicării cit mai rapide în practică. În acest sens vă invităm la un dialog în cadrul unui colectiv din D.V.S.—M.A.I.A., pe această temă de mare interes științific la o dată pe care vă rugăm să o stabiliți și să o comunicați din timp. Vă mulțumim anticipat în speranța acceptării propunerii noastre”.

— Și doctorul Iulică Voinea a acceptat propunerea?

— Nu. După o perioadă de timp ne-am dus la el acasă, la Arad, după ce se mai făcuse o revenire la adresa amintită. Și nu m-am deplasat de unul singur; ci cu un întreg colectiv de specialiști. Ne-am dus ca să-l întîndem mina. El a refuzat. Nu a vrut să colaboreze cu noi spunînd că va face teste la Arad...

— Și le-a făcut? În revista „Flacăra” s-au publicat o serie întreagă de articole...

— Da. Dar Iulică Voinea nu vrea să facă și partea de cercetare științifică. Sincer să fiu, am văzut niște rezultate spectaculoase. Cu fișe medicale, cu absolut totul în regulă...

— Și nu este suficient?

— Nu. Trebuie să fie demonstrată, analizată și partea științifică. Fără asta nu se poate...

— Dar poate Iulică Voinea, s-o spunem drept, nu are toate mijloacele sau chiar nu știe s-o facă. Nu se poate găsi cineva să-l ajute? Nimeni din Direcția sanitar veterinară nu s-a oferit să facă acest lucru?

— Să nu scrieți acest lucru fiindcă Iulică Voinea s-ar putea supăra și nimeni n-are interesul să se petreacă aceste lucruri...

— Nu înțelegem despre ce interese este vorba? Omul este acceptat ori contestat. Dacă încă îl mai conștiți, nu-l acceptăm.

— Da. Aveți dreptate. Dar în momentul de față încercăm un nou experiment. Adresa cu numărul 86 171/20 octombrie 1983 spune: „Tovarășe director zooveterinar dr. Ciprian Isacu, la adresa dv. nr. 1846/19 oct. vă comunicăm că sîntem de acord cu efectuarea tratamentului experimental cu metoda dr. Iulică Voinea pentru leucoza enzootică bovină la I.A.S.—Mogoșoaia. La închiderea acțiunii se va întocmi un raport detaliat privind rezultatele obținute. Această acțiune se va efectua sub conducerea directă a tovarășului conf. dr. Popovici Aurel de la Facultatea de medicină veterinară București, care va întocmi un protocol privind acest experiment, depunîndu-l la Direcția sanitar-veterinară”.

— Tot nu înțelegem! Iar o luăm de la capăt. Existînd, cum spuneți dumneavoastră, chiar buletine semnate de specialiști...

— Da. Dar este vorba în respectivele buletine doar de partea de terapie. Trebuie vorbit și de partea științifică. Așa s-a întîmplat și cu lucrarea pe care a dorit să o prezinte la Sovata. Nu avea nici un suport științific. Ea a fost respinsă fiindcă nu făcea nici un serviciu ideii în sine. Era un început de drum nefinalizat. Era, să spunem așa, foarte slab prezentată. Trebuie un colectiv de biochimisti, de farmacisti ca să explice fenomenul. Asta-i deosebirea dintre știință și diletanțism. În clipa cînd se va explica totul va fi complet altceva. Toți specialiștii țin la prezentare. Sau dacă vreți: ideea este foarte bună dar ambalajul este sub orice critică.

— Personal, așa, în particular, ca specialist, ca om care a văzut și a auzit multe, ce credeți despre toate acestea?

— Cred foarte multe. Și ca un mare secret pe care vi-l divulg este faptul că și mama mea este foarte bolnavă. În prezent, pe lângă altele, se tratează cu medicamentul lui Iulică Voinea. Cred că acest fapt spune foarte multe și nu pot fi condamnat pentru neînțelegerea tratamentului. Asta-i situația...

Să mai așteptăm!

Dr. ILIE BARNĂ —

șef de laborator leucoză și tumori animale din L.C.S.D.V., membru în subcomisia de oncologie comparată a Ministerului Sănătății și Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

— Tovarășe doctor, ce se poate face în continuare în cazul tratamentului Iulică Voinea?

— Să se stabilească un grup de urmărirea a eficienței asupra animalelor bolnave. Să fie bine înțeles, din capul locului: noi nu facem terapie. În cazul acesta trebuie un program complex de lucru, cu programe complexe, ca să se poată culege în totalitate toate datele...

— Dar aceste lucruri, din cite știm, au existat. La ferma din Balotești cit și în alte locuri din țară...

— Da! Dar animalele de la Balotești au fost regrupate și din acest motiv au fost duse în altă parte...

— Au existat chiar și niște buletine. Unele au fost semnate chiar de către dumneavoastră. Poartă numărul 686/19.09.1983...

— A fost un început. Mai sînt încă foarte multe semne de întrebare în tot acest experiment. Se vor începe, cum de altfel ați și aflat, alte experimentări, la o altă fermă, din jurul Capitalei. Urmărirea va fi mult mai serioasă. Sperăm ca în cel mai scurt timp să se obțină rezultate foarte bune. Spre deosebire de cele 25 de vaci de la Balotești sperăm ca în acest caz să se facă un protocol mult mai exact și precis. Acolo s-a cam pierdut din mină experimentul. În momentul de față programul de acțiune trebuie dus înainte. Trebuie clarificate în totalitate datele științifice. Dar, în toate aceste cazuri, Iulică Voinea trebuie să fie alături de noi și să lase la o parte toate supărățile. Sperăm să se facă un pas înainte. Trebuie să se mai aștepte.

— Cit?

— Pînă la obținerea rezultatelor cercetărilor. Acum, în momentul de față, totul se va face în mod științific cu un protocol precis și exact.

Tratamentul Voinea este ieftin, la îndemina oricui

și cu rezultate spectaculoase

Dr. DRAGOȘ MARINESCU —

epizootolog principal la Institutul de cercetări și producție pentru creșterea ovinelor, Balotești

— Prima dată am aflat despre doctorul Iulică Voinea cu mult înainte de a se scrie în revista „Flacăra”. De la un prieten de-al meu din județul Argeș. Lui i-a rămas ceva medicament și mi l-a dat. L-am administrat la o vacă. În scurt timp am observat că starea ei s-a ameliorat din punct de vedere fiziologic. Cu un an în urmă, cînd m-am dus pe la Arad, am căutat să-l întîlnesc pe Iulică Voinea. A fost foarte amabil și mi-a dat toată medicamentația necesară. Am făcut prima experiență începînd cu luna aprilie. Am administrat tratamentul la 25 de animale cu formă clinică (adenomegali, exoftalmie etc). Totul s-a făcut conform indicațiilor. Exact cum era indicat: 15 centimetri injectabil intravenos, timp de șase zile. Cu alifie de culoare albăstruie le-am uns pe ganglionii prescapulari. Experimentarea a fost făcută la Balotești, ferma numărul 1 Săftica. Și, atenție, încă o dată repet: am administrat tratamentul numai 6 zile. La o lună și jumătate am făcut recoltarea de sînge și medulograma. Rezultatele le-am prezentat laboratorului central. Primul lucru constată: au dispărut formele clinice. Și mai trebuie spus un lucru: animalele erau propuse pentru reformă. A crescut producția de lapte; au început să se simtă bine și să revină la normal. În urma buletinelor de analiză cu numărul 686/19.09.1983, semnate de laboratorul central, 5 animale din 20 (serologice pozitive și hematologice) s-au negativat, iar din 20 hematologice 17 au devenit negative — 3 rîmînd dubioase. Și, cum spunem, aceste fapte sînt recunoscute de către laboratorul central. Personal, nu știu ce se mai caută și cîte experiențe se vor mai face? Pot să mai continuu?

— Chiar vă rog.

— Mi-a mai rămas ceva medicament. Și, atunci, l-am administrat la cîteva bovine bolnave de padeo-dermatite și limax-interdigital. Rezultatele au fost extraordinare, cu vindecare în proporție de 95—96 la sută, fără nici un fel de intervenție chirurgicală. Mi se pare un lucru foarte bun și spectaculos. Tratamentul doctorului Iulică Voinea este ieftin și la îndemina oricui. Trebuie numai respectate în totalitate indicațiile pe care le dă. Numai așa se poate ajunge la rezultate. În momentul de față Iulică Voinea trebuie ajutat de toți specialiștii. Trebuie făcut, după părerea mea, cercetări la nivelul celulei. Poate se vor găsi și explicațiile științifice pe care el nu vrea să le dea la ora actuală. Trebuie un laborator de specialitate, multă finețe, dar mai ales oameni cu foarte multă trageră de inimă. Altfel riscăm totul...

— Am mai întrebare pe un interlocutor: sincer, cu mina pe inimă, ce credeți despre toate acestea?

— Ce să vă mai spun? Cred foarte mult în acest tratament. Revenînd la mine vă pot spune că, după ce m-am consultat cu Iulică Voinea, am luat și eu medicamentația pentru varice. După o scurtă perioadă de timp mă simt excelent. Varicele au dispărut fără nici un fel de intervenție chirurgicală. Cine nu mă crede pot să-i arăt picioarele. Mai mult decît atît: mama mea, cu cîva timp în urmă avea diabet peste 3. După tratamentul Voinea a scăzut la 0,81. Nu spun povești: buletinele medicale vorbesc de la sine...

În două săptămîni

vom avea primele rezultate

Dr. ROMULUS BEGNESCU —

cercetător principal gradul III la Institutul Pasteur, membru în comisia de specialitate în cancer a Ministerului Sănătății, subcomisia de oncologie comparată

Și totuși, n-am mai așteptat și am așternut totul pe hîrtie. Ca unii care ne-am angajat de mai multă vreme să ținem la curent pe cititorii noștri cu tot ce se întîmplă în „cazul Voinea”, ne-am simțit obligați să informăm opinia publică despre frumoasele intenții (cit se poate de practice, de altfel) ale specialiștilor în medicina veterinară. Aici este, poate, porțița prin care medicamentul original al doctorului arădean Iulică Voinea va reuși să străbată spre lumina zilei, spre recunoașterea oficială. Nu ne sfiim să susținem că acum, parțial ca urmare a insistențelor noastre, experimentările vor fi luate de la capăt, dar pornind de pe alte baze ale competenței și seriozității. Și ce bine ar fi ca și rezultatele să fie pe măsură! Dintr-un alt punct de vedere, îl sfătuiam chiar pe Iulică Voinea să devină mai comunicativ, să răspundă la mîinile care i se întind acum, tot cu mîini întinse. Ar fi, evident, în interesul tuturor. În ceea ce ne privește, ca să nu mai lungim vorba, promitem să vă ținem la curent cu tot ce se întîmplă în această perioadă de experimentări. Așteptăm deci primele rezultate...

— Tovarășe doctor, știm faptul că, recent, ați fost secretarul simpozionului de oncologie de la Sovata. Ce s-a întîmplat cu doctorul Iulică Voinea? De ce n-a putut să-și prezinte lucrarea?

— În urmă cu cîva timp, Iulică Voinea a venit împreună cu fratele său la mine. Stătea, culmea coincidenței, pe scaunul pe care stați și dumneavoastră. Atunci, mi-a dat un rezumat al lucrării care era foarte vag conceput. M-am uitat pe el și l-am rugat să mi-l trimită imediat însoțit și de partea științifică. Dar nu l-am mai văzut nici pe doctorul Voinea și nici lucrarea. La Sovata, după ce se tipărise programul și broșura, Iulică Voinea a venit însoțit de colaboratorul său Dumitru Pirjol. Mi-a spus că ar dori să vorbească. După ce m-am consultat și cu alți conducători ai simpozionului, după ce s-a văzut că și-a plătit toate taxele de participare, s-a hotărît ca într-un fel sau altul să i se dea cuvîntul. Chiar am fost, și nu numai eu, direct interesați să aibă loc, în jurul lucrării respective, o amplă discuție. Asta ne-ar fi scutit, în momentul de față, de alte comentarii. Acest lucru l-am comunicat doctorului arădean. Nu știu ce a înțeles el, nu știu exact ce a vrut (se pare că ar fi vrut să vorbească la început) dar s-a supărat și a plecat. Într-un fel sau altul a procedat greșit. Asta s-a întîmplat la Sovata.

— Acum, în momentul de față, ce se mai aude cu tratamentul Voinea?

— S-a scris în revista „Flacăra” despre rezultatele dr. Ion Popp, șeful laboratorului de biologie și imunologie a cancerului. A fost, cum de altfel s-a scris, un eșec. Dintr-un punct de vedere. S-a făcut fără participarea lui Iulică Voinea. Tratamentul nu a mers la șoareci și șobolani. Asta-i situația. Poate o să vă mire coincidența, dar chiar ieri s-a decis reluarea experienței la o fermă de vaci de lângă Capitală (este vorba de adresa cu numărul 86 171 — transmisă de către Direcția sanitar-veterinară). Marți (n.r. 22 noiembrie) va fi prima zi de tratament. Așa cum scrie pe prospectul dat de Iulică Voinea. Fără nici un fel de completări sau adăugiri din partea noastră. S-au și ales 100 de vaci cărora, în momentul de față, li se fac analize. Marți, cum am mai spus, la 60 din ele se va aplica tratamentul, 40 vor fi ținute ca martori. Rezultatele vor fi testate prin microscop electronic care indică tipul de celulă malignă cu o mare precizie. De asemenea se vor face și analize serologice pentru determinarea prezenței anticorpilor. Se va mai face imunodifuzie și imunoflorescență. Totodată se va întocmi și așa-numita elisa-test de mare finețe care ne poate determina tipurile de anticorpi.

— Ce se va întîmpla în continuare?

— Dacă se obțin vindecări se va propune o comisie de specialiști care, numai împreună cu doctorul Voinea, vor începe să prelucreză produsul. Cu alte cuvinte, comisia respectivă va șlefui medicamentul pe care îl are Iulică Voinea. Apoi, se va încerca să se obțină brevetul respectiv.

— Așa spus pare destul de simplu.

— Da. Trebuie numai puțină răbdare.

— Se așteaptă de un an și jumătate. Mai multă răbdare decît atît?!

— Eu vă spun: în două, trei săptămîni vom sta de vorbă. Se vor contura primele rezultate. După aceea, lucrul cel mai important, după părerea noastră, îl reprezintă colaborarea cu Iulică Voinea. El va trebui să fie cel care să-și fundamenteze produsul. Din cite se știe, din cite am auzit, tratamentul Voinea are, cum se spune, o rază mare de acțiune. După asta trebuie trecut și la alte boli în care, se pare, lucrează medicamentația. Deci, încă o dată, numai o colaborare foarte serioasă cu Iulică Voinea ne poate duce la rezultatele așteptate de noi. Pînă atunci să mai aminăm această discuție. Măcar cu cîteva săptămîni, pînă se vor obține primele rezultate. Noi, în momentul de față, vă rugăm să ne credeți, dorim ca experiența să se desfășoare în cele mai bune condiții. Ne vom da tot interesul.

Anchetă realizată de
SORIN POSTOLACHE
DUMITRU GRAUR

Drumul calificării

● Adversarii noștri în preliminariile C.M. de fotbal din 1986 (Mexic): Anglia, Irlanda de Nord, Turcia și Finlanda. Primele două clasate vor juca în turneul final ●

GOLURILE PENTRU PARIS

3-1 cu Cipru: goluri marcate în ordine (de sus în jos) de Văetuș, Cămătaru și Băloni

2-0 cu Suedia: au inserat Andone (cu capul) și Klein

2-0 cu Suedia: au inserat Andone (cu capul) și Klein

1-0 cu Italia: marchează Băloni în poarta lui Zoff

1-0 la Stockholm: Cămătaru

1-0 la Limassol: din nou Băloni

Fotografii de DRAGOȘ NEAGU și VICTOR RĂDULESCU

Gata, s-a încheiat! După 19 luni de emoții, reprezentativa de fotbal a României a izbutit calificarea — cea dintâi din istoria ei — la turneul final al campionatului european! Satisfacția e cu atât mai mare cu cât tricolorii și-au câștigat biletele pentru Paris (12-27 iunie 1984) dintr-o grupă „de foe”, cu Italia, campioana lumii en-titre, Cehoslovacia, fostă campioană continentală, și Suedia, în două rânduri prezentă pe podiumul de premiere al mondialelor!

Acum, că visul frumos al fotbalului nostru s-a împlinit, vă propunem, stimați cititori, să refacem împreună drumul parcurs de echipele grupei, cu observația că meciul care a mai rămas de disputat, Italia — Cipru, 22 decembrie, nu va mai putea influența partea superioară a clasamentului.

1982

1 mai: România — Cipru 3-1 (2-1): goluri marcate de Văetuș (16), Cămătaru (19), Băloni (71), respectiv Vrahimis (29); Hunedoara, stadion „Corvinul”, (15 000 de spectatori; arbitru Hoxa (Albania); România: Moraru — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Bogdan, Țicleanu (46 Petcu), Băloni, Balaci, Gabor, Cămătaru, Văetuș (66 Augustin).

Un debut nu tocmai semnificativ în condițiile în care, mai târziu, golaverajul va juca un mare rol. Lucescu, hotărât să acorde credit „noului val”, încă se caută, făcând și un compromis: Petcu, introdus în teren drept „cadou” pentru ziua sa de naștere! Universitatea Craiova și Corvinul, aflate în ascensiune, dau cei mai mulți jucători.

8 septembrie: România — Suedia 2-0 (1-0): Andone (25), Klein (47); București, stadion „23 August”, 50 000 de spectatori; arbitru Sostarić (Iugoslavia); România: Moraru — Rednic, Andone, Iorgulescu, Ungureanu, Țicleanu, Băloni, Klein (85 Custov), Gabor (69 Cirtu), Dudu Georgescu, Balaci.

Prima victorie românească în palmaresul româno-suedez! Dudu Georgescu și Custov la cea dintâi și cea din urmă prezentă în națională în cursul „campaniei” pentru Paris.

6 octombrie: Cehoslovacia — Suedia 2-2.

Final catastrofal pentru gazde, care aveau 2-0 în minutul 88!

13 noiembrie: Italia — Cehoslovacia 2-2.

Campioana lumii, mare favorită (după calculul hirtiei și după pronosticurile specialiștilor) a grupei, face un pas greșit. Mai e însă mult până departe!

13 noiembrie: Cipru — Suedia 0-1. Arnesson urcă la +3 în clasamentul adevăratului după 180 de minute de joc! Suedia intră serios în calcule!

4 decembrie: Italia — România 0-0: Florența, Stadio „Comunale”, 55 000 de spectatori; arbitru Konrath (Franța); România: Lung — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, Băloni, Klein, Balaci, Gabor (58 Andone), Cămătaru (86 Augustin).

Deși rămasi în 10 jucători, în urma eliminării (decizie exagerată) lui Țicleanu, românii se apără fără greșală. E limpede că Italia se clatină! Incep, pentru noi, marile speranțe!

1983

12 februarie: Cipru — Italia 1-1! Prima „bombă” a grupei, Italia (de acum la -1) e în mare dificultate.

27 martie: Cipru — Cehoslovacia 1-1! Havranek își ia toate măsurile (vine în Cipru cu 6 zile înaintea meciului etc.), dar gazdele par decise, pe teren propriu, să-și vîndă cit mai scump pielea.

16 aprilie: România — Italia 1-0 (1-0): Băloni (24); București, stadion „23 August”, 80 000 de spectatori; arbitru Văutrot (Franța); România: Moraru — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Augustin (78 Andone), Klein, Băloni, Balaci, Geolău (87 Cirtu), Cămătaru.

Din nou o „premieră”: cel dintâi succes românesc în fața Italiei (după 5 înfringeri și un meci nul, 3-3 în 1972, la București). Pentru prima dată fotbalistii tricolori întrec, într-o partidă oficială, campioana lumii en-titre! Bearzot începe să înțeleagă că a pierdut trenul spre Paris!

16 aprilie: Cehoslovacia — Cipru 6-0. Oare calificarea se va decide la golaveraj? Față de noi, în întâlnirile cu Cipru, Cehoslovacia pare în avans, dar tricolorii încă n-au jucat în insulă.

15 mai: Suedia — Cipru 5-0. Incepem să regretăm că i-am bătut pe ciprioti doar la două goluri diferență! Dar șansa victoriei în deplasare rămâne.

15 mai: România — Cehoslovacia 0-1 (0-1): Vizek (40 din 11 m); București, stadion „23 August”, 50 000 de spectatori; arbitru Ponnet (Belgia); România: Lung — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Augustin, Băloni, Klein, Balaci, Gabor (46 Geolău), Cămătaru (61 Andone).

Un penalty, inventat de arbitru, pare

să ne scoată din cursă. Imperturbabil, surd la atacuri (care îi reproșează mai ales „încăpăținarea” de a miza pe Gabor, Klein și chiar Cămătaru), Lucescu își păstrează optimismul. Cum adevăratul prieten la nevoie se cunoaște, „Flacăra” rămîne alături de el. Iată, spre edificare, ce scriam în numărul 20/1983 al revistei, apărut imediat după înfringere: „Apreciindu-l pe finăru tehnician (n.n. Lucescu), ca și pe colegul său Mircea Rădulescu, subliniind că meritele lor în relansarea fotbalului românesc (atita cită e) sînt în afara oricăror dubii, le acordăm în continuare credit, convinși că au pierdut o bătălie, e drept foarte importantă, dar nu și războiul! Să avem răbdare și, implicit, să avem încredere în acest dotat și harnic antrenor care e Mircea Lucescu, ajutîndu-l acum, la greu, mai mult ca altădată. El deține un nucleu de jucători pe care poate și trebuie să conteze în continuare”.

26 mai: Suedia — Italia 2-0.

Nordicii au mai făcut un pas. Bearzot se leagă de ultimele nădejdi, doar numai jocul rezultatelor, mai degrabă fan-tezist, o mai poate duce pe campioana mondială la turneul final. Sînt chemate în ajutor computerele: da, Italia mai are o fărîmă de șansă!

9 iunie: Suedia — România 0-1 (0-1): Cămătaru (29); Stockholm, stadion „Rasunda”, 32 000 de spectatori; arbitru Prokop (R.D.G.); România: Lung — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu (71 Augustin), Băloni, Klein, Andone, Balaci (89 Geolău), Cămătaru. Ne apărăm stranic și contraatacăm periculos. Dominăm meciul din punct de vedere tactic. Reintrăm în cursă.

21 septembrie: Suedia — Cehoslovacia 1-0.

Suedezii „se agată”, iar rezultatul ne convine. Desi înfrîntă, Cehoslovacia calculează că mai are acasă cu Italia și cu România.

15 octombrie: Italia — Suedia 0-3!

A doua „bombă”, mai ales prin proporțiile scorului! Squadra azzurra e out, iar scandinavii, care și-au încheiat meciurile, așteaptă cu înfrigurare restul rezultatelor. Ei par la +3 puncte și +9 golaveraj, primii favoriți.

12 noiembrie: Cipru — România 0-1 (0-0): Băloni (78); Limassol, stadion „Tsirion”, 12 000 de spectatori; arbitru Bridges (Țara Galilor); România: Lung — Rednic, Nicolae, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, Băloni, Klein, Mălțescu (46 Hagi), Cămătaru, Coras (73 Gabor).

Jucăm exact ce trebuie și câștigăm! Nicolae și Mălțescu exprimă ascensiunea lui Dinamo, învingătoare în fața lui Hamburger S.V., deținătoare a Cupei campionilor europeni. După pauză, Lucescu recurge la jucători mai tehnici, capabili să „întoarcă” aglomerația apărare cipriotă, strategie care îi reușeste.

16 noiembrie: Cehoslovacia — Italia 2-0.

Italia sustine al 7-lea joc fără să fi cunoscut victoria! Suedia, după al doilea gol al cehilor, a pierdut șansa calificării. Cehoslovacia și România urmează să dispute „finala” grupei, primii avînd posibilitatea unei izbînzii (indiferent de scor), tricolorii putînd ajunge la Paris și gratis unui meci egal! Acum i-acum! Toate drumurile seriei duc la Bratislava!

30 noiembrie: Cehoslovacia — România 1-1 (0-0): Geolău (62) și Luhovy (85); Bratislava, stadion „Slovan”, 40 000 de spectatori; arbitru Palotai (Ungaria); România: Lung — Negrilă, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Rednic, Klein, Băloni, Geolău, Cămătaru, Gabor (79 Augustin, 86 Nicolae).

Intrăm cu 3 virfuri, spre stupefacția lui Havranek, care pare să nu înțeleagă cutezanta lui Lucescu! Gazdele domină, dar tricolorii se apără exact și contraatacă fulgerător, deschizînd scorul! Lucescu „mută” ca un sahist de geniu; Negrilă pe fund, Rednic la mijloc, Gabor (atit de hultul Gabor!) în față. Cehoslovacia rămîne neînvingă acasă, dar România (și ea neînvingă în deplasare) acumulează un punct în plus și câștigă.

pe merit pasapoartele pentru Paris! Ieșind prima, atenție, din cea mai grea grupă preliminară, realizînd cea mai mare performanță din istoria fotbalului său! E prea mult spus? Nu, intrucit concurența Italia — Cehoslovacia — Suedia ni se arată mai puternică (după palmares și după alte criterii) decît aceea (Portugalia — Elveția — Grecia), întrecută în bătălia pentru Mondialul mexican!

Toate onorurile învingătorilor! Bravo, băieți, bravo, Lucescu!

Cei 15

Și-acum, în finalul acestor rînduri, să vedem mai în detaliu ce jucători au obținut antrenorii Mircea Lucescu și Mircea Rădulescu această superbă calificare. Pe tot parcursul preliminariilor, cei 2 tehnicieni au folosit 26 de jucători, dar 11 dintre aceștia — Bogdan, Negrilă, Nicolae, Petcu, Custov, Mălțescu, Văetuș, Dudu Georgescu, Hagi, Cirtu și Coras — n-au jucat decît într-un meci (Custov doar 5 minute!) sau, cazul lui Cirtu și Nicolae, în două, dar nu integral. Rămîne o listă de 15 fotbalisti care au dus greul calificării, adică un număr restrîns (socotînd că lupta pentru calificare a durat 19 luni), ca o dovadă, de necontrazis, a consecvenței și limpezimii cu care antrenorii au găsit această veritabilă „campanie”.

Cei 15 — între care 7 de la Craiova (jumătate!), 4 de la Dinamo, (cu observația că Rednic și Andone, crescuți la Hunedoara, au jucat cît mai mare parte din meciurile grupei și celorlalte Corvinului), 2 de la Corvinul și cîte unul de la A.S.A. și Sportul studentesc — au contribuit după cum urmează: Rednic și Băloni cîte 8 meciuri (toate!), Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Klein și Cămătaru cîte 7, Balaci, Augustin (cu o singură partidă integrală) și Gabor cîte 6, Lung, Andone și Țicleanu cîte 5, Geolău 4 și Moraru 3, cu observația că unele mutări (înlocuiri, schimbări etc.) au fost impuse de evenimentele: Klein accidentat la meciul cu Cipru (de la Hunedoara), Ștefănescu pentru partida cu Suedia (de acasă), Țicleanu suspendat după eliminarea de la Florența, Balaci indisponibil după întîlnirea de la Stockholm etc. Ce concluzie devine obligatorie? Că fluctuația de jucători a fost redusă (de pildă, Bogdan, Petcu, Custov, Văetuș și Dudu Georgescu au dispărut după primele două confruntări), Lucescu și Rădulescu bazîndu-se, mai tot timpul, pe același nucleu, jucători care au ajuns să alcătuiască o adevărată „familie” (cine mai ironizează ideea lui Lucescu de a-i invita pe tricolorii să petreacă vacanțele cu soțiile și copiii?), cu o stare de spirit care se va dovedi pînă la urmă hotărîtoare. Rezumînd, echipa care a obținut calificarea pentru Paris ar fi Lung — Rednic, Iorgulescu, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, Băloni, Klein, Balaci, Gabor, Cămătaru, rezervele ei numîndu-se Moraru, Andone, Augustin și Geolău, antrenorii Lucescu și Rădulescu mizînd consecvent pe două echipe provinciale, Universitatea Craiova (cu 9 jucători în preliminarii!) și Corvinul (cu 7, incluzîndu-l și pe Văetuș), precum și, spre final, pe Dinamo (6) și Sportul (3). Încă un plus în dreptul lui Băloni care, evoluînd (ca și Rednic, repetăm) în toate partidele, a devenit și golgeter al preliminariilor, înscrînd 3 goluri. Îl urmează, cu două, Cămătaru, alți 4 jucători (Văetuș, Andone, Klein și Geolău) marcînd cîte un gol.

Ar mai fi, firește, multe de spus pe marginea calificării, subiect greu de epuizat. Vom mai reveni. Înainte de a pune punct, ne facem datoria de a-i mai felicita o dată pe tricolori, pe antrenorii lor (alături de care se cuvin menționați dr. Nicolae Andreescu și masorul Liviu Bulus), pe toți cei care, din federație sau din afara ei, au contribuit la obținerea acestei minunate performanțe. De acum, gîndurile noastre se îndreaptă spre Paris! Aici, undeva, trebuie căutată frumusețea fotbalului: un examen extrem de greu a trecut, altul urmează!

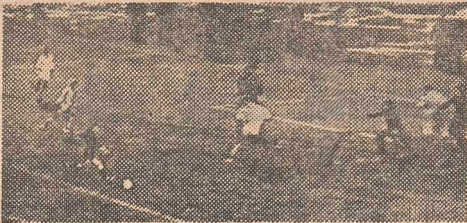
OVIDIU IOANITOIAIA

Tricolorii în grupa a III-a a C.M. din 1986

Miercuri seara, la Zürich, sorții au decis ca reprezentativa de fotbal a României să-și dispute preliminariile campionatului mondial din 1986 (Mexic) alături de echipele Angliei, Irlandei de Nord, Turciei și Finlandei, în cadrul grupei a III-a. Iată componența celorlalte grupe europene: Polonia, Belgia, Grecia, Albania (gr. I); R.F.G., Cehoslovacia, Suedia, Portugalia, Malta (gr. II); Franța, Iugoslavia, R.D.G., Bulgaria, Luxemburg (gr. IV); Austria, Ungaria, Olanda, Cipru (gr. V); U.R.S.S., Danemarca, Irlanda, Elveția, Norvegia (gr. VI); Spania, Scoția, Țara

Galilor, Islanda (gr. VII). Din grupele cu 5 echipe (cazul grupei noastre) se vor califica primele două clasate, din celelalte, cu 4 echipe (3 grupe), va ajunge direct la turneul final din Mexic numai ocupanta locului 1 (echipele de pe locul 2 vor susține un baraj).

Vom reveni, nu înainte de a nota că, la o primă vedere, sorții ne-au fost favorabili. În mod normal, lupta pentru locurile 1 și 2 ale grupei a III-a se va da între 3 echipe, Anglia, Irlanda de Nord și România (în ordinea scoaterii din urnă) pîrînd superioare celorlalte și sensibil egale între ele.

„Filmul” golului lui Geolgău care a consfințit calificarea tricolorilor la Paris.

Fotografii de VICTOR RADULESCU

Sport

● Minunata noapte de la Bratislava ●

La peluză

Capu' antrenorului

Număr : 1, 2, 3, 4, 5, 6 avioane. Al nostru este al șaptelea. Toate aparatele de zbor de pe aeroportul Bratislavei sînt românești.

Culoarea de portocală a cerului, așa cum îl vedeam sus, în avion, strecurase în noi aparenta de dulce și cald. Jos, vîntul mușcă și se lipește de chipurile noastre înșelate ca niște lipitori. Cu sacosa între picioare, ca să nu i-o smulgă vîntul. Dumitru Graur scormonește după căciuli. Scoate două, una pentru Ovidiu Ioanitoaia.

De la Craiova meciului cu Benfica n-am mai văzut înaltă județele țării în du-te-vino de înmatriculare ale mașinilor : BH, CJ, IL, CL, MM, BV, AG, SM, HD, PH, SV, AB, GR, DJ, MH, CV, SB etc. Bucuria își are marginile ei : ne plictisim și de acest joc. La restaurantul Grota veche Budeiovice nu se intră decît dacă vorbești românește. Chipul portarului se ridică, doi ochi de culoarea levănțică îți stabilesc apartenența națională, spui un cuvînt în românește, el coboară mina și trece. Pe stradă se vorbește românește, în hoteluri, tot românește, în magazine — românește, în restaurante nu mai distingî nimic. Au trecut, ia să vedem, aproape patru ore și n-am auzit încă un cuvînt în limba slovacă.

Intrebăm un tînăr : Slovan Bratislava Stadion ? — Și el ne arată cu mina drept înainte.

Ninge viscolit și se întunecă brusc, ca la teatru cînd vrei să sugerezi frigul, singurătatea, deznaideea. Ridem încă, întîrziat, dar dispozițiile noastre se schimbă corespunzător : de fapt totul este inutil ; cum am putut nădăjdui ? — În fond, cehilor le trebuie un singur gol ! — și alte chestii dintr-astea. E cumplit, cumplit de frig și de lungă strada spre teren.

Descurajarea este oboseala speranței. Scormonesc gîndurile, așa cum Dumitru Graur scoțocea în sacosă, și tot după ceva de cald : psihologic, cehii n-au cum cîștiga acest meci ; demonstrasem mecanismul în numărul trecut al revistei, dar acum nu am țaria s-o mai fac o dată. Pe dealul din față se aprind mai multe luminițe : locuințe de oameni, desigur, ale unor oameni pe care n-am să-i cunosc niciodată și care nu vor ști în veci cum un străin venit din România s-a gîndit la ei ; așa vrea să le bat la ușă. Atît.

Galeriile își ascut armele. Sectoarele de lingă tribuna oficială, la început, se colorează de pancarte scrise în limba noastră, continuă sectoarele din centrul peluzei în vreme ce tribuna a doua scîrteie, minie, claxonează, hîrte, vociferază... Lozincile coboară, Coboară și larma. Pancartele se ridică. Mirișala se porneste. Și așa mai departe...

Este adusă targa. Are, cum am mai scris, culoarea cafelei cu lapte. Este un mijloc de prevedere înscris în regula-

ment. Și totuși, pe mine mă trec fiori. E ca și cum ai spune : Gata ! Acum puteți începe încăierarea. Nu va fi nimic, desigur. Rîsul este de unu la un milion probabil, dar realitatea accidentului cel puțin, este printre noi.

Închid ochii : pot să deduc ce se întîmplă după reacția tribunelor. Tot la fel cum la o corrida, cu ochii închiși îți poți da seama cînd teadorul a executat o mișcare reușită sau nu. A apărut desigur un jucător de-al nostru : tribunele lărmuiesc confuz, vehement, potrivnic. Bubuie petarde. Risele ; probabil vreun polist imprudent încearcă să se descotorosească de ele. Cu ochii mișii, de data aceasta, văd luminițele pe deal și iarăși mi se pare ciudat că vom continua să existăm, și eu și oamenii care le-am aprins fără să ne cunoaștem cu toate că am fost atît de aproape. As bea cu ei în tăcere o cană cu vin. Simt cum tribunele se ridică în picioare, aplauzele mă inconjoară, bubuie alte petarde și nu știu de ce în atmosfera nou creată mi se par prietenești, bucurase. Deschid ochii : echipa gazdă a apărut la încălzire.

Undeva în Europa o gaură de lumină în noaptea iernii aspre. Restul lumii ; nu mai există, Lumea s-a adunat în acest crater, camera de zi a Bratislavei. Larma este a întregii lumi. Se aude totul, se aude orice, în afara celui de alături.

O, nu ! Trebuie să învingem. Echipa națională a României nu mai are psihologia invinsului. Nu se poate întîmpla nimic. Viața e scrisă în legi de neschimbat deocamdată. După virtul numit Italia, pentru cehi nu urmează decît coborîrea. În vreme ce noi după Cipru, urcăm. Numai că trebuie s-o știe și Grivei. A știut-o Lucescu. A și spus-o, după meci, la conferința de presă. Gazetarii netalentați există în toată lumea, inclusiv la Bratislava. Cineva îl interpelează pe antrenorul român : România practică un joc destructiv. Cu această tactică nu veți reuși mare lucru la Paris. „Ce numiți dumneavoastră joc destructiv, replică Mircea Lucescu. Am venit la Bratislava să ne calificăm și ne-am calificat. A fost un joc tactic. Dacă la Paris, finala ne va impune aceeași tactică de joc o vom folosi de aceasta, dacă nu, nu. Vom folosi tactica victoriei, în funcție de jocul partenerului de întrecere. La București, dumneavoastră ați știut totul despre noi, fiindcă noi jucasem cu Italia, campioana mondială, și dădusem totul atunci, nu ascusese nimic ca să învingem, așa cum dumneavoastră în recentul meci tot cu Italia, ca să obțineți victoria, n-ați putut ascunde nimic și venind aici a fost rîndul nostru să cunoaștem totul despre echipa Cehoslovaciei. O echipă, orice ar face, nu-si poate schimba tactica de joc în două săptămîni. V-am cunoscut jocul și am închis toate căile de atac. Puținele ocazii pe care le-ati avut n-au fost niciodată rodul premeditării, al combinațiilor tactice, ci numai manifestarea întîmplării. V-am invins tactic, nu destructiv. Noi am și marcat primii...”

Apoi eu am părăsit conferința de presă fiindcă nu suport să văd oameni înfrinți.

Asta avea să fie mai pe urmă, la sfîrșit. Jocul abia a început și în toată Europa nu știu dacă era cineva, cu excepția noastră, care speram, care să se îndoiască de capacitatea echipei cehoslovace de a da acasă un gol mai mult decît echipei României.

Nu știu ce vedeai dumneavoastră la televizor, foarte puțin probabil dacă n-aveai cum simți răsufierea tăiată a unui stadion de 60 000 de oameni urmărind felul cum băietii acestia : Rednic, Negriță, Klein puseseră stăpînire pe teren și pe mingea și pe tactica jocului... Se mai fluiera pe ici-colo, dar fluierăturile veneau din spate, din trecut adică, din automatism, din eterna eroare pe care o comit oamenii de a nu crede ochilor, tot la fel cum Iorgulescu degaja terenul nu fiindcă n-ar fi avut cui pasa în aeroplare, ci din bunul-simț al omului laic temător de prea multă perfecțiune și rigoare, prea merzea totul bine... Și, ca la o sedință cînd totul decurge minunat, tocmai de aceea te-apucă jena și de jena îți pui și puțină cenusă în cap, ca să fie echilibru și să nu minți mama natură. Da, da. Prea se vedea că băietii știu lecția la perfecție, în vreme ce adversarii luptau cu morile de vînt, vorbeau dintr-o lecție din urmă. La conferința de presă antrenorul Havranek nu putea pătrunde în prezent ; răspundea politicos la întrebări, dar gîndurile lui nu erau acolo ; abătut, desfigurat, absent vedea probabil tocmai acest început de meci uluitor, derutant, năucitor care-i incurcase toate planurile. Ce s-a întîmplat ? Ce-a putut să se întîmple ?...

Bara lui Gabor a zgîlțit puțin încheieturile osificate ale ierarhiei fotbalului european și Havranek trebuie să fi înțeles de-atunci că nu se mai putea opune. Inevitabilul se năstăie sub ochii lui. El, Havranek, nu avea nici o soluție pe care să o ounească pentru că această soluție nu exista. Salvarea lui Havranek ar fi fost una singură : ca românii să se bată singuri. Așa cum ne-am invins cu Elvetia la București. Lucescu nu este mai talentat decît înaintașii lui, ci mai inteligent.

Trebuia să vină și a venit și momentul cînd cehii nu mai aveau ce pierde. A venit treptat, odată cu începutul reperiției a doua, și s-a dezlîntit două goluri lui Geolgău și mai ales după golul lor egalizator cînd în partea noastră de teren a venit însuși portarul, ca la hochei. În fond, niste eroi tinerii acestia. Nu pentru că au luptat pînă la epuizare. Poti lupta pînă la epuizare, ca un erou, fără să fii erou : din ambiție, pentru bani, din prostie chiar. Ei au luptat pînă la epuizare fiindcă lupta este meseria lor și cunosc la perfecție această meserie. La perfecțiune n-ajungî pentru bani, nici din ambiție, și cu atît mai puțin din prostie. Ca să atîngi perfecțiunea este nevoie de altceva, adică de acel ceva de care potential are nevoie orice erou ca să devină erou, plus epuizarea. Știînta. Adică dragostea de cunoaștere. De aceea, cînd avem atîta nevoie, nu se întemeiază scoli profesionale de eroi. Nu există în această echipă a lui Lucescu și Mircea Rădulescu nici o abatere de la această regulă.

Timpul devine de neînțeles. Nu știu

cînd au trecut 90 de minute și acum, în minutul 90, cehii mi se pare că atacă de o oră și în realitate n-au trecut decît 25 de secunde. Orice cădere în careu răsună ca o bombă în inima mea ajunsă cît un purice. Respinge Ștefănescu, respinge și Băloni, și Nicolae, și Rednic, și Ungureanu. Încă cinci secunde !

Pînă la urmă înțelegem sau ni se pare numai că înțelegem. Noi, că am cîștigat. Cehii, că au pierdut. De fapt, nici unii, nici alții nu ne-am instalat încă în stările de fapt. Nouă ni se pare că am avut noroc cu arbitrul. Lor că am tras de timp. Și trasul de timp face parte din joc, răspunde împerturbabil Lucescu. În realitate, nimic nu se mai poate schimba. Nimic.

Nici chiar impresiile primului meci din această grupă preliminară, meciul cu Cipru la Hunedoara. Vă mai amintiți ? Lucescu la început de drum. Multi i-au prezis atunci sfîrșitul lamentabil. Poate că pe vremea aceea, așa cum se prezentau lucrurile, aveau dreptate. Lucescu de atunci nu este Lucescu de astăzi : este și cel de atunci, este și cel de astăzi. A existat, după părerea mea, un moment din care iradiază atmosfera de astăzi din jurul echipei naționale, atmosferă propice marii performanțe, și cel moment este meciul pierdut cu Cehoslovacia la București. Nu s-a cerut cabul antrenorului, nici primirea echipei. Cineva s-a priceput să nu transforme o bătălie într-un război pierdut și astăzi datorăm acelui cineva pe care nu-l cunoșc bucuria calificării. Încrederea a rodit. Vehemența, după meciul egal cu Ungaria la București, a blocat.

Porțile craterului luminat a spectro se deschid spre întuneric, dar spectatori refuză să plece, vor mai întii să înțeleagă ce s-a întîmplat, ce s-a putut întîmpla cu echipa lor care numai cu două săptămîni în urmă strălucise de o manieră entuziasmantă în compania campioanei mondiale. Vor să înțeleagă dar nu înțeleg fiindcă nu e nimic de înțeles ; fotbalul e tot viață și viața are regulile ei neschimbabile deocamdată pe care le cunoști sau nu le cunoști. Despre asta este vorba.

Astăzi vorbim de Mircea Lucescu, dar nu mai vorbim de Angelo Niculescu și cînd vorbim o facem în secolul comparației. Din comparații nu aflăm nimic, deoarece cu ajutorul comparațiilor putem demonstra orice ne convine. Mai ales cînd comparăm lucruri necomparabile sau doar aparent comparabile. Fără Angelo Niculescu n-ar exista astăzi Mircea Lucescu, așa cum este el astăzi. Trecutul nu dispore. El se relevă binevoitor de îndată ce îl chemăm spre adevăr. Niți sora acuză, nici sora comparare. Recunoscîndu-i meritele lui Mircea Lucescu să-i aducem, totodată, omagiul cuvenit de tandrete antrenorului lui Mircea Lucescu, Angelo Niculescu.

Văd spectatori plîngînd și nu-l înțeleg. Nu-l înțeleg nici pe jucătorii care și smiorcăie nasurile. Lacrimile nu pregătesc victoriile viitoare. Nici bucuria exagerată. Să ne dăm mina bărbătește, fiindcă iată ! — începe o nouă partidă.

NICOLAE CRISTACHE

Ultima escală

N-aș putea spune cu exactitate cînd a decolat de pe aeroportul din O'openi cursa Tarom care avea să ne ducă la Bratislava. Cert e că am ajuns acolo după două ore de zbor, în jurul prînzului. Întii au fost citeva zvonuri ; s-a spus că avionul ar merge pînă la Amsterdam ca să la echipa națională, dar s-a renunțat pînă la urmă la această idee. Poate acestea au fost și motivele pentru care la aeroportul din Bratislava, în afara de mașinile pentru echipa de juniori și tinere, nu ne-a așteptat nimeni. Nu se cunoștea, aveam să aflăm mai tîrziu, cînd va sosi avionul. Așa stînd lucrurile, ne-am așezat în fotoliile din aeroport și ne-am pus pe așteptat. Rică Răducanu vine cu ideea de a lua autobuzul (parc 24) ca să mergem pînă la hotelul Bratislava. În această excursie prin oraș îl însoțesc Ioan Chirilă și Marius Popescu. În aeroport mai rămînem 7-8 români. Apar citeva „Dacii” de la consulatul român care împreună cu citiva tineri de la federația cehoslovacă de fotbal au venit să întîmpine jucătorii. A fost de fapt primul semn de mirare. Nu se comunicase exact ora de sosire nici a fotbalistilor și nici a delegației române. În citeva minute sosesc la aeroport Ioan Murg, consulul general român de la Bratislava, și Gheorghe Dîncă, secretar cu propagandă al ambasadei române. Este foarte plăcut să întîlnești într-un oraș străin niște prieteni. Sîntem duși cu mașinile Dacia la sediul firmei de

turism Cedok. Mai rămînem trei, Alexandru Gheorghe Popescu de la C.N.E.F.S., Ionel Pițcanu de la echipa Jiul Petroșani și subsemnatul. Ni s-a promis că în cel mai scurt timp vom fi cazați. Și acest scurt timp a durat cam cinci ore. Am aflat, cît am stat în birourile firmei Cedok, că în Bratislava sînt 13 hoteluri. Capacitatea de cazare, citeva mii de locuri. În ciuda acestor posibilități, în tot orașul nu se putea găsi nici un loc ! În Bratislava nu există perfectată așa-numita cazare la particulari. Din aceste motive cazarea multor turiști români se va face pe la tot felul de hoteluri din jurul orașului și chiar în Brno. Locurile la hotel sînt la mare preț. Poate și acesta a fost motivul pentru care agențiile de turism au scumpit, în aceste zile, locurile aproape cu jumătate din prețurile lor. Pînă la urmă ni se dă o cameră pentru toți trei la hotelul „Devin”. Un hotel mai vechi, dar cochet și elegant cu restaurant și discotecă, așezat pe malul Dunării. Dar, doar pentru o noapte. Atîta tot. Acceptăm și această situație. Cînd am intrat în holul hotelului se făcea pavoazarea pentru noul an. Un tînăr agăța de lampadare brazî făcuți din hirtie și globuri. Gheorghe Popescu îmi atrage atenția asupra primului lampadar decorat. „Observi ceva ? Cele trei globuri prinse sînt roșu, galben și albastru. Simt că ne calificăm”. Cunoaștem în holul hotelului pe Mircea Grigore, șeful biroului de turism al ministerului nostru pentru Cehoslovacia și citiva ghizi.

Marti la ora 5 sînt în holul hotelului. La 5 și citeva minute, în gară „Hlavni”. Trenul sosește fără întîrziere la 5 și ju-

mătate. Intregul peron este invadat de români. Foarte multe steaguri. La ora 8, din cealaltă gară, situată în cealaltă parte al orașului, lingă terenul de fotbal, sosea un alt tren din țară. Gara se numește „Nove Mesto” și este nouă — încă neterminată. În citeva ore, citeva mii de turiști invadează Bratislava. În oraș încep să apară și autoturisme. Pînă seara, numărul lor va putea concura cu cel al localnicilor. Puteau fi întilnite numere din toate județele țării. La hotelul „Devin” lucrurile ne-au fost scoase afară. Plecăm din nou la firma de turism Cedok. După alte citeva ore bune de așteptare și promisiuni ni se dă o cameră, mult mai ieftină, la marginea orașului, într-un hotel al sindicatelor. N-avem de ales. Este situat tot lingă Dunăre într-o frumoasă zonă de case tip. În sala de mese era un banchet susținut de cei care au fost la un simpozion de medicină. Cînd s-a aflat că sîntem români, majoritatea zîmbesc cu subînțeles. Pînă și femeile ne arată mișile cu semnul doi la zero. La început am crezut că-i vorba despre altceva. Dar parcă toți erau vorbiți. Doi la zero era așteptarea lor de a doua zi. Ne-am culcat într-un tîrziu. N-am putut adormi multă vreme. Simțeam pulsul Dunării și îmi părea rău că nu m-am dus, în acea noapte să mă spal pe față cu apa ei.

Miercuri dimineață, în centrul orașului, parcă mă simțeam pe undeva prin Arad sau Sibiu. Se vorbea numai românește, iar orașul pulsa românește. La etajele celui mai înalt hotel din centru, hotelul „Kiev”, erau atîrnate citeva steaguri tri-

colore care dominau întregul centru. Tot de la agenția de turism aveam să aflăm că încă citeva mii de români au sosit noaptea în mașini particulare. Bilete pentru meci nu se mai găsesc de mult. Se vind la suprapreț. Un bilet de 25 de coroane poți să-l dai și cu 150. Au mai venit și 2 000 de austrieci. Toată lumea recunoaște că Bratislava n-a mai cunoscut o asemenea aglomerație. Cînd m-am întilnit în centru cu colegii de redacție am avut sentimentul unei deplasări în țară. Poate greșesc, dar am avut impresia că erau mult mai emoționați decît noi care eram la Bratislava de trei zile. De fapt același lucru l-am constatat și în dimineața zilei de miercuri la aeroportul din Bratislava. Aici, opt avioane au mai adus alte grupuri de români. Erau avioane din Bacău, Timișoara și București. Cu citeva ore înaintea meciului a început să ningă. Așa, ca o amenințare. Ca un făcut, cu citeva minute înainte de fluierul de începere a partidei, ninsoarea avea să încezeze ; ca apoi să-și continue recitalul la citeva minute de la terminarea meciului. În spatele porții lui Hruska numai doi fotoreporteri români, Dragoș Neagu de la „Sportul”, și subsemnatul. La marcarea golului de către Geolgău și pînă la sfîrșitul partidei întregul vacarm a luat proporții maxime. Gazonul ajunsese plin de cioburi. Dar fluierul final al arbitrilor a pus capăt acestui spectacol. Totul s-a stins precum o luminare eînd i se termină ceara și fitilul. Încet și luminile stadionului s-au stîns, închizînd pentru totdeauna vulcanul pasiunilor noastre.

SORIN POSTOLACHE

Singurele victorii care aduc fericirea umană sînt cele pe care omul le cîștigă în lupta cu sine

● Gambitul damei în gîndirea bărbaților ● Mats Wilander laureat 1982 ● Kasparov a egalat, Smislov se distanțează! ●

Gambitul damei

Gambitul damei rămîne cel mai jucat gambit. Este mereu la modă. Deschizînd indiferent ce revistă de șah sau buletin de turneu, variantele Gambitului damei apar ca preferință mereu actuală a șahistilor de toate categoriile. Fie în forma sa clasică fie în formă modernă, Gambitul damei presupune ca planuri de joc: Apărarea slavă, Apărarea ortodoxă, Apărarea Tarrasch, Apărarea Cambridge-Springs, partidele actuale parcurgînd încă scheletul renumitelor partide ale lui Alehin de la începutul veacului nostru. Deși formă de gambit, Gambitul damei face parte din seria jocurilor închise intrucît este o formă așa-zis „pasnică” de gambit. Sacrificiul de pion (c4), deși dă libertate pieselor albe în dezvoltare, contrar Gambitului regelui care duce la un atac violent la rege printr-un „potop” de sacrificii Gambitul damei nu promovează un lant al inițiativei agresive, ci dezvoltă un joc pozițional, de uzură, cu amenințări la distanță, cu tatonări în vederea cîștigării cimpurilor centrale ale tablei de șah cu posibilități de exploatare a nebunilor așa-zis „raii” (blocați pe culoarea proprie de lantul de pion). La fel ca în toate deschiderile aparținătoare jocurilor închise și aici structura de pion rămîne sudată, strîngerea ei făcîndu-se cu multă grijă în urma unui plan strategic migălos de punere în mișcare a pionilor centrali susținuți de piesele proprii. În planurile de joc ale Gambitului damei există o adevărată imbinare a risipei de iscusință și a răbdării, loviturile tactice apărînd ca o incununare a succesului strategic.

Mai toți campionii mondiali și-au legat numele de Gambitul damei întîrîndu-i variantele făcîndu-l competitiv de la o etapă la alta a dezvoltării șahului. Mai toate meciurile pentru titlul de campion mondial contin un număr bogat de va-

riante clasice ale acestei deschideri. Cel care a contribuit esențial la sistematizarea teoretică a Gambitului damei a fost multiplu campion mondial Alexandr Alehin. Născut la 1 noiembrie 1892 la Moscova, Alehin este considerat primul mare teoretician al secolului nostru. A cîștigat titlul mondial de șah în anul 1927 în urma meciului de la Buenos Aires cu Capablanca, meci maraton de 34 partide (+6, =25, -3). A participat la cinci olimpiade, la 87 turnee internaționale și la 24 meciuri. A obținut 62 locuri unu în turnee, a cîștigat 17 meciuri pierzînd 3, iar 4 încheindu-se egale. Alehin a realizat următoarele rezultate în meciurile cîștigate: cu dr. Euwe în 1927 (+3, =5, -2), cu Bogoljubov în 1929 (+11, =9, -5) și în 1934 (+8, =15, -3), iar în 1935 cu dr. Euwe (+8, =13, -9) și în 1937 (+10, =11, -4). Alexandr Alehin a fost jurist avînd doctoratul în drept obținut la Sorbonna. Cunoștea 9 limbi străine. Alehin a realizat la vremea respectivă un record în șahul orb la 32 de table. Alehin s-a stins din viață la 24 martie 1946 la Lisabona încă detinînd titlul de campion mondial.

Cele 300 partide alese ale lui A. Alehin sînt cunoscute în lumea întreagă reprezentînd cartea de căpătii a șahistilor de pretutîndeni. Numeroase dintre partidele sale (precum partidele jucate împotriva lui Yates Capablanca, Tarrasch, Euwe) au rămas puncte de referință în teoria modernă a deschiderilor, constituind momente de culme ale creației sale șahiste. La turneul de la Hastings (pe care l-a cîștigat) în anul 1922, Alehin a cîștigat împotriva marelui maestru Tarrasch, autor al unei variante din Gambitul damei, următoarea partidă:

APĂRAREA SLAVĂ ALEHIN — TARRASCH

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cf3 Cf6 4. Cc3 dxc4 5. e3 b5 (Albul sacrifică pionul c4, negrul caută să îngreuneze recîștigarea pionului de către alb.) 6. a4 b4 7. Ca2 (Desigur nu era mai bine 7. Cc1 Na6 8. Ce5 Dd5 ! 9. f3 c5 !, variantă ce nu creează probleme negrului. Mutarea din partidă este mai elastică și face parte din planul de plasare a calului alb prin manevra Ca2-c1-b3 pe un punct de control asupra cimpurilor a5 și c5). Partida a continuat: 7... e6 8. Nxc4 Ne7 9. 00 00 10. De2 Nb7 11. Td1 Cbd7 ? ! (În anul 1945 în partidă dintre Reshevsky și Smislov, jucată prin radio în cadrul meciului dintre repre-

zentativele U.R.S.S. și S.U.A., fostul campion mondial V. Smislov a ales un plan de joc mai exact ce i-a adus egalarea poziției în numai cîteva mutări: 11... a5 ! 12. Nd2 Cbd7 13. Cc1 Db6 14. Cb3 e5 !) Alehin pune în mișcare centrul de pion: 12. e4 a5 13. Ng5 Te8 14. Cc1 Db6 15. Cb3 ! h6 16. Ne3 (Se amenință strîngerea 17. d4-d5 cu atac prin descoperire la damă) Na6 17. Cfd2 ! Nxc4 18. Cxc4 Dc7 19. Df3 c5 (Idea de contrajoc a negrului în Apărarea slavă) 20. Nf4 Db7 21. d5 exd5 22. exd5 Da6 23. Tacl ! (Și ultima piesă este adusă în joc. Albul a blocat flancul damei păstrînd o aezare armonioasă a figurilor, care susțin pionul liber d5, creînd motive tactice) Nf8 24. Cbxa5 Ce4 25. d6 ! Ng7 30. Dd5 Rh8 31. Dxc5. Negrul redus la pasivitate, pierde material și cedează.

Gambitele sînt deschideri în care jucătorii sacrifică totul pentru victorie, partidele purtînd amprenta voinței, talentului și a personalității jucătorului. Psihologic vorbind, caracterul unui adevărat jucător este trădat cel mai mult de maniera de joc din partidele tăioase de gambit. Gambitul damei creează mai puțin decît Gambitul regelui șansa absolută a victoriei sportive pe cale combinativă asupra regelui advers, oferînd în schimb exemple de siguranță strategică în evaluarea avantajului pozițional.

MARGARETA MUREȘAN ■

La zi

Sînt în plină desfășurare, la Londra, semifinalele mondialelor masculine, opunînd pe Kasparov lui Korcinoi și pe Ribli lui Smislov. La ora închiderii ediției, în meciul Kasparov-Korcinoi scorul este egal, 3-3 o ultimă victorie a lui Kasparov (la 2-3) relansînd interesul pentru confruntare ajunsă exact la jumătate (sînt prevăzute 12 partide). În cealaltă întîlnire Smislov conduce cu 4,5 la 2,5 p.

La Băile Herculane, se dispută finala campionatului feminin al României. După 3 runde, cu multe partide interrupte, lider e Marina Pogorevici (2,5 p.), dar clasaментul e, datorită intreruptorilor, mai degrabă provizoriu. De remarcat că Margareta Mureșan a învins-o pe Elisabeta Polihroniade și că Eugenia Ghindă, campioana en titre, a cedat în fața Marianei Duminică !

nește totdeauna în anul următor celui luat în discuție), revista Flacăra lansa propunerea unui Premiu Național Anual Fair Play cu rugămîntea să ne semnalați gesturi sportive, semnificative pentru corectitudinea și frumusețea lor. Pînă acum, pentru anul în curs, membrii comisiei noastre (pe care li vom prezenta într-un număr viitor) au reținut următoarele candidaturi: gimnastele Lavinia Agache și Ecaterina Szabo (pentru felul în care, deși rivale, s-au ajutat reciproc la finalele campionatelor naționale de gimnastică), fotbalistul Vasile Iordache (pentru întreaga sa carieră, pentru forța de caracter și munca înverșunată care l-au ajutat să nu cedeze, să nu se lase doborît de necazuri, să învingă toate obstacolele, revenind în echipa sa și în lotul național), antrenorul de scrimă Iosif Zilahi (care a oferit imediat o armă bună unui floretist din echipa adversă, rămas la un moment dat fără armă din cauza unei defecțiuni) și suportorii echipelor de fotbal Politehnica Timișoara și Universitatea Cluj-Napoca (pentru modul entuziast și civilizat în care își susțin echipele în acest campionat, fără a jigni formațiile adversare sau pe susținătorii acestora). Așteptăm și alte informații din partea dumneavoastră și a colegilor din presă, urmînd ca la începutul anului viitor să vă anunțăm data, locul, ora și cadrul în care vom face premiarea celor mai corecți sportivi, antrenori, arbitri, conducători de echipe și suporteri ai anului, prilej cu care vom acorda și MARELE PREMIU FAIR PLAY 1983. Vă mulțumim pentru concursul pe care sîntem convingi că ni-l veți da.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

P.S. Ce premiu merită oare echipa de fotbal a României prin căpitanul sau prin antrenorul ei ?

TUDOR GEORGE ■

O precizare

Informăm pe tovarășul Dragnea Marin, prim-vicepreședinte al C.N.E.F.S., că pentru jignirile grave pe care mi le-a adus și le-a adus revistei Flacăra, în mod public, la aeroportul Otopeni, în seara întoarcerii lotului național de fotbal din Cehoslovacia, cînd tovarășul Dragnea Marin parea convins că dînsul e principalul autor al calificării,

ADRIAN PĂUNESCU ■

Rugby

O partidă de tradiții

Așteptat cu firească nerăbdare și hotărît a fi un meci de mare luptă pentru supremația rugbiului continental, jocul Franța — România, disputat duminică trecută în orașul Toulouse a corespuns în mare măsură importanțului derby, dînd cîștig de cauză, de data aceasta reprezentativei cocoșului galic.

Scorul de 26-15 (19-9) a fost realizat de către Franța prin Gallion, Esteve, Lagisquet și transformeurul Lescaubour, ei înscriind patru esuri, două transformări și două lovituri de pedeapsă, față de un eseu al lui Al. Rădulescu, o transformare și două lovituri de pedeapsă efectuate de Podărescu din partea românilor.

Arbitrul englez Roger Quintenton (Anglia) a arbitrat diferențiat cele două reprize, în prima parte permițînd jocul obstrucționist și cu protej la margine al francezilor, lipsindu-ne în mod neregulamentar de multe baloane, apoi a fragmentat mult jocul grămезilor, teoretizînd prea îndelung și trenînd în repriza a doua, arbitrul a fost mult mai aproape de prestarea normală, dar francezii se distanțaseră la scor, între timp.

Jocul francezilor pe grămadă a contrarcatat prompt eforturile înaintașilor noștri, care n-au mai fost la înălțimea jocului susținut contra Țării Galilor, deși s-a desfășurat o luptă cruntă de uzură, cu rulari forte și avalanșe spectaculoase.

„Molurile” au dat mai multă mobilitate tocmai înaintașilor francezi, iar deschiderile rapide ale lui Gallion și combinațiile centrilor săi au fost totdeauna periculoase.

În schimb, treisferturile noastre, lipsite de mingi, ezînd adesea la placaj, împreună cu repliajul defectuos al liniei a treia, au permis de multe ori deruta și atacurile percutante ale adversarilor noștri.

O evoluție deosebită a avut floncherul nostru Al. Rădulescu, cel care a marcat, pe cont propriu cu un inteligent șut de urmărire, un spectaculos eseu. Tot el a fost prezent și aproape de salvarea celui de-al doilea eseu al francezilor, care deși acordat, era discutabil.

În repriza secundă, echina noastră a avut mai multe baloane și posibilități de realizare sportive, dar jocul dur al înaintașilor francezi ne-a descompletat formația de bază prin accidentări nedorite (Bucan, Murariu, St. Constantin).

În plus, acțiunile repetate de „spargere” ale demiului Mircea Parasciv au fost total neinspirate, erori personale ce s-au repercutat asupra atacului, din dorința unei contribuții personale exagerate și lipsite de luciditate.

Uvertura a fost total neglijată, iar șarjele individuale au capotat de cite ori s-au repetat, renunțîndu-se la simplitatea jocului care cîștigă teren. Victoria Franței e incontestabilă și rezultatul ei a confirmat „tradiția” de a nu-l putea noastră a fost bine pregătită de către cei doi antrenori ai săi, Valeriu Irimescu și Theodor Rădulescu.

Șirul performanțelor din acest an, deși intrerupt în confruntarea cu reductabila formație a Franței, victorioasă în ultima vreme și asupra Australiei, nu ne slăbește însă încrederea în tricolorii noștri rugbiști și continua lor ascensiune pe arena internațională.

FAIR PLAY

Premii acordate, premii în perspectivă

Ce poți dori la marile competiții mai mult decît victoria? Și totuși mai sînt sportivi, campioni adevărați, care alungă această dorință stăpînitoare pentru a-și ajuta adversarul într-un moment critic. Desigur o mare victorie sportivă este un frumos vis, uneori de cîțiva ani, rodul unor eforturi adeseori dincolo de limite, răsplată atîtor renunțări și atîtor cizelări de măiestrie. Filozoful Epictet, care a trăit în secolul I al erei noastre, gîndea astfel: „Nici triumfurile de la Jocurile Olimpice, nici cele de pe cîmpul de luptă nu aduc fericirea; singurele victorii care aduc fericirea umană sînt cele pe care omul le cîștigă în lupta cu sine”. Privînd astfel lucrurile, gesturile de sportivitate de pe stadioane și, mai ales, în întreceri hotărîtoare capătă semnificații esențiale, mai profunde, care fac cu adevărat din sport o școală a caracterului și a personalității.

Întru cinstirea spiritului olimpic, care nu înseamnă victorie cu orice preț în lupta sportivă, ci prietenie, fraternitate, gest sportiv, s-a inițiat din anul 1964, la Paris, acordarea premiilor internaționale fair play Pierre de Coubertin. Pe reversul medalei care se acordă sînt gravate cuvintele „Mai mult decît o victorie”, căci într-o carieră sportivă se pot cuceri multe medalii de aur, argint și bronz, dar numai un singur premiu fair play. Deținătorii lor, în acești aproape 20 de ani de acordare a premiului, au fost nume consacrate, celebri, dar premiarea nu s-a făcut todeauna pentru gloria sportivă, ci mai ales pentru semnificația unei cariere, o concepție deosebită în spiritul sportului sau pentru un gest aparte așa cum s-a întîmplat în 1982 în întîlnirea de tenis dintre suedezul Mats Wilander și argentinianul Jose Luis Clerc, disputată în semifinalele turneului internațional de la Roland Garros.

În setul decisiv, Wilander conducea cu 6-5 și 40-30 avînd deci meciul. Clerc a atacat și cu un velleu a încercat să ega-

liza la 40. Mîngea a „ciupit” puțin linia, apoi trul de linie a spus „aut”, decizie care ar fi consfințit victoria lui Wilander. Arbitrul de scaun a confirmat-o și se pregătea să coboare de la locul său, publicul îl aplauda pe învingător care, însă, nu a venit la fileu pentru tradiționalul salut al adversarului, ci s-a îndreptat spre locul unde căzuse mîngea trimisă de Clerc, s-a uitat la linia albă și a arătat că mîngea a fost „înăuntru”, deci continua jocul. Cu toate că argentinianul a cîștigat serviciul următor, meciul s-a încheiat cu victoria suedezului, pe atunci în vîrstă de 18 ani. Publicul l-a aclamat cu rădă de Wilander care, trecînd peste interesele sale, a acordat adversarului o ultimă șansa pentru victorie.

În timp ce la Paris se înmînau aceste premii ale anului 1982 (comisia se întrun-

„Dați-mi un punct de sprijin...”

[Galileo Galilei]

Univers

● Laserul încă o soluție? ● 6000 de mașini pe un vapor ●

Unirea românilor văzută de la New York (III)

La 25 decembrie 1918, „The New York Times” publica o amplă știre de la Paris sub titlul „Ei vor România Mare”, adăugând, drept subtitlu explicativ că „reprezentanții Transilvaniei și Banatului cer Unirea”. În știre se relatează despre o ședință de la Paris a Comitetului Românilor din Transilvania și Banat în care s-a cerut „crearea României Mari”. Rezumând conținutul rezoluției adoptate cu acel prilej, ziarul își informa din nou cititorii asupra actului Unirii de la 1 Decembrie 1918 și arată că s-a exprimat speranța că tratatul încheiat de România cu Franța, Marea Britanie și Rusia în 1916 va fi respectat în ceea ce privește frontiera de vest a României care a fost fixată „în conformitate cu dorințele românilor din Transilvania și Banat”.

Această speranță nu era exprimată în van. La 18 ianuarie 1919 urma să se deschidă oficial la Paris Conferința de pace, care va confirma în tratate internaționale hotărârile istorice înfăptuite de poporul român. La ordinea zilei se afla consfințirea pe plan juridic a dreptului popoarelor de a-și hotări singure și în mod liber destinele. Președintele S.U.A., W. Wilson, se afla în Europa la 24 decembrie 1918, când se primea la New York știrea de mai sus privind România Mare. Tema autodeterminării era în centrul comentariilor politico-diplomatice. Reflectând această stare de spirit, „The New York Times” din 25 decembrie 1918 cita o personalitate a epo-

cii care declara: „Cred că dreptul la autodeterminare trebuie să fie acordat și garantat fiecărei națiuni. Acesta este un principiu de la care întreaga lume poate aștepta pace și fericire, dacă este aplicat fără restringeri și rezerve”.

Cit de actuală și de urgentă era sarcina înfăptuirii acestui obiectiv în cazul românilor din Transilvania era o temă care și-a găsit reflectarea și într-o lucrare de referință de mare sobrietate, cum este cazul celei de-a XII-a ediții a Enciclopediei Britanice, tipărite la New York în 1922, dar ale cărei articole fuseseră redactate în preajma evenimentelor de care ne ocupăm. Astfel la p. 306 (coloana a II-a) din enciclopedia citată se arată că în timpul războiului administrația maghiară din Transilvania „n-a economisit nici un efort pentru a reduce numărul și importanța românilor. Inchisorile erau pline de suspecți...”. După prezentarea actului istoric de la 1 Decembrie 1918, enciclopedia își informa cititorii că populația saxonă (sași și secuii) și-a dat adeziunea la Unire imediat, în timp ce „episcopii unguri, catolici, calvinști și unitarieni nu au depus jurământul de credință regelui Ferdinand până în 1921”.

Între timp, după cum se știe, la 4 iunie 1920 la Trianon a fost semnat tratatul de pace cu Ungaria, de către Puterile aliate și asociate ale Antantei. Din partea României tratatul a fost semnat de dr. I. Cantacuzino și Nicolae Titulescu. În confor-

mitate cu prevederile acestui instrument juridic internațional forța monarhică austro-ungară a încetat de a mai exista. În ceea ce privește România, așa cum se subliniază în magistrala Cuvîntare rostită la 1 decembrie de tovarășul Nicolae Ceaușescu „tratatul de pace n-a făcut decît să consfințească o situație de fapt, creată de lupta maselor populare”.

Referindu-se la această luptă, într-un număr special al buletinului publicat de „Societatea Prietenilor României”, cu sediul la New York, Edward Herbert scria după opt ani de la actul istoric de la 1 Decembrie 1918: „România are o istorie bogată; o istorie de suferințe, de luptă, de eroism. Ea are o tradiție căreia i-a rămas fidelă de la o generație la alta. Ea a avut eroi și mari patrioți în trecut și are mari eroi în viață”.

În publicația „Societății Prietenilor României”, un alt autor, Admund A. Walsh, vicepreședinte la George Town University, într-un articol intitulat semnificativ CEDANT ARMA TOGAE, definea poporul român „o națiune, care este o moștenitoare mîndră a numelui de Roman și a tradiției romane”.

Acestea citeva mărturii ale ecoului pe care l-a avut la New York marele act istoric de la Alba Iulia — mărturii la care vor putea fi adăugate multe alte fapte și aprecieri inedite sau puțin cunoscute — ilustrează simpatia cu care a fost primită în străinătate constituirea statului unitar național român.

IOAN VOICU ■

Preocupări noi în terapia cancerului

În terapia cancerului, mijloacele devenite deja clasice, în sensul că sînt acceptate de forurile academice de pretutindeni, sînt radiațiile, preparatele chimice și intervențiile chirurgicale. Se știe însă că aceste mijloace, deși dau rezultate bune în multe cazuri, sînt departe de a rezolva totul. De aceea, firește, are loc o continuă căutare de noi metode. Într-un recent interviu acordat Agenției sovietice de presă „Novosti”, profesorul Vadim Pinciuk, directorul Institutului de probleme oncologice Kavețki din Kiev, se referă la importanța măsurilor profilactice în combaterea cancerului, la hipertermie și la „bisturiul fără sînge”, adică la laser.

Este cunoscut că în prezent aproximativ 80 la sută din tumori apar ca urmare a acțiunii diferiților factori cancerigeni, chimici sau fizici. Înlăturarea lor din mediul înconjurător este una din cele mai importante direcții de luptă împotriva cancerului. „În acest scop — arată omul de știință sovietic —, este necesar să se facă permanent un control al situației aerului, apei, al tehnologiei de producție a produselor alimentare și a altor produse cu care omul vine în contact. În U.R.S.S., acest lucru îl fac specialiștii serviciului sanitaro-epidemiologic, care are obligația de a lua măsuri de apărare a populației de efectul periculos al unor substanțe potențial cancerigene. Consider că o direcție extraordinar de importantă a profilaxiei tumorilor este tratarea la timp a maladiilor precanceroase. Cancerul nu apare de obicei în organismul absolut sănătos — el este precedat de procese îndelungate, adesea nesidizabile, numite convențional pretumorale (cu toate că nu este absolut deloc obligatoriu ca ele să ducă la tumori maligne). Pentru depistarea lor, oncologii sovietici efectuează examinarea profilactică a oamenilor sănătoși (peste 110 milioane de examinați anual), organizează controale speciale asupra pacienților care se încadrează în așa-numitele «grupe de risc». Examenele în masă permit depistarea timpurie a bolilor deja declanșate. Lucru, de asemenea, de excepțională importanță, lată un singur exemplu: în cazul în care cancerul sinului este descoperit într-un stadiu incipient, metodele moderne de tratament asigură vindecarea a 80—85 la sută dintre bolnave”.

Vorbind despre hipertermie, profesorul Pinciuk insistă asupra folosirii ei în cadrul unui tratament complex, care presupune și administrarea de glucoză. După cum se știe, celulele tumorale au o deosebită preferință pentru glucoză. Apețitul lor este uriaș — ele îngurgitează de 16 ori mai multă glucoză decît celulele normale. Dacă vom „suraalimenta” celulele canceroase, introducînd în organism de cîteva ori mai multă glucoză decît cantitatea normală (celulele sănătoase nu sînt afectate de surplusul de glucoză), atunci în tumoare se va acumula acid lactic. Aceasta va duce la supraacidularea ei și o va face mai vulnerabilă la tratament, mai ales la ridicarea temperaturii (la 42 de grade celulele canceroase pier, în timp ce celulele normale suportă o astfel de temperatură timp de mai multe ore). În afară de aceasta, în condițiile supraacidulării și supraîncălzirii, împotriva celulelor canceroase sînt eficiente și doze mult mai mici de preparate chimice sau de radiații. Firește, conchide intervjuevatul, noua metodă nu este universală, dar ea se folosește cu succes în tratamentul unor forme de cancer și permite luarea în considerație a creșterii eficienței metodelor tradiționale.

În ceea ce privește laserul, „bisturiul fără sînge”, introducerea lui în tratamentul oncologic a dat rezultate promițătoare. Cu ajutorul lui, se poate tăia orice țesut viu, „sudindu-se” în același timp vasele sanguine secționare. Cu ajutorul laserului a devenit posibil să se efectueze operații la ficat și la splină, pe care chirurgii nu puteau să le facă folosindu-se de bisturiul obișnuit. Precizia bisturiului cu laser este așa de mare, încît este posibil să se acționeze asupra unor structuri interne ale celulei fără să se distrugă celula. Puterea ridicată a impulsurilor radiațiilor permite, de asemenea, distrugerea locală a unor formații maligne. În timpul acestui proces, vasele sanguine se obturează și în felul acesta se micșorează posibilitatea apariției metastazelor.

ION D. GOIA ■

Specacolul informației

Asul de cupă

Kobe poate fi considerat o enclavă, o margine, un cartier din Osaka, o prelungire a acesteia, voit dusă sub colinele verzi, împinzite de case, cit să facă loc șantierelor navale să lase cîmp deschis vapoarelor fabricate de „Mitsubishi”. Cele trei romburi roșii unite precum frunzulițele de trifoi te iau în primire de departe, făcînd să pricepi că nu ai încercat drumul, la capătul său, la capătul dinspre apă, aflîndu-se ateliere și docuri încorporate în „Mitsubishi Heavy Industries, Ltd.”. Trei diamante ar veni în traducere numele firmei arhicunoscute în toată lumea printr-o variată gamă de produse dar eu văd mai degrabă în insigna cu pricina — de ce oare? — o punere laolaltă a trei cărți de joc, a trei ași de cupă.

Cele mai mari vapoare japoneze se fac la Cio Cio San acasă, la Nagasaki. Aici, la Kobe sînt concentrate forțe de seamă care asigură motoare navale și vase de tonaj deloc neglijabil. Este prilejul potrivit pentru mine să întreb ce vinturi bat în lungul cheiurilor unde se asamblază o importantă trupă din ce se vede azi alergînd pe mări și oceane și cu deosebire dinspre și către Extremul Orient.

Date oficiale ce mi se asigură pun în evidență modificări deloc neglijabile în transportul pe apă, ca urmare a recesiunii înregistrate de țările occidentale. Volumul comerțului pe mare a scăzut într-un singur an cu 3,3 la sută. Se constată sporirea cantității de carbune transportat, ca sursă alternativă de energie, în timp ce a scăzut puternic la capitolul petrol și oțel. În ce privește Japonia, comerțul pe mare a cunoscut în vremea din urmă două direcții diferite: s-a mărit volumul de bunuri în cazul exporturilor — în principal de automobile, mașini unelte și pro-

duse electronice — scăzînd în același timp în cazul exportului de fontă, oțel și ciment. La importuri, deși a sporit că-bunele adus în țară, volumul general de mărfuri a coborît vizibil din cauza reducerii cumpărăturilor de petrol și cheres-tea.

Un lucru este cert — japonezii țîn să se știe pe picioarele lor cînd este vorba de flotă și în consecință urmăresc soluții acceptabile pentru orice anotimp. Construcția de nave reprezintă o ramură cheie a economiei, iar flota contribuie substanțial la rezolvarea problemelor de plăți ale țării. Nu ne este prin urmare greu să înțelegem atenția cu care se încurajează fabricația de nave. La ora de față pare a fi mai subred interesul pentru creșterea tonajului, cu și fără motive — a existat o asemenea modă nu cu mulți ani în urmă — dar se remarcă preocuparea de a consolida cîștigurile înregistrate în planul performanțelor. Șantierul din Kobe constituie din acest punct de vedere un loc de interes.

Domnul Keijiro Kaitoku este locțiitor de general manager la Mitsubishi, respectiv la șantierul naval din Kobe. Ajutoarele sale mă vor conduce prin ateliere, îmi vor arăta utilaje și tehnologii folosite, mă vor prezenta onora din cei întilniți în cale. Domnia-sa va răspunde întrebărilor mele de la sfîrșit, privitor la ce se face aici. Fabrica datează din 1905 și pornea la drum cu gîndul să repare vapoare. Își va schimba de mai multe ori denumirea, odată cu îmbogățirea profilului de fabricație. Știm că ceea ce se face astăzi din Japonia producătorul mondial numărul unu în domeniul construcției de nave se trage din apetența respectivilor furnizori pentru modernizarea vaselor, utilizarea de tehnologii de ultimă oră și nu în ultimul rînd, existența unui batalion de meseriași de elită. Am trecut prin dreptul atîtor curiozități de tipul mașinilor de trasat, a celor de marcat electric, a automatelor de sudat, a atîtor agregate de ușurat munca și de sporit exactitatea și eficiența. Docul pentru reparații de la Kobe este cel mai mare și mai bine echi-

pat din țară. Din anul înființării, „Mitsubishi Kobe” a reușit construcția unei game variate de nave de pasageri, de mărfuri, cu destinații speciale. Mi se explică faptul că firma unde mă găsesc a reușit să producă vase pentru transport în întregime containerizat, precum și nave-conteiner de mare viteză destinate rutelor spre Europa și America. „Jinyu Maru” este considerat drept cel mai mare transportor de autoturisme, putînd încărca 6000 de mașini. „Atlas Maru” a fost echipat cu cea mai mare macara pusă pe o navă. Primul motor diesel naval japonez a fost făcut la „Mitsubishi Kobe”. Reputația contemporană la acest capitol se întemeiază pe reușita motoarelor de mari dimensiuni.

Mă conving că sub însemnul aparent lipsit de vivacitate al celor trei diamante stau dispuse tranșeele bine aerisite ale unei firme gata să se ia la harță cu oricine pătrunde pe teritoriul său. Asta însemnînd, dincolo de ce spuneam, fabricarea oțelului, a utilajelor energetice, a instalațiilor pentru uzine chimice. Se produc în același timp numeroase și complicate utilaje tehnologice, de la mașini textile la fabrici de tratare a deșeurilor industriale și desalinizarea apei. Nu lipsesc din această enumerare motorul de aviație și diverse echipamente pentru aeronautică.

Bănuiesc la baza pretențiilor de prezerare pe frontispiciul numelor de familie bună o frămîntare fără răgaz pentru a căuta în aluatul unde dospesc soluțiile viitorului. Institutele tehnice de la Nagasaki, Takasago, Hiroshima, Yokohama și Nagoya sînt asemenea alveole unde se prind la sol puiții. La Kobe și în atelierele răspîndite peste tot, în Japonia și dincolo de granițele ei, se face tot ce se poate pentru a ține, pe termen lung, premisele în avantație certe.

Din cîte știu eu, jucătorii versați caută cu ostentație asul de treflă. „Mitsubishi” face și de această dată doar ce crede de cuviință preferînd, cum se vede nu fără temel, asul de cupă.

NEAGU UDROIU ■

Roza vinturilor

Ernesto Cardenal (Nicaragua)

Foto

Fefele care-n această fotografie îngalbenită rid pe fundul valurilor estompate și-al stîncilor estompate unde rid acum? — și oare mai rid? Unii sînt departe. Fetele-s bătrîne. Mauriciu a și murit. Numai marea este aceeași.

Numai valurile nu s-au schimbat: iată „Stîncile logodnicilor”, neconținîți se sparg acolo valuri reci.

Asemenea cutiilor de bere goale și-a chiștoacelor reci, așa au fost zilele mele.

Asemenea siluetelor ce țîșnesc pe ecranul televizorului și iarăși dispar, așa mi-a trecut viața.

Asemenea mașinilor, care zboară de-a lungul șoselelor cu risetele fetelor, cu muzica radioului... Și frumusețea dispăre repede, ca noile modele de mașini, ca șlagărele radioului, care nu mai sînt moderne.

Și nimic n-a mai rămas din acele zile, nimic, decît cutii de bere goale și chiștoace reci, decît un riset pe fotografiile cafeniei,

și rumegușul cu care dimineața se mătură barul.

Copacii sînt ca părul fetelor blonde și roșii. Picurătoarele frunze, aurii și roșii, cad și cad, asemenea pletelor.

Din nou e toamnă. Repede trece un an, ca trenul, care fluierînd goneste îndărătul copacilor, ca avionul argintiu, care zboară și nu mai revine,

ca păsările care lunecă deasupra noastră, spre Hispanoamerica.

Tie, Claudia, îți ofer poemele de față, ești doar stăpîna lor. Le-am scris cu simplitate, să le pricepi. Sînt numai pentru tine, totuși, dacă nu-ți sîrînesc interesul s-ar putea ca-ntr-o zi să apară-n toată America latină.

Și-n cazul că-mi disprețuiești iubirea ce-mi dictase aceste rînduri alții vor visa această iubire, care nu le-a fost hărăzită.

Și poate atunci, Claudia, vei vedea cum prezentele versuri (scrise spre-a te cuceri) vor trezi

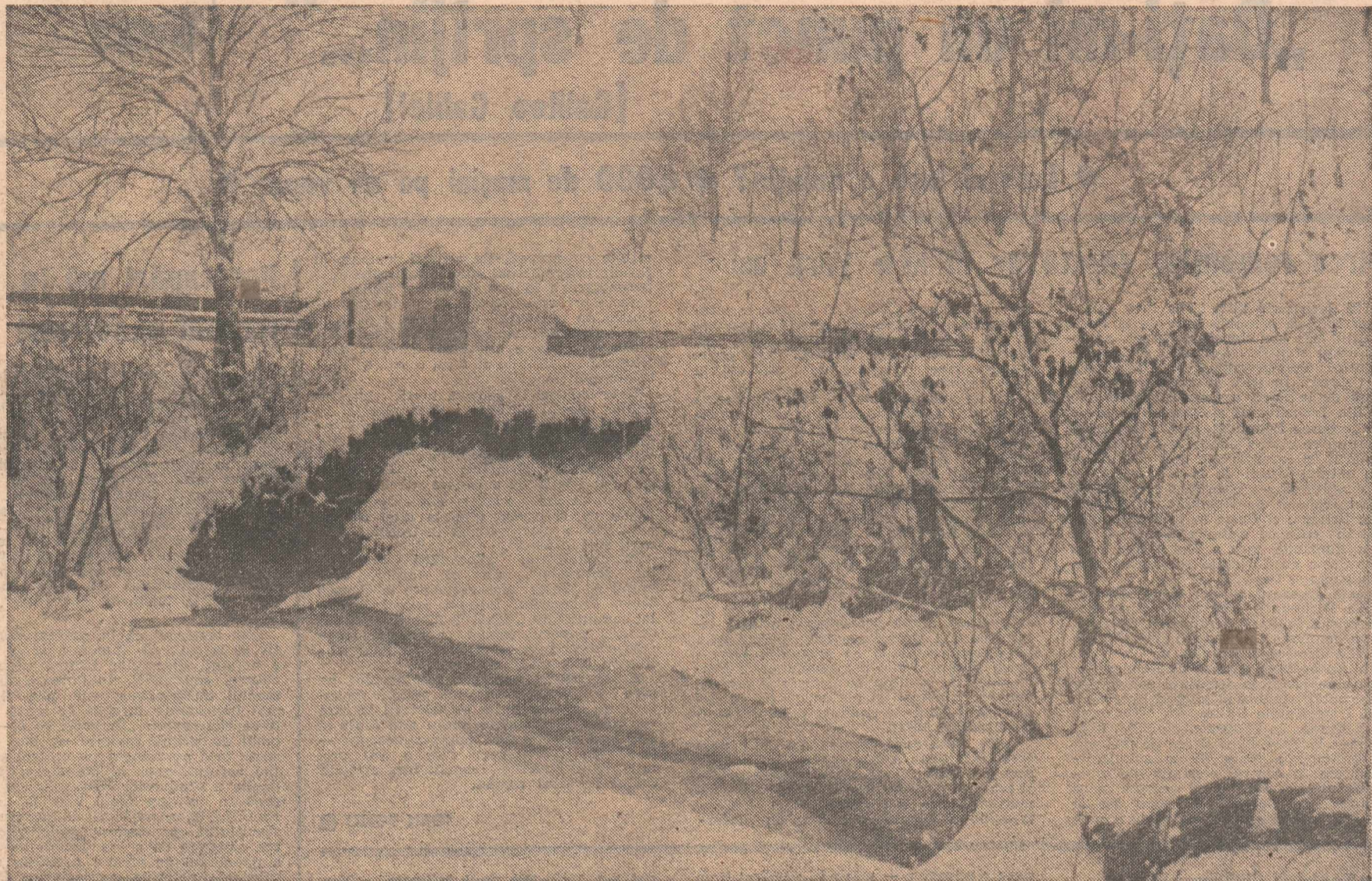
sărutările în alte perechi de îndrăgostiți, care le eitiesc, sărutările, care n-au putut trezi în tine: Poetul.

EPIGRAMA

Nici măcar o epigramă nu meriți.

În românește de PETRE STOICA ■

De iarnă și de dragoste

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Drum în trecut

E ora mirificii soapte
Și-un clopot bizar a bătut
Să mergem, să mergem la noapte
Departate, departe-n trecut.

Te rog pregătește-te bine
Sint Mesopotamii pe drum,
Cintarea Cintărilor vine
Trec vikingi cu visle de fum.

Vom merge în Grecia veche
Vom merge la perși cu nesat
Că vreau să te cer de pereche
Strămoșilor noștri uitați.

Rămii luminoasă și castă
Un drum în trecut îți ofer
Că vreau să te cer de nevastă
Strămoșului nostru Homer.

Pe drumuri scurtate de șatre
Abia mai pricep unde ești
Domnesc în cetăți Cleopatre
Și-atâtea zeițe grecești.

Și-apoi întorcându-ne-ncoace
La gelii lărbozi de la Nord
Ca zeu al puterilor dace
Zamolxeas va fi de acord.

Când Pan cîntă tristul lui solo
Pe ochi ca pe-un nai te sărut
Și hai să-ăm nem acolo
Departate, departe-n trecut.

Iarbă oarecare

Nu știu de ce visez o toamnă
De o bolnavă frumusețe
Care la moarte ne condamnă
Prin tir de mere pădurețe.

Să cadă ploaia pe jăratec
S-avem cojoace mari în spate
Și-apoi să ne iubim sălbatec
Și împotriva lumii toate.

Să nu mai sune telefoane
Cu-atîtea birfe ordnare
Să-nee-em seara ca persoane
Și-n zori de zi s-ajungem fiare.

Să-ți spun prin urlet adevărul
Să-ți simt căldura pină-n unghii
Și să-ți desfac pe pietre părul
Unde-mi insingerez genunchii.

Desfriu de pere pădurețe
Și zmeură s-avem pe gură
Și doar instinctul să ne-nvețe
Cum să ne-nțoarec în natură.

Și-n primăvara viitoare
Topiți în scoarta pămîntească,
Sub chip de iarbă oarecare,
Să vină mieii să ne pască.

Brad

Să vină iubirea de iarnă,
Iubirea cu brad și colinzi,
ninsori peste noi să aștearnă,
pe ultimii ei suferinzi.

Mai nimeni nu suferă-n ora
cînd toate își zlo sărbători
de-un dat refuzat tuturor :
iubirea din care și mori.

Să vină iubirea, să vină,
iubirea ca ultimul crez,
ca lingă un brad de lumină
să-nvăț cum să ingenunchez.

Mai suferi ? Mai sufăr ? N-am știre,
Îneet în uitare decazi
și-n tirg, pe-o ninsoare subțire,
e mare vinzare la brazi.

Cînd filozofi bat nucii

Și, vai, din toate-acestea
ce ne rămîne nouă
Doar ciorna unui tandru certificat
de-amor
Din patru părți spre tine, ca și spre mine,
plouă
Și pașii noștri-n noapte mai stăruie
și mor.

Distanța se mărește, devine aberantă,
Fugim în zări contrare și rudele
ne-ascund,
Schiori ce se aruncă orbește-n cite-o pantă
Ne-ndepărtăm pe viață, pămîntul
nu-i rotund.

Și, vai, din toate-acestea
ce ne rămîne nouă
Dobinzi pe toată viața și rate am făcut
Plătind nefericirea cîștit și pe dîndouă
Cu toată fericirea luată împrumut.

Se prăbușesc frunzișuri făcîndu-și
semnul crucii,
Halucinate umbre pe noi au coborît,
E toamnă și comisi de filozofi bat nucii...
Ce ne rămîne nouă decît un gust și-atît ?

Redevenim copii

Reînfloreste lemnul porții
Pe unde pleci, pe unde vii,
În fața dragostei și-a morții
Noi toți redevenim copii !

Norocul veșnic să te bată
Că iar mă simt adolescent,
Trîind o lecție uitată
Incorrigibil repetent.

Și uite pleci fără nădejde
Și mi te rupi adînc din piept
Și carnea mea îmbătrînește
Cu-ntreregul timp cit te aștept.

Și cînd te-ntorci din intimplare
În fața ta mă plec umil
Și cu-o mirare foarte mare
Te văd și redevin copil.

Îmi ești cînd soră și cînd mamă
Iar cînd te pierd ești fața mea
Mereu tăcerea mea te cheamă
Mereu tu ești altcineva.

Pe drumul meu podit cu zaruri
La intersecții mai rămîn
Ca un copil ce-așteaptă daruri
Dar toți ceilalți îl cred bătrîn.

Vremea sărbătorilor

Anul bun, anul bun
Mari ninsori să-nșire,
Sufletele noastre spun
Pace și iubire
Moș Crăciun, Moș Crăciun
Bună regășire.

Ideal suprem :
Vremea să se cearnă
Și să mai avem
Sărbători de iarnă.

Dacă faci puțin,
La lumina lunii
Vezi dinspre destin
Revenind străbunii.

Lupi pe sate bat,
Viscolul se-aude,
Să te-mbraci curat
Și să mergi la rude.

Toți cei dragi se-ntoro
Casa le e rana
Și să tai un porc
Și să-i faci pomana.

Mistic nu-i nimic
În aceste toate
Mai ești om un pic
Inima mai bate.

Cucuvăi și cucii
Viața o apasă
Unde să te duci
Dacă nu acasă ?

Lămpile se-aprind
Ora e tirzie,
Ninge hohotînd,
Din copilărie.

Cel care erai
Reapare, lată-l,
Și în simplu strai
Mama ta și tatăl.

Tu și tu și tu
Morții friu puneți-l
Să nu pierdeți, nu,
Sensul pur al vieții.

Plugul cel suprem
Brazde-n cer răstoarnă
Dacă mai avem
Sărbători de iarnă.

ADRIAN PAUNESCU

Flacăra. Redacția : București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : PROBLEMELE OMULUI (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Mihai Stănescu, Emanuel Valeriu, Georgeta Ștefănescu - 25 42, 21 30 ; audiențe - 25 58) ; PROBLEMELE DEZVOLTĂRII (Cornel Nistorescu, Ilie Purcaru, Nicolae Grigore, Ion D. Goia, Dumitru Constantinescu - 25 66) ; PROBLEMELE CULTURII (George Arion, Adrian Dohotaru, Horia Pătrășcu, Victor Niță - 14 57) ; PROBLEMELE NOULUI (Ovidiu Ioanițoaia, Oprea Georgescu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan - 21 28) ; PROBLEMELE REVISTEI (Dorin Gherghinescu, Dan Bărlădeanu, Constantin Dragomir, Elena Ghera, Sorin Postolache - 21 23, 25 69, 20,72, 14 53) ; secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43 ; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24 ; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11 226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PAUNESCU